

EUROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 29.5.2018.
COM(2018) 375 final

2018/0196 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i financijskih pravila za njih i za Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za upravljanje granicama i vize

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Komisija je 2. svibnja 2018. donijela prijedlog sljedećeg višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje od 2021. do 2027.¹ Administrativno pojednostavnjenje ističe se kao ključni cilj u dokumentu za razmatranje o financijama EU-a, u *ex post* evaluaciji i u javnom savjetovanju. Iz iskustva proizlazi da su pravila presložena i rascjepkana između fondova i oblika financiranja, što dovodi do nepotrebnog opterećenja za voditelje programa i konačne korisnike.

Ovim prijedlogom Uredbe o zajedničkim odredbama bit će utvrđene zajedničke odredbe za sedam fondova u okviru podijeljenog upravljanja. Ovaj prijedlog neće zamijeniti postojeću Uredbu (EZ) br. 1303/2013, koja će se i dalje primjenjivati na upravljanje programima u razdoblju između 2014. i 2020. Prijedlogom se smanjuje rascjepkanost pravila te utvrđuje zajednički skup osnovnih pravila za sedam fondova:

- KF: Kohezijski fond
- EFPR: Europski fond za pomorstvo i ribarstvo
- EFRR: Europski fond za regionalni razvoj
- ESF+: Europski socijalni fond plus²
- FAMI: Fond za azil i migracije³
- BMVI: Instrument za upravljanje granicama i vize⁴
- FUS: Fond za unutarnju sigurnost

Datum primjene tih prijedloga predviđen je za 1. siječnja 2021. i oni se predstavljaju za Uniju od 27 država članica, u skladu s obavijesti Ujedinjene Kraljevine o namjeri povlačenja iz Europske unije i Euratoma na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji, koju je Europsko vijeće primilo 29. ožujka 2017.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Člankom 317. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđa se da Komisija izvršava proračun u suradnji s državama članicama, u skladu s odredbama uredaba donesenih na temelju članka 322. UFEU-a. Člankom 322. stavkom 1. točkom (a) predviđa se pravna osnova za donošenje uredbi kojima se utvrđuju financijska pravila kojima se pobliže određuje postupak kojim treba usvojiti za utvrđivanje i izvršenje proračuna te za prikazivanje i reviziju računa. Načelo supsidijarnosti ne odnosi se na financijska pravila, za koja je jasno da samo Unija može, ili čak mora djelovati.

Djelovanje EU-a za europske strukturne i investicijske fondove opravdano je na temelju ciljeva utvrđenih člankom 174. UFEU-a. Pravo na djelovanje sadržano je u članku 175. UFEU-a, u kojem se izričito poziva Uniju da provodi ovu politiku kroz strukturne fondove, u

¹ COM(2018) 322 final od 2.5.2018.

² Osim programa Zapošljavanje i socijalne inovacije i pitanja u području zdravstva.

³ Samo sastavnice podijeljenog upravljanja.

⁴ Integrirani fond za upravljanje granicama sadržava instrument za upravljanje granicama i vize te instrument za opremu za carinsku provjeru.

vezi s člankom 177., u kojem se definira uloga Kohezijskog fonda. Ciljevi ESF-a, EFRR-a i Kohezijskog fonda definirani su u člancima 162., 176. i 177. UFEU-a. Djelovanja povezana s ribarstvom opravdana su člankom 39. UFEU-a.

U članku 174. UFEU-a navodi se da se posebna pozornost poklanja ruralnim područjima, područjima zahvaćenima industrijskom tranzicijom i regijama koje su izložene ozbiljnim i trajnim prirodnim ili demografskim poteškoćama. Potonje uključuju najsjevernije regije s vrlo niskom gustoćom naseljenosti te otoke, pogranične i planinske regije.

U članku 349. UFEU-a navedeno je da se donose posebne mjere kako bi se uzelo u obzir društveno i gospodarsko stanje najudaljenijih regija, koje je još složenije zbog određenih posebnih značajki koje posebno ograničavaju njihov razvoj.

Uredba o uspostavi Fonda za azil i migracije temelji se na članku 78. stavku 2. i članku 79. stavcima 2. i 4. UFEU-a. Uredba o uspostavi, u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama, instrumenta za financijsku potporu za upravljanje granicama i vize, temelji se na članku 77. stavku 2. UFEU-a. Uredba o uspostavi Fonda za unutarnju sigurnost temelji se na članku 82. stavku 1., članku 84. i članku 87. stavku 2. UFEU-a. Člankom 317. UFEU-a predviđa se pravni temelj za zajednički skup pravila u pogledu izvršenja proračuna u suradnji s državama članicama. Člankom 322. UFEU-a definirani su područje primjene i postupci za uspostavu.

Supsidijarnost i proporcionalnost pojedinačnog prethodno navedenog fonda utvrđene su u obrazloženju svakog fonda. Međutim, Uredbom o zajedničkim odredbama dodatno se doprinosi:

- u pogledu supsidijarnosti promicanjem podijeljenog upravljanja: u smislu da programima ne upravlja izravno Europska komisija već se provode u partnerstvu s državama članicama,
- u pogledu proporcionalnosti ujednačavanjem i konsolidiranjem pravila (a time i smanjivanjem opterećenja za dionike).

U članku 11. UFEU-a navodi se da se zahtjevi u pogledu zaštite okoliša moraju uključiti u utvrđivanje i provedbu politika i aktivnosti Unije, posebice s ciljem promicanja održivog razvoja, i to se uzima u obzir u ovoj Uredbi.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

Različiti fondovi imaju vlastite evaluacije, a brojni su nalazi relevantni za njihove uredbe. U nastavku su predstavljeni ključni nalazi primjenjivi na Uredbu o zajedničkim odredbama.

1. Pojednostavnjenje: potreba za smanjenjem administrativnog opterećenja. To je predstavljalo ključan i opetovan nalaz evaluacije svih fondova.

- *Ex post* evaluacijama EFRR-a i Kohezijskog fonda zaključeno je da su sustavi upravljanja, kontrole i revizije bili previše složeni. To je predstavljalo izvor administrativne nesigurnosti i prouzročilo je kašnjenja u provedbi. Složenost je osobito predstavljala problem u zemljama EU-15 u kojima je financiranje bilo razmjerno manje, što ukazuje na potrebu za proporcionalnošću.
- Evaluacijom ESF-a utvrđeno je da je potrebno pojednostavniti mogućnosti financiranja (odnosno raspon i kombinaciju instrumenata) i postupak provedbe.

- Evaluacijom EFPR-a također je utvrđeno da je administrativno opterećenje preveliko. U fazi podnošenja zahtjeva imalo je odvrćajući učinak od podnošenja zahtjeva za potporu. Nadalje, čini se da je složenost određenih projekata bila nepoticajna za potencijalne korisnike, osobito u slučajevima u kojima je bila uključena velika mreža partnera.
- Privremenim evaluacijama relevantnih sastavnica fondova FAMI, FUS i BMVI također je utvrđena potreba za pojednostavnjenjem. Posebna se preporuka odnosila na upotrebu pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova.

Taj se problem rješava u čitavoj Uredbi o zajedničkim odredbama. Istaknuti primjeri obuhvaćaju glavu V. (npr. pojednostavnjene mogućnosti obračuna troškova, plaćanja koja se temelje na uvjetima, uklanjanje posebnih pravila za velike projekte i ulaganja kojima se ostvaruje prihod) i glavu VI. (pojednostavnjena i proporcionalnija kontrola i revizija).

2. Potreba za fleksibilnošću radi odgovora na nove potrebe

- *Ex post* evaluacijom EFRR-a i Kohezijskog fonda utvrđeno je da je prilagodba programâ tijekom gospodarske krize bila uspješna u razdoblju 2007.–2013. i da je treba nadograditi.
- U okviru *ex post* evaluacije ESF-a fleksibilnost je istaknuta kao jedna od ključnih točaka za poboljšanje.
- Privremene evaluacije prethodnika fondova FAMI, FUS i BMVI ukazuju na to da su ti fondovi primjereno odgovarali na migracijske i sigurnosne krize. Međutim, potrebni su fleksibilniji mehanizmi za dodjelu sredstava.

Ovo je pitanje obrađeno u glavi III. (koja omogućuje male prijenose bez potrebe za izmjenom programa) i glavi II. (raspodjela sredstava u okviru programa utvrđena je za prvih pet godina, dok se za posljednje dvije godine sredstva raspodjeljuju na temelju preispitivanja), a dodatna pravila za FAMI, FUS i BMVI istaknuta su u uredbama za pojedine fondove. Osim toga, mogućnošću upotrebe jamstvenog instrumenta InvestEU povećava se fleksibilnost za države članice.

3. Potencijal financijskih instrumenata (FI-jevi)

- *Ex post* evaluacijama EFRR-a i Kohezijskog fonda utvrđeno da FI-jevi imaju potencijal za to da budu učinkovitije sredstvo za financiranje ulaganja u nekim područjima politike, ali da postoje kašnjenja u provedbi te da proširenje njihove upotrebe predstavlja izazov.
- Evaluacijom EaSI-ja u sredini programskog razdoblja utvrđeno je da su različita pravila otežala upotrebu komplementarnosti među fondovima. U evaluaciji su predložena pojednostavnjenje i usklađivanje pravila o FI-jevima.

Ova se točka spominje u glavi V., u kojoj se pojednostavnjuje provedba FI-jeva, čime se brojne odredbe usklađuju s odredbama za bespovratna sredstva.

• Javna savjetovanja

Komisija je provela sljedeća javna savjetovanja:

- Fondovi EU-a u području kohezijske politike (od 10. siječnja 2018. do 9. ožujka 2018.),

- savjetovanje dionika u kontekstu *ex post* evaluacije EFPR-a (između veljače i svibnja 2016.),
- Fondovi EU-a u području migracija (od 10. siječnja 2018. do 9. ožujka 2018.),
- Fondovi EU-a u području sigurnosti (od 10. siječnja 2018. do 9. ožujka 2018.).

Savjetovanja s dionicima bila su slična *ex post* evaluacijama; glavni relevantni zaključak za Uredbu o zajedničkim odredbama jest pojednostavnjenje (osobito u smislu postupaka revizije i kontrole), nakon čega slijedi fleksibilnost:

- u okviru savjetovanja o kohezijskoj politici dionici su utvrdili da su složeni postupci glavna prepreka uspjehu, nakon čega slijede strogi zahtjevi o reviziji i kontroli, manjak fleksibilnosti, poteškoće u osiguranju financijske održivosti i kašnjenja u plaćanju,
- za EFPR složeno administrativno ostvarivanje politike smatra se najvećim nedostatkom, a brojni dionici pozivaju na radikalno pojednostavnjenje i fleksibilnost. Intervencijska logika smatra se prekrutom i smatra se da se njome ne omogućuje državama članicama da se bave vlastitim posebnostima,
- u okviru savjetovanja u područjima migracija i sigurnosti utvrđeno je da ispitanici snažno podupiru jednostavnije ostvarivanje ciljeva i veću fleksibilnost (osobito u odnosu na sposobnost odgovora na krize povezane s migracijama i sigurnošću).

Zabrinutostima koje su istaknuli dionici bave se brojne mjere pojednostavnjenja u čitavoj Uredbi o zajedničkim odredbama (vidjeti u nastavku).

• **Stručnost i administrativni troškovi**

U pogledu stručnosti sazvana je skupina na visokoj razini kako bi raspravljala o pojednostavnjenju kohezijske politike. Skupina je donijela sljedeće zaključke⁵:

- usklađivanje pravila među fondovima EU-a. To pitanje djelomično je riješeno područjem primjene trenutačne uredbe,
- manji broj jasnijih i kraćih pravila, Kako je prethodno navedeno, trenutačna uredba sadržava brojna pojednostavnjenja.
- stvarna supsidijarnost i proporcionalnost: oslanjanje na nacionalne sustave i postupke upravljanja i kontrole u mnogo većoj mjeri. To se obrađuje u glavi VI. (vidjeti u nastavku),
- stabilan, ali fleksibilan okvir: nema potrebe za ponovnim imenovanjem institucija za sljedeće programsko razdoblje. Isto tako, mora biti olakšana izmjena programa. To se obrađuje u glavama VI. i III,
- načelo jedinstvene revizije: proširenje načela jedinstvene revizije. To se obrađuje u glavi VI.

Postoje dokazi o znatnim administrativnim troškovima povezanim s EFRR-om i Kohezijskim fondom, koji su u nedavnoj studiji⁶ procijenjeni na 3 % prosječnih troškova

⁵ Cijeloviti tekst preporuka skupine na visokoj razini:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/newsroom/pdf/simplification_proposals_key.pdf

⁶ Spatial Foresight & t33, Nova procjena administrativnih troškova i opterećenja u ESI fondovima, preliminarni rezultati.

programa za ERRF, odnosno na 2,2 % za Kohezijski fond. Administrativna opterećenja za korisnike (uključujući MSP-ove) viša su.

Brojna pojednostavnjenja u Uredbi o zajedničkim odredbama teško je unaprijed brojčano izraziti u financijskom smislu, ali u studiji je procijenjeno sljedeće:

- prelazak na povećanu upotrebu pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova (ili plaćanja koja se temelje na uvjetima) za EFRR i Kohezijski fond trebao bi znatno smanjiti ukupne administrativne troškove, za 20 do 25 % ako se te opcije primjenjuju na svim razinama,
- proporcionalnijim pristupom kontroli i revizijama pridonijelo bi se velikom smanjenju broja provjera i revizijskog opterećenja za „niskorizične” programe, čime bi se smanjili ukupni administrativni troškovi EFRR-a i Kohezijskog fonda za 2 – 3 %, a troškovi programa na koje će to utjecati i za mnogo veći iznos.

- **Procjena učinka**

Sama Uredba o zajedničkim odredbama nije predmet procjene učinka jer se njome utvrđuju zajednička pravila i provedbeni mehanizam za ostale politike. Svaki pojedinačni povezani fond popraćen je vlastitim procjenama učinka.

- **E-kohezija i razmjena podataka**

U programskom razdoblju 2014.-2020., osim za prethodnike FAMI-ja, BMVI-a i FUS-a, bilo je potrebno uspostaviti elektronički sustav za razmjenu podataka između korisnika i upravljačkih tijela, kao i između različitih tijela sustava upravljanja i kontrole. Trenutačna se uredba nadovezuje na navedeno te se u njoj dodatno razvijaju određeni aspekti prikupljanja podataka. Svi podaci koji su nužni za praćenje napretka u provedbi, među ostalima podaci o rezultatima i uspješnosti programa, sada će se dostavljati Komisiji elektroničkim putem svaka dva mjeseca, što znači da će se platforme otvorenih podataka ažurirati gotovo u stvarnom vremenu.

Podaci o korisnicima i operacijama na sličan će se način objavljivati u elektroničkom obliku na posebnom *web*-mjestu kojim će upravljati upravljačko tijelo. Time će se postići veća vidljivost postignuća i omogućiti bolja komunikacija.

- **Temeljna prava**

Uvođenjem uvjeta koji omogućuje provedbu kako bi se zajamčilo poštovanje Povelje EU-a o temeljnim pravima, ova Uredba imat će pozitivan utjecaj na poštovanje i zaštitu svih temeljnih prava u upravljanju svih sedam fondova.

Poštovanje vladavine prava obuhvaćeno je samostalnom uredbom koja se temelji na članku 322. UFEU-a.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlogom Komisije za višegodišnji financijski okvir odvaja se iznos od 330 milijardi EUR za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju za razdoblje 2021.–2027.

Omotnice fondova EFRR, KF i ESF+ za razdoblje 2021.–2027. u milijunima

Kohezijska politika ukupno	330 624
Europski fond za regionalni razvoj (EFRR)	200 629

• Ulaganje za radna mjesta i rast	190 752
• Europska teritorijalna suradnja	8 430
• Najudaljenije regije i slabo naseljena područja	1 447
Kohezijski fond (KF)	41 349
• od čega doprinos Instrumentu za povezivanje Europe – Promet	10 000
Europski socijalni fond+(1)	88 646

(1) Taj iznos ne uključuje iznos za zdravstvo i zapošljavanje te socijalne inovacije (1 042 milijuna EUR).

To su najveći financijski naslovi obuhvaćeni Uredbom o zajedničkim odredbama. Prijedlog Komisije o financiranju fondova EFPR, FAMI, BMVI i FUS bit će uključeni u uredbe za pojedine fondove za svaki fond.

5. SAŽETAK SADRŽAJA UREDBE

Glavni ciljevi strukture i odredbi predložene Uredbe o zajedničkim odredbama jesu:

1. znatno smanjenje nepotrebnog administrativnog opterećenja za korisnike i upravljačka tijela, uz održavanje visoke razine uvjerenja o zakonitosti i pravilnosti. To je ključno vodeće načelo reforme i obuhvaća brojna pojednostavnjenja i usklađenja u svim uredbama, ali osobito u pogledu:
 - i. širenja sustava upravljanja i kontrole (i drugih mjera kojima se olakšava pokretanje programa). Veće korištenje „proporcionalnih mehanizama”, uz koje se niskorizični programi mogu više osloniti na nacionalne sustave;
 - ii. upotrebe pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova i plaćanja koja se temelje na uvjetima; i
 - iii. financijskih instrumenata.
2. povećanje fleksibilnosti za prilagodbu ciljeva i resursa programa s obzirom na promjene okolnosti te u smislu dobrovoljnih doprinosa instrumentima kojima se izravno upravlja na razini EU-a.
3. bolje usklađivanje programâ s prioritetima EU-a i povećanje njihove djelotvornosti. To uključuje:
 - i. usklađivanje intervencijske logike i izvješćivanja s naslovima VFO-a i povećanje zahtjeva za koncentraciju na prioritetnim područjima;
 - ii. stvaranje bliskije povezanosti s postupkom europskog semestra; i
 - iii. utvrđivanje značajnijih uvjeta koji omogućuju provedbu, a koje treba održavati tijekom cijelog provedbenog razdoblja.

Glava I.: Ciljevi i opća potpora

Uredba o zajedničkim odredbama objedinjuje sedam europskih fondova koji se provode u okviru podijeljenog upravljanja. Cilj je uspostaviti zajednički skup pojednostavnjenih i

konsolidiranih pravila kojima se smanjuje administrativno opterećenje za programska tijela i korisnike programa.

Tu je utvrđen temelj za snažan naglasak na podijeljenom upravljanju i partnerstvu koji se provlači kroz uredbe. Člankom 5. predviđen je temelj za podijeljeno upravljanje, člankom 6. za partnerstvo s regionalnim i lokalnim tijelima, urbanim i javnim tijelima, gospodarskim i socijalnim partnerima, civilnim društvom i tijelima koja promiču socijalnu uključenost, temeljna prava, ravnopravnost spolova, zabranu diskriminacije i prava osoba s invaliditetom.

Prijedlogom Komisije za višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027. utvrđuje se ambiciozniji cilj u pogledu uključivanja klimatskih pitanja u sve programe EU-a, s ciljem da se 25 % rashoda EU-a namjeni ostvarenju klimatskih ciljeva. Doprinos ovog programa postizanju ovog općeg cilja pratit će se putem sustava EU-a za praćenje klime na primjerenoj razini raščlambe, uključujući upotrebu preciznijih metodologija ako su one dostupne. Komisija će nastaviti godišnje predstavljati informacije u kontekstu odobrenih sredstava za obveze u godišnjem nacrtu proračuna.

Kako bi poduprijela potpunu upotrebu potencijala programa da doprinese klimatskim ciljevima, Komisija će nastojati utvrditi relevantne aktivnosti u cijelom postupku pripreme, provedbe, preispitivanja i evaluacije.

Glava II.: Strateški pristup

Jedanaest tematskih ciljeva koji se upotrebljavaju u razdoblju 2014. – 2020. pojednostavnjeno je i svedeno na pet jasnih ciljeva politike u ovoj Uredbi:

1. pametnija Europa – inovativna i pametna gospodarska preobrazba;
2. zelenija Europa s niskom razinom emisija ugljika;
3. povezaniya Europa – mobilnost i regionalna povezanost ICT-a;
4. Europa s istaknutijom socijalnom komponentom – provedba europskog stupa socijalnih prava;
5. Europa bliža građanima – održiv i integriran razvoj urbanih, ruralnih i obalnih područja putem lokalnih inicijativa.

Uz to, ciljevi politike FAMI-ja, BMVI-a i FUS-a utvrđeni su u uredbama za pojedine fondove.

Predmetnim pojednostavnjenjem omogućuju se sinergije i fleksibilnost između različitih dijelova u okviru određenog cilja, pri čemu se uklanjaju umjetne razlike između različitih politika koje pridonose istom cilju. Njime se utvrđuje i temelj za tematsku koncentraciju za EFRR i ESF.

„*Ex ante* uvjeti” iz razdoblja 2014.–2020. zamijenjeni su „uvjetima koji omogućuju provedbu”. Ti su uvjeti malobrojniji i u većoj su mjeri usmjereni na ciljeve predmetnog fonda te se, za razliku od razdoblja 2014.–2020., prate i primjenjuju tijekom cijelog razdoblja. Načelo će biti ojačano: Države članice neće moći prijavljivati rashode povezane s posebnim ciljevima sve dok se uvjet koji omogućuje provedbu ne ispuni. Time će se osigurati da se sve sufinancirane operacije u skladu s političkim okvirom EU-a.

Radi oslanjanja na dobru praksu usmjerenosti na uspješnost predlaže se zadržavanje okvira uspješnosti na usklađen i pojašnjen način. Isto tako, uvjeti povezani s europskim semestrom zadržani su, ali pojednostavnjeni. Preporuke za pojedinu zemlju dvaput će biti uzete u obzir

pri izradi programa: na početku programiranja i tijekom preispitivanja u sredini programskog razdoblja.

Zadržavaju se mjere za promicanje čvrstoga gospodarskog upravljanja. Međutim, suspenzije će biti povezane samo s obvezama, a ne s plaćanjima, kako bi se izbjeglo pogoršanje gospodarskih kriza.

Uredbom o zajedničkim odredbama stvara se fleksibilnost za EFRR, ESF+ i Kohezijski fond. Prvotno će biti izrađeni programi samo za prvih pet godina. Raspodjele sredstava za posljednje dvije godine provodit će se na temelju znatnog preispitivanja u sredini razdoblja, što će dovesti do odgovarajućeg reprogramiranja 2025. Preispitivanje će se odnositi na prvotne prioritete i ciljeve programâ uzimajući u obzir sljedeće: napredak u ostvarivanju ciljeva do kraja 2024., promjene u socioekonomskoj situaciji i nove izazove utvrđene u preporukama za pojedinu zemlju. To se nastavlja na koncept okvira uspješnosti i pričuve za ostvarenje postignuća te se dodatno jača aspekt ostvarenja postignuća politike, uključujući putem reprogramiranja. Pričuva za ostvarenje postignuća je, međutim, obustavljena.

Sinergije između različitih instrumenata EU-a poticat će se kroz proces strateškog planiranja, u okviru kojeg će se utvrditi zajednički ciljevi i područja za zajedničke aktivnosti u različitim programima, npr. sa zajedničkom poljoprivrednom politikom (ZPP), programom Obzor Europa, Instrumentom za povezivanje Europe (CEF), programom Digitalna Europa (DEP), programom Erasmus+, fondom InvestEU, programom LIFE, programom Erasmus+ i instrumentima za vanjsko financiranje.

Glava III.: Programiranje

Sadržaj programa bit će pojednostavnjen i više će se odnositi na strategiju. U svrhu usklađivanja i ubrzanja postupka izrade programa i njihove provedbe na početku razdoblja ovoj uredbi bit će priložen zajednički predložak za programe EFRR-a, Kohezijskog fonda, ESF-a plus i EFPR-a te zasebni predložak za programe FAMI-ja, BMVI-a i FUS-a. Kako bi izrada programa bila fleksibilnija, bit će utvrđen prag od 5 % na razini prioriteta, ispod kojeg će biti moguće prilagoditi raspodjele sredstava u okviru programa bez potrebe za službenom izmjenom programa.

U svrhu rješavanja posebnih izazova na podregionalnoj i lokalnoj razini Uredbom o zajedničkim odredbama uveden je pojednostavnjen pristup lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice (uključujući mogućnost imenovanja glavnog fonda, čime se smanjuje administrativno opterećenje za korisnike). Uredbom o zajedničkim odredbama usklađuje se i pristup ostalim teritorijalnim alatima, uključujući postojeća integrirana teritorijalna ulaganja.

Uredba o zajedničkim odredbama ujedno obuhvaća odredbe koje omogućuju dobrovoljan prijenos sredstava u pet dijelova politike fonda InvestEU radi ostvarenja koristi od proračunskog mehanizma jamstva na razini EU-a. Nadalje, države članice mogu podnijeti zahtjev za prijenos najviše 5 % programskih financijskih sredstava dodijeljenih iz bilo kojeg od fondova u bilo koji drugi fond u okviru podijeljenog upravljanja ili u instrument pod izravnim ili neizravnim upravljanjem. To bi trebalo olakšati postizanje ciljeva utvrđenih u programima tijekom njihove provedbe.

Pojednostavnjen je pristup tehničkoj potpori država članica. Uveden je paušalni mehanizam, koji omogućuje dopunjavanje svakog međuplaćanja postotkom između 2,5 % i 6 %, ovisno o fondu, čime se povezuje plaćanje tehničke pomoći EU-a i napredak u provedbi. Nadalje, djelovanja u svrhu izgradnje administrativnih kapaciteta mogu se nastaviti u obliku plaćanja koja se temelje na uvjetima.

Glava IV.: Praćenje, evaluacija, informiranje i komunikacija

Elektronički podaci omogućuju kombinaciju pojednostavnjenja i transparentnosti. U programskom razdoblju 2014.-2020., osim za prethodnike FAMI-ja, BMVI-a i FUS-a, bilo je potrebno uspostaviti elektronički sustav za razmjenu podataka između korisnika i upravljačkih tijela, kao i između različitih tijela sustava upravljanja i kontrole. Trenutačna se uredba nadovezuje na navedeno te se u njoj dodatno razvijaju određeni aspekti u smislu prikupljanja podataka. Svi podaci koji su nužni za praćenje napretka u provedbi, među ostalima podaci o rezultatima i uspješnosti programa, sada će se dostavljati elektroničkim putem svaka dva mjeseca, što znači da će se platforme otvorenih podataka ažurirati gotovo u stvarnom vremenu.

Predloženo je davanje istaknutije uloge odborima za praćenje u njihovu nadzoru uspješnosti programa i svih čimbenika koji na to utječu. U svrhu postizanja transparentnosti, dokumenti koji se podnose odborima za praćenje morat će biti javno dostupni.

Za sve fondove godišnji pregled uspješnosti predstavljat će priliku za politički dijalog o ključnim pitanjima o provedbi i uspješnosti programa. Učestali prijenos podataka omogućuje pojednostavnjenje postupka pregleda uspješnosti. Za fondove kohezijske politike time se omogućuje ukidanje dokumenta godišnjeg izvješća; godišnji pregledni sastanak temeljit će se na najnovijim rezultatima i ograničenom skupu dostavljenih informacija o kvaliteti.

Veće su odgovornosti programskih tijela i korisnika programa u pogledu vidljivosti i komunikacije. Zajedničkim zahtjevima za komunikaciju, transparentnost i vidljivost osiguravaju se usklađenje, djelotvornije i učinkovite komunikacijske aktivnosti.

Evaluacije će se provoditi u skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma od 13. travnja 2016.⁷, u kojem su te tri institucije potvrdile da bi evaluacije postojećeg zakonodavstva i politika trebale biti temelj za procjene učinka mogućnosti daljnjih djelovanja. Evaluacijom će se ocijeniti učinci programa na terenu na temelju programskih pokazatelja i ciljeva te detaljne analize toga u kojoj je mjeri program relevantan, djelotvoran, učinkovit, pruža dodanu vrijednost EU-a te je u skladu s drugim politikama EU-a. Evaluacije će uključivati pouke, probleme i mogućnosti za dodatno poboljšanje djelovanja i njihovih učinaka.

Glava V.: Financijska potpora

U svrhu smanjenja administrativnog opterećenja Uredbom o zajedničkim odredbama usustavljuje se i povećava upotreba pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova, odnosno paušalnih povrata, standardnih ljestvica jediničnih troškova ili jednokratnih iznosa. Kako bi se takve opcije jednostavnije primjenjivale, Uredbom o zajedničkim odredbama pojednostavnjuju se pravila i metode obračuna i pruža se više brzo dostupnih mogućnosti na temelju prijedloga Komisije o skupnoj uredbi⁸.

Mogućnost plaćanja na temelju uvjeta pridonijet će i usmjerenju na rezultate čime će se plaćanja temeljiti na postignutoj i provjerenoj uspješnosti.

Financijski instrumenti bit će ključni mehanizam realizacije ulaganja koja generiraju prihode ili uštedu troškova u razdoblju 2021.–2027.; odredbe za njihovu upotrebu pojednostavljene su i ažurirane kako bi se osigurala bolja i lakša provedbe kao i brža uspostava:

- financijski instrumenti bit će bolje integrirani u postupak programiranja i provedbe od samog početka i što će *ex ante* procjena na odgovarajući način odražavati,

⁷ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. (SL L 123, 12.5.2016., str. 1.)

⁸ http://ec.europa.eu/budget/mff/lib/COM-2016-603/COM-2016-605_en.pdf

- upravljačka tijela imat će iste osnovne fleksibilne mogućnosti provedbe – upravljanje za koje je odgovorno upravljačko tijelo ili izravno upravljanje upravljačkog tijela, ali povezani uvjeti pojednostavnjeni su,
- kombinacija sredstava EU-a bit će moguća u okviru jednog skupa pravila, više neće biti umnožavanja različitih pravila koja se primjenjuju u sličnim situacijama,
- predlaže se fleksibilnost za kombiniranje bespovratnih sredstava s financijskim instrumentima,
- pravila o prihvatljivosti pojašnjena su i pravila o troškovima upravljanja i naknadama za upravljanje pojednostavnjena su, a se i dalje temelje na rezultatima kako bi se potaknulo učinkovito upravljanje,
- pravila o plaćanjima znatno su pojednostavljena uz zadržavanje vrlo važne veze između plaćanja financijskim instrumentima te odgovarajućih isplata krajnjim primateljima,
- sredstva vraćena iz financijskih instrumenata i ponovna upotreba sredstava jednostavno su kodificirana kako bi se omogućio nesmetaniji protok iz jednog razdoblja u sljedeće,
- neće biti dodatnog zasebnog izvješćivanja o financijskim instrumentima budući da su oni uključeni u isti sustav izvješćivanja kao i svi drugi oblici financiranja.

U dodatna su pojednostavnjenja uključeni:

- kombinacija različitih fondova te financijskih instrumenata i bespovratnih sredstava kodificirana je u jednostavnim pravilima,
- više neće postojati posebna pravila za ulaganja kojima se ostvaruje prihod,
- neće postojati znatan projektni postupak (umjesto toga strateške projekte pratit će odbor za praćenje),
- financiranje će biti pojednostavnjeno, primjerice putem pristup Pečata izvrsnosti.

Kako bi se izbjegle nepotrebne odredbe o natječajima za subvencije, ojačane su odredbe o preneštanju gospodarskog subjekta.

Glava VI.: Upravljanje i kontrola

Zadaće i odgovornosti različitih tijela u sustavu upravljanja i kontrole utvrđene su na jasniji način. Nema zahtjeva za pokretanje postupka imenovanja; odredbama se promiče obnavljanje postojećih sustava i jednostavnija pravila za utvrđivanje novih tijela.

Zahtjevima o prihvatljivosti pridonijet će se osiguranju da se samo kvalitetne operacije, kojima se donosi najveći doprinos dogovorenim ciljevima s najboljim omjerom troškova i koristi, primaju za potporu. Jednako tako, predlaže se provođenje sustavnih provjera toga je li operacija financijski održiva te je li njezina analiza okoliša provedena na temelju posljednjih zahtjeva.

Broj kontrola i revizija bit će znatno smanjen. Time će se smanjiti administrativno opterećenje za programska tijela i korisnike programa. Osim odredaba u prethodnim naslovima kojima se smanjuje revizijsko opterećenje, ovim se naslovom dodatno smanjuje opterećenje zahvaljujući:

- proširenju načela jedinstvene revizije,
- malobrojnijim kontrolama,
- za programe s niskom stopom pogrešaka ojačanim proporcionalnim pristupom koji se temelji na funkcionalnom nacionalnom sustavu s minimalnim revizijskim zahtjevom za potrebe uvjerenja.

Operacije koje su primile „Pečat izvrsnosti” u okviru programa Obzor Europa neće morati proći još jedan postupak odabira ako su dosljedne u pogledu strategije pametne specijalizacije programa. Time se smanjuje opterećenje za upravitelje i korisnike. Isto tako, taj bi se pristup mogao proširiti na druge instrumente EU-a, poput Programa LIFE+ ili Erasmus+.

Glava VII.: Financijsko upravljanje, podnošenje i pregled računa i financijski ispravci

Zadržava se sustav godišnjih računa, uključujući zadržavanje 10 % iznosa prijavljenih u međuplaćanjima. Podnošenje zahtjeva za plaćanja slijedit će redovan raspored i provodit će se četiri puta godišnje. Za račune po kojima nema potraživanja ni obveza neće biti potreban odgovarajući postupak.

Taj odjeljak obuhvaća i pravila o opozivu sredstava. Budući da će zahvaljujući pojednostavnjenju programi lakše smanjiti kašnjenja te radi promicanja dobrog financijskog upravljanja i pravodobne provedbe, Uredba o zajedničkim odredbama obuhvaća pravilo „n+2”. Iz istog razloga, razina pretfinanciranja smanjena je na godišnje plaćanje od 0,5 % na temelju ukupne potpore iz fondova. U tom kontekstu, kako bi se osigurala dostatna sredstva, moglo bi biti potrebno preispitivanje godišnjih aranžmana pretfinanciranja za EFRR, ESF+, Kohezijski fond i EFPR za razdoblje 2014.–2020.

Glava VIII.: Financijski okvir

U ovom se dijelu utvrđuju dodijeljena financijska sredstva i *sufinanciranje temeljeno na kategorijama regija* te se odnosi na EFRR, ESF+ i Kohezijski fond.

Uredbom o zajedničkim odredbama stope sufinanciranja za ta tri fonda vraćaju se na razine prije financijske krize. Stope sufinanciranja EU-a povećane su za ta tri fonda u razdoblju 2007.–2013. To je predstavljalo odgovor na financijsku krizu, u svrhu zadržavanja ključnih ulaganja u razdoblju skromnih javnih proračuna. Više nisu potrebne visoke stope sufinanciranja EU-a, a nižim stopama promiče se „preuzimanje odgovornosti”. Niže stope sufinanciranja EU-a povećavaju i ukupni proračun kohezijske politike uzimajući u obzir nacionalne doprinose. Time se jača i financijska fleksibilnost država članica jer se stope sufinanciranja na razini programa i prioriteta mogu fleksibilno odrediti.

Glava IX.: Delegiranje ovlasti, provedbene, prijelazne i završne odredbe

Kako bi se zajamčio rani početak provedbe u sljedećem razdoblju, sve potrebne zakonodavne odredbe bit će uključene u zakonodavni paket (u Uredbu o zajedničkim odredbama ili u uredbe za pojedine fondove).

Valja napomenuti da je broj ovlašćivanja znatno smanjen i sveden na minimum. Time će se spriječiti moguća kašnjenja u sastavljanju i donošenju sekundarnog zakonodavstva. Na taj način jamči se i unutarnja dosljednost zakonodavnih odredbi i predvidljivost za dionike jer će sva primjenjiva pravila EU-a biti dostupna na jednom mjestu.

Uvjeti za operacije koje podliježu višefaznoj provedbi uvedeni su kako bi se pružila jasnoća i pravna sigurnost u pogledu okolnosti kada se takva provedba prihvaća.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i financijskih pravila za njih i za Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za upravljanje granicama i vize**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 177., članak 322. stavak 1. točku (a) i članak 349.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija¹⁰,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda¹¹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Člankom 174. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđa se da, radi jačanja svoje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije, Unija nastoji smanjiti razlike u razinama razvijenosti različitih regija te zaostalost regija ili otoka koji su u najnepovoljnijem položaju, a posebna pozornost poklanja se ruralnim područjima, područjima zahvaćenima industrijskom tranzicijom i regijama koje su izložene ozbiljnim i trajnim prirodnim ili demografskim poteškoćama. Člankom 175. UFEU-a traži se da Unija podupire ostvarivanje tih ciljeva svojim djelovanjem kroz Europski fond za smjernice i jamstva u poljoprivredi, Komponentu za smjernice, Europski socijalni fond, Europski fond za regionalni razvoj, Europsku investicijsku banku i ostale instrumente. Člankom 322. UFEU-a predviđen je temelj za donošenje financijskih pravila kojima se pobliže određuje postupak koji treba usvojiti za utvrđivanje i izvršenje proračuna te za prikazivanje i reviziju računa, kao i pravila kojima se predviđa provjera odgovornosti financijskih izvršitelja.
- (2) U svrhu daljnjeg razvoja koordinirane i usklađene provedbe fondova Unije koji se provode u okviru podijeljenog upravljanja, odnosno Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Europskog socijalnog fonda plus (ESF+), Kohezijskog fonda, mjera koje se financiraju u okviru podijeljenog upravljanja u Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo (EFPR), Fondu za azil i migracije (FAMI), Fondu za unutarnju sigurnost (FUS) i Fondu za integrirano upravljanje granicama (BMVI), potrebno je utvrditi financijska pravila na temelju članka 322. UFEU-a za sve te fondove („fondovi”), u kojima se jasno navodi područje primjene relevantnih odredbi.

⁹ SL C [...], [...], str. [...].

¹⁰ SL C [...], [...], str. [...].

¹¹ SL C [...], [...], str. [...].

Uz to, treba utvrditi zajedničke odredbe koje se temelje na članku 177. UFEU-a kako bi se obuhvatila pravila specifična za politiku za EFRR, ESF+, Kohezijski fond i EFPR.

- (3) Zbog posebnosti svakog od navedenih fondova u zasebnim uredbama (uredbe za pojedine fondove) treba odrediti posebna pravila primjenjiva na svaki fond te na cilj „Europska teritorijalna suradnja” u okviru EFRR-a kako bi se nadopunile odredbe ove Uredbe.
- (4) Najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije trebaju ostvariti koristi od posebnih mjera i od dodatnog financiranja, kako je navedeno u članku 349. UFEU-a i u članku 2. Protokola br. 6 uz Akt o pristupanju iz 1994.
- (5) Horizontalna načela kako su utvrđena u članku 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) i u članku 10. UFEU-a, uključujući načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, kako je utvrđeno u članku 5. UEU-a, moraju se poštovati pri provedbi fondova, uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima. Države članice trebale bi poštovati i obveze iz Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom te osigurati pristupačnost u skladu s člankom 9. i u skladu s pravom Unije o usklađivanju zahtjeva za pristupačnost proizvoda i usluga. Države članice i Komisija trebaju nastojati ukloniti nejednakosti i promicati jednakost između muškaraca i žena te integrirati rodnu perspektivu, kao i suzbijati diskriminaciju na temelju spola, rase ili etničke pripadnosti, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije. Fondovi ne bi trebali podupirati aktivnosti kojima se doprinosi bilo kojem obliku segregacije. Ciljevi fondova trebali bi se ostvarivati u okviru održivog razvoja i promicanja cilja Unije koji se odnosi na očuvanje, zaštitu i unapređenje kvalitete okoliša u skladu s člankom 11. i člankom 191. stavkom 1. UFEU-a, uzimajući u obzir načelo „onečišćivač plaća”. Kako bi se zaštitio integritet unutarnjeg tržišta, operacije od kojih koristi imaju poduzetnici moraju biti u skladu s pravilima Unije o državnim potporama kako su utvrđena u člancima 107. i 108. UFEU-a.
- (6) Horizontalna financijska pravila koja su donijeli Europski parlament i Vijeće na temelju članka 322. Ugovora o funkcioniranju Europske unije primjenjuju se na ovu Uredbu. Ta su pravila utvrđena u Financijskoj uredbi te se njima posebno utvrđuje postupak za utvrđivanje i provedbu proračuna putem bespovratnih sredstava, javne nabave, nagrada, neizravne provedbe te se navode provjere odgovornosti financijskih dionika. Pravila donesena na temelju članka 322. UFEU-a također se odnose na zaštitu proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama jer je vladavina prava osnovni preduvjet za dobro financijsko upravljanje i djelotvorno financiranje EU-a.
- (7) Ako je određen rok u kojem Komisija poduzima bilo kakve mjere prema državama članicama, Komisija treba voditi računa o svim potrebnim informacijama i dokumentima na pravodoban i učinkovit način. Ako su dokumenti koje država članica podnese nepotpuni ili nisu sukladni sa zahtjevima ove Uredbe i uredbi za pojedine fondove te ne omogućuju Komisiji da poduzme u potpunosti informirane mjere, taj bi rok trebao biti suspendiran dok države članice ne ispune regulatorne zahtjeve.
- (8) Kako bi pridonijeli prioritetima Unije, potpora fondova treba se usmjeriti na ograničen broj ciljeva politike u skladu sa zadaćama specifičnima za fondove na temelju ciljeva koji se temelje na Ugovoru. Ciljevi politikaza FAMI, FUS i BMVI trebaju biti utvrđeni u odgovarajućim uredbama za pojedine fondove.
- (9) Odražavajući važnost borbe protiv klimatskih promjena, u skladu s obvezama Unije u cilju provedbe Pariškog sporazuma i ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, fondovi će pridonijeti klimatskim aktivnostima i postizanju ukupnog cilja od 25 % proračunskih rashoda EU-a za podupiranje klimatskih ciljeva.

- (10) Dio proračuna Unije dodijeljenog fondovima treba provoditi Komisija u okviru podijeljenog upravljanja s državama članicama u smislu Uredbe (EU, Euratom) [broj nove *Financijske uredbe*] Europskog parlamenta i Vijeća¹² („Financijska uredba”). Prema tome, pri provedbi fondova u okviru podijeljenog upravljanja Komisija i države članice trebale bi poštovati načela navedena u Financijskoj uredbi, kao što su dobro financijsko upravljanje, transparentnost i nediskriminacija.
- (11) Načelo partnerstva ključna je značajka u provedbi fondova i temelji se na pristupu višerazinskog upravljanja te se njime jamči sudjelovanje civilnog društva i socijalnih partnera. Kako bi se osigurao kontinuitet u organizaciji partnerstava, Delegirana Uredba (EU) br. 240/2014¹³ i dalje bi se trebala primjenjivati.
- (12) Na razini Unije, europski semestar koordinacije gospodarske politike je okvir kojim se utvrdili prioriteti nacionalnih reformi i prati njihova provedba. Države članice izrađuju svoje nacionalne višegodišnje investicijske strategije za potporu tih prioriteta reformi. Te bi strategije trebale biti predstavljene uz godišnje nacionalne programe reformi kao sredstvo za koordinaciju prioritetnih investicijskih projekata koji će primati potporu putem nacionalnog i Unijina financiranja. Trebale bi i poslužiti za upotrebu sredstava Unije na dosljedan način i, u najvećoj mogućoj mjeri, ostvarivanje dodane vrijednosti financijske potpore koja se treba primiti iz fondova, europske funkcije stabilizacije ulaganja i fonda InvestEU.
- (13) Države članice trebale bi utvrditi kako se relevantne preporuke za pojedinu zemlju donesene u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a i relevantne preporuke Vijeća donesene u skladu s člankom 148. stavkom 4. UFEU-a uzimaju u obzir pri pripremi programskih dokumenata. Tijekom programskog razdoblja 2021.–2027. („programsko razdoblje”) države članice trebale bi redovito predstavljati napredak u provedbi programa i ostvarenju preporuka za pojedinu zemlju odboru za praćenje i Komisiji. Tijekom preispitivanja u sredini programskog razdoblja države članice trebaju, među ostalim, razmotriti potrebu za time da se pri izmjenama programa uzimaju u obzir relevantne preporuke za pojedinu zemlju od početka programskog razdoblja.
- (14) Države članice trebale bi uzeti u obzir sadržaj svojih nacрта nacionalnih energetske i klimatskih planova, koji se trebaju izraditi u skladu s Uredbom o upravljanju energetskom unijom¹⁴ i ishod postupka koji rezultira preporukama Unije povezanim s tim planovima, za svoje programe, kao i za financijske potrebe dodijeljene za ulaganja s niskom razinom emisija ugljika.
- (15) Partnerski sporazum koji priprema svaka država članica treba biti strateški dokument kojim se usmjeravaju pregovor između Komisije i predmetne države članice o izradi programâ. U svrhu smanjivanja administrativnog opterećenja ne bi trebalo biti potrebno izmijeniti partnerske sporazume tijekom programskog razdoblja. Kako bi se olakšalo programiranje i izbjeglo preklapanje sadržaja u programskim dokumentima, partnerski sporazumi mogu se uključiti kao dio programa.
- (16) Svaka država članica trebala bi biti fleksibilna kako bi pridonijela fondu InvestEU za osiguranje proračunskih jamstava za ulaganja u toj državi članici.
- (17) Kako bi se osigurali potrebni preduvjeti za učinkovitu i djelotvornu upotrebu potpore Unije koju dodjeljuju fondovi, potrebno je utvrditi ograničen popis uvjeta koji omogućuju provedbu

¹² SL L [...], [...], str. [...].

¹³ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 240/2014 od 7. siječnja 2014. o europskom kodeksu ponašanja za partnerstvo u okviru Europskih strukturnih i investicijskih fondova (SL L, 74, 14.3.2014., str. 1.).

¹⁴ [Uredba o upravljanju energetskom unijom, izmjeni Direktive 94/22/EZ, Direktive 98/70/EZ, Direktive 2009/31/EZ, Uredbe (EZ) br. 663/2009, Uredbe (EZ) br. 715/2009, Direktive 2009/73/EZ, Direktive Vijeća 2009/119/EZ, Direktive 2010/31/EU, Direktive 2012/27/EU, Direktive 2013/30/EU i Direktive Vijeća (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 (COM/2016/0759 final/2 - 2016/0375 (COD))].

te sažet i iscrpan skup objektivnih kriterija za njihovo ocjenjivanje. Svaki uvjet koji omogućuje provedbu treba biti povezan s posebnim ciljem i treba biti automatski primjenjiv ako se posebni cilj odabere za potporu. Ako ti uvjeti nisu ispunjeni, rashodi povezani s operacijama u okviru povezanih posebnih ciljeva ne bi trebale biti uključene u zahtjeve za plaćanje. Kako bi se očuvao povoljan okvir za ulaganja, trebalo bi redovito pratiti kontinuirano ispunjavanje uvjeta koji omogućuju provedbu. Važno je i osigurati da se operacije odabrane za potporu provode dosljedno u odnosu na utvrđene strategije i dokumente o planiranju na kojima se temelje ispunjeni uvjeti koji omogućuju provedbu osiguravajući da su sve sufinancirane operacije u skladu s okvirom politike Unije.

- (18) Države članice trebale bi uspostaviti okvir uspješnosti za svaki program koji obuhvaća sve pokazatelje, glavne etape i ciljeve koji se trebaju pratiti, o kojima je potrebno izvješćivati i koji su potrebni za ocjenjivanje uspješnosti programa.
- (19) Država članica trebala bi provesti preispitivanje u srediniprogramskog razdoblja za svaki program koji prima potporu fondova EFRR, ESF+ i Kohezijskog fonda. Tim bi se preispitivanjem trebala omogućiti potpuna prilagodba programa na temelju uspješnosti programa, uz istodobno pružanje mogućnosti za uzimanje u obzir novih izazova i relevantnih preporuka za pojedinu zemlju izdanih 2024. Komisija bi trebala istodobno 2024., zajedno s tehničkom prilagodbom za 2025., preispitati sva ukupna dodijeljena sredstva država članica u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” kohezijske politike za godine 2025., 2026. i 2027., primjenjujući metodu raspodjele sredstava utvrđenu u relevantnom temeljnom aktu. To preispitivanje, zajedno s ishodom preispitivanja u sredini programskog razdoblja, trebalo bi dovesti do izmjena programa kojima se mijenjaju financijske dodjele za 2025., 2026. i 2027.
- (20) Potrebno je dodatno usavršiti mehanizme kojima se osigurava povezanost politika financiranja Unije i gospodarskog upravljanja Unije, omogućujući Komisiji da donese prijedlog Vijeću o suspenziji svih ili dijela obveza za jedan program ili više programa predmetne države članice ako ta država članica ne poduzme djelotvorne mjere u kontekstu postupka gospodarskog upravljanja. Kako bi se osigurala jedinstvena provedba te uzimajući u obzir važnost financijskih učinaka mjera koje se uvode, trebalo bi dodijeliti provedbene ovlasti Vijeću, koje bi trebale djelovati na temelju prijedloga Komisije. Radi pojednostavnjenja postupka donošenja odluka koje su potrebne kako bi se osigurala djelotvorne mjere u kontekstu postupka gospodarskog upravljanja trebalo bi primjenjivati glasovanje obrnutom kvalificiranom većinom.
- (21) Potrebno je utvrditi zajedničke zahtjeve u pogledu sadržaja programa uzimajući u obzir posebnu prirodu svakog fonda. Ti zahtjevi mogu biti dopunjeni pravilima za pojedine fondove. U Uredbi (EU) br. [XXX] Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵ („Uredba o ETS-u”) trebalo bi utvrditi posebne odredbe o sadržaju programa u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg).
- (22) Kako bi se omogućila fleksibilnost u provedbi programa i smanjilo administrativno opterećenje, potrebno je dopustiti ograničene financijske prijenose između prioriteta istog programa bez potrebe za odlukom Komisije o izmjeni programa. Komisiji bi se trebale podnositi izmijenjene financijske tablice kako bi se osigurala ažurirane informacije o dodijeljenim financijskim sredstvima za svaki prioritet.
- (23) Kako bi se ojačao integrirani pristup teritorijalnom razvoju, ulaganja u obliku teritorijalnih alata kao što su integrirana teritorijalna ulaganja, lokalni razvoj pod vodstvom zajednice ili bilo koji drugi teritorijalni alat u okviru cilja politike „Europa bliža građanima” o pružanju potpore

¹⁵ Uredba (EU) br. [...] o posebnim odredbama za potporu cilju „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg) iz Europskog fonda za regionalni razvoj i instrumenata za financiranje vanjskog djelovanja (SL L [...], [...], str. [...]).

inicijativama koje su osmislile države članice za ulaganja programirana za EFRR trebala bi se temeljiti na teritorijalnim i lokalnim razvojnim strategijama. Za potrebe integriranih teritorijalnih ulaganja i teritorijalnih alata koje su osmislile države članice potrebno je utvrditi minimalne zahtjeve za sadržaj teritorijalnih strategija. Te strategije trebalo bi razviti i prihvatiti u okviru odgovornosti relevantnih nadležnih tijela ili tijela. Kako bi se osiguralo sudjelovanje relevantnih nadležnih tijela ili tijela u provedbi teritorijalnih strategija, ona bi trebala biti odgovorna za odabir operacije kojoj se dodjeljuje potpora ili sudjelovati u tom odabiru.

- (24) Radi boljeg iskorištavanja potencijala na lokalnoj razini potrebno je ojačati i olakšati lokalni razvoj pod vodstvom zajednice. Potrebno je uzeti u obzir lokalne potrebe i potencijal te relevantne sociokulturne značajke i potrebno je predvidjeti strukturne promjene, izgraditi kapacitete zajednice i poticati inovacije. Potrebno je ojačati blisku suradnju i integriranu upotrebu fondova za ostvarenje lokalnih razvojnih strategija. Lokalne akcijske skupine koje predstavljaju interese zajednice trebalo bi u načelu biti odgovorne za izradu i provedbu strategija lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice. U svrhu olakšavanja koordinirane potpore iz različitih fondova strategijama lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice i olakšavanja njihove provedbe, potrebno je olakšati upotrebu pristupa „glavnog fonda”.
- (25) Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje, potrebno je provesti tehničku pomoć na inicijativu države članice putem paušalne stope koja se temelji na napretku u provedbi programa. Ta tehnička pomoć može biti nadopunjena ciljanim mjerama jačanja administrativnih kapaciteta primjenom metoda povrata koje nisu povezane s troškovima. Djelovanja i rezultati, kao i odgovarajuća plaćanja Unije, mogu biti dogovoreni u planu i dovesti do plaćanja za rezultate na terenu.
- (26) Prikladno je pojasniti da bi, ako država članica predloži Komisiji da se prioritet programa ili jedan njegov dio podržava putem sustava financiranja koje nije povezano s troškovima, aktivnosti, rezultati i dogovoreni uvjeti trebali bi biti povezani s konkretnim ulaganjima koja se provode u okviru programa u okviru podijeljenog upravljanja u toj državi članici ili regiji.
- (27) Kako bi se ispitala uspješnost programa, država članica trebala bi osnovati odbore za praćenje. Za EFRR, ESF+ i Kohezijski fond godišnja izvješća o provedbi trebala bi biti zamijenjena godišnjim strukturiranim dijalogom o politici koji se temelji na posljednjim informacijama i podacima o provedbi programa koje je objavila država članica.
- (28) U skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹⁶, potrebno je ocijeniti fondove na temelju podataka prikupljenih putem posebnih zahtjeva za praćenje, izbjegavajući pritom prekomjerne propise i administrativno opterećenje, posebice za države članice. Ti zahtjevi, ako je to primjereno, mogu uključivati mjerljive pokazatelje kao temelj za evaluaciju učinaka fondova na terenu.
- (29) Kako bi se zajamčila dostupnost sveobuhvatnih i ažurnih informacija o provedbi programa, treba zahtijevati češće elektroničko izvješćivanje o kvantitativnim podacima.
- (30) U svrhu pružanja potpore pripremi povezanih programa i aktivnosti za sljedeće programsko razdoblje, Komisija treba provesti evaluaciju fondova u sredini programskog razdoblja. Na kraju programskog razdoblja, Komisija bi trebala provesti naknadnu ocjenu fondova koja bi trebala biti usmjerena na učinak fondova.
- (31) Nadležna tijela, korisnici i dionici programa u državama članicama trebali bi podići razinu osviještenosti o postignućima financiranja Unije i o tome na primjeren način obavijestiti javnost. Aktivnosti povezane s transparentnošću, komunikacijom i vidljivošću ključne su u pojačavanju vidljivosti djelovanja Unije i trebaju se temeljiti na istinitim, točnim i ažurnim

¹⁶

SL L 123, 12.5.2016., str. 13.

informacijama. Kako bi se ti zahtjevi mogli ispuniti, tijela nadležna za programe i Komisija trebali bi moći primjenjivati korektivne mjere u slučaju neuskađenosti.

- (32) Upravljačka tijela trebaju objaviti strukturirane informacije o odabranim operacijama i korisnicima na internetskoj stranici programa čija sredstva prima ta operacija, uzimajući u obzir zahtjeve za zaštitu osobnih podataka u skladu s Uredbom (EU) 2016/679¹⁷ Europskog parlamenta i Vijeća.
- (33) U svrhu pojednostavnjenja upotrebe fondova i smanjenja rizika od pogreške, prikladno je definirati oblike doprinosa Unije državama članicama i oblike potpore koje države članice pružaju korisnicima.
- (34) U pogledu bespovratnih sredstava koja se pružaju korisnicima države članice trebale bi sve više upotrebljavati pojednostavnjene mogućnosti obračuna troškova. Prag povezan s obveznom upotrebom pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova treba biti povezan s ukupnim troškovima operacije kako bi se zajamčilo isto postupanje sa svim operacijama ispod praga, neovisno o tome je li potpora javna ili privatna.
- (35) Kako bi se omogućila trenutačna provedba paušalnih stopa, sve paušalne stope koje su utvrdile države članice u razdoblju 2014.– 2020. u skladu s pravednom, nepristranom i provjerljivom metodom izračuna trebale bi se i dalje upotrebljavati za slične operacije koje se podržavaju u okviru ove Uredbe bez potrebe za novom metodom izračuna.
- (36) Kako bi se optimiziralo širenje primjene sufinanciranih ulaganja u okoliš, trebalo bi osigurati sinergije s Programom za okoliš i klimatske aktivnosti LIFE, posebno putem strateških integriranih projekata i strateške prirode projekata.
- (37) Kako bi se osigurala pravna jasnoća, prikladno je utvrditi razdoblje prihvatljivosti za rashode ili troškove povezane s operacijama koje primaju sredstva iz fondova u skladu s ovom Uredbom i ograničiti potporu za dovršene operacije. Potrebno je pojasniti datum od kojeg rashod postaje prihvatljiv za potporu iz fondova u slučaju donošenja novih programa ili promjena u programima, uključujući u iznimnoj mogućnosti proširenja razdoblja prihvatljivosti na početak prirodne katastrofe u slučaju da postoji hitna potreba za mobilizacijom sredstava radi odgovora na takvu katastrofu.
- (38) Da bi se osigurala djelotvornost, pravednost i održivost učinka intervencije fondova, trebale bi postojati odredbe kojima se osigurava da su dugotrajna ulaganja u infrastrukturu ili produktivna ulaganja dugoročna te sprečava upotreba fondova za ostvarivanje neopravdane prednosti. Upravljačka tijela trebaju obratiti posebnu pozornost na to da ne podupiru premještanje pri odabiru operacija i da sa svim iznosima nepropisno isplaćenim operacijama koje ne ispunjavaju zahtjev trajnosti postupaju kao s nepravilnostima.
- (39) Radi jačanja komplementarnosti i pojednostavnjivanja provedbe trebalo bi biti moguće kombinirati potporu iz Kohezijskog fonda i EFRR-a s potporom iz ESF-a plus u zajedničkim programima u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast”.
- (40) Kako bi se optimizirala dodana vrijednost od ulaganja koja su u cijelosti ili djelomično financirana iz proračuna Unije, treba nastojati ostvariti sinergije, osobito između fondova i instrumenata kojima se izravno upravlja, uključujući instrument za provedbu reformi. Te bi se sinergije trebale postizati ključnim mehanizmima, osobito priznavanjem paušalnih stopa za prihvatljive troškove iz programa Obzor Europa za sličnu operaciju te mogućnost da se u istoj operaciji kombinira financiranje iz različitih instrumenata Unije, izbjegavajući pritom

¹⁷ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

dvostruko financiranje. Ovom bi se Uredbom stoga trebala odrediti pravila za dodatno financiranje iz fondova.

- (41) Financijski instrumenti ne bi se trebali koristiti za potporu aktivnosti refinanciranja, kao što je zamjena postojećih ugovora o zajmu ili drugih oblika financiranja ulaganja koja su fizički već završena ili u potpunosti provedena na dan odluke o ulaganju, već za potporu svih vrsta novih ulaganja u skladu s temeljnim ciljevima politike.
- (42) Odluka o financiranju mjera potpore financijskim instrumentima trebala bi se donijeti na temelju *ex ante* procjene. U ovoj bi Uredbi trebali biti utvrđeni minimalni obvezni elementi *ex ante* procjena i njome bi se državama članicama trebalo omogućiti da upotrebljavaju *ex ante* procjene provedene za razdoblje 2014.–2020. te da ih prema potrebi ažuriraju, čime se izbjegavaju administrativno opterećenje i kašnjenja u uspostavljanju financijskih instrumenata.
- (43) Kako bi se olakšala provedba određenih vrsta financijskih instrumenata kod kojih su predviđena pomoćna bespovratna sredstva, moguće je primijeniti pravila na financijske instrumente na takvu kombinaciju u operaciji jedinstvenog financijskog instrumenta. U tim bi slučajevima trebalo utvrditi posebne uvjete za sprečavanje dvostrukog financiranja.
- (44) U potpunosti poštujući primjenjiva pravila o državnoj potpori i javnoj nabavi koja s eu već objašnjena tijekom programskog razdoblja 2014.–2020., upravljačka tijela trebala bi imati mogućnost odlučiti o najprikladnijoj mogućnosti provedbe financijskih instrumenata kako bi se odgovorilo na posebne potrebe ciljnih regija.
- (45) U skladu s načelom i pravilima podijeljenog upravljanja države članice i Komisija trebale bi biti odgovorne za upravljanje programima i njihovu kontrolu i davati uvjerenje o zakonitosti i pravilnoj upotrebi fondova. S obzirom na to da bi države članice trebale imati primarnu odgovornost za takvo upravljanje i kontrolu te bi trebale osigurati da su operacije koje se podupiru iz fondova u skladu s primjenjivim pravom, u tom bi pogledu njihove obveze trebale biti navedene. U tom bi kontekstu trebalo utvrditi i ovlasti i odgovornosti Komisije.
- (46) Kako bi se olakšao brzi početak provedbe programa, treba olakšati prenošenje provedbenih mehanizama iz prethodnog programskog razdoblja. Osim ako je potrebna nova tehnologija, treba zadržati upotrebu računalnih sustava koji su već uspostavljeni za prethodno programsko razdoblje, prilagođenih prema potrebi.
- (47) U svrhu pojednostavnjenja funkcija upravljanja programom, integraciju računovodstvenih funkcija s funkcijama upravljačkog tijela trebalo bi zadržati za programe kojima pružaju potporu FAMI, FUS i BMVI te bi trebala postojati kao mogućnost za druge fondove.
- (48) Budući da upravljačko tijelo snosi glavnu odgovornost za djelotvornu i učinkovitu provedbu fondova te time obavlja znatan broj funkcija, njegove zadaće u odnosu na odabir projekata, upravljanje programom i potporu za odbor za praćenje trebali bi biti detaljno utvrđeni. Odabrane operacije trebale bi biti u skladu s horizontalnim načelima.
- (49) U svrhu optimizacije sinergija između fondova i instrumenata kojima se izravno upravlja treba olakšati pružanje potpore za operacije koje su već primile certifikat „Pečat izvrsnosti”.
- (50) Kako bi se osigurala primjerena ravnoteža između djelotvorne i učinkovite provedbe fondova i povezanih administrativnih troškova i opterećenja, učestalost, područje primjene i opseg provjera upravljanja trebali bi se temeljiti na procjeni rizika kojim se uzimaju u obzir čimbenici kao što su vrsta operacija koje se provode, korisnici i razina rizika utvrđena u prethodnim provjerama i revizijama upravljanja.
- (51) Tijelo za reviziju trebalo bi provoditi revizije i osigurati pouzdanost revizorskog mišljenja dostavljenog Komisiji. Revizorsko bi mišljenje trebalo osigurati uvjerenje u pogledu tri točke,

zakonitosti i pravilnosti prijavljenih rashoda, djelotvornog funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole te potpunosti, točnosti i istinitosti računa.

- (52) Smanjenje provjera i zahtjeva u pogledu revizije trebali bi biti mogući ako postoji uvjerenje da je program djelotvorno funkcionirao posljednje dvije uzastopne godine budući da to pokazuje da se fondovi provode učinkovito i djelotvorno tijekom duljeg razdoblja.
- (53) Radi smanjenja administrativnog opterećenja za korisnike i administrativnih troškova za fondove treba biti utvrđena konkretna primjena načela jedinstvene revizije.
- (54) U svrhu poboljšanja financijskog upravljanja potrebno je predvidjeti pojednostavljen sustav pretfinanciranja. Pretfinanciranjem se treba osigurati da država članica ima sredstva za pružanje potpore korisnicima od početka provedbe programa.
- (55) U svrhu smanjivanja administrativnog opterećenja za države članice i za Komisiju potrebno je uspostaviti obvezni raspored tromjesečnih zahtjeva za plaćanja. Plaćanja Komisije i dalje bi trebala podlijevati zahtjevu o zadržavanju 10 % iznosa do plaćanja godišnjeg salda računa kada Komisija može zaključiti da su računi potpuni, točni i istiniti.
- (56) U svrhu smanjivanja administrativnog opterećenja postupak za godišnje prihvatanje računa treba se pojednostavniti pružanjem jednostavnijih načina plaćanja i povrata kada ne postoji nesuglasnost između Komisije i države članice.
- (57) Kako bi se osigurali financijski interesi i proračun Unije, potrebno je uspostaviti provoditi razmjerne mjere na razini država članica i Komisije. Komisija treba imati mogućnost prekida rokova plaćanja, suspenzije međuplaćanja i primjene financijskih ispravaka kada su ispunjeni povezani uvjeti. Komisija treba poštovati načelo proporcionalnosti uzimajući u obzir prirodu, ozbiljnost i učestalost nepravilnosti i njihove financijske posljedice na proračun Unije.
- (58) Osim toga, države članice trebaju spriječiti, otkriti i djelotvorno razriješiti svaku nepravilnost, uključujući prijevare od strane korisnika. Konkretno, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013¹⁸ i uredbama (Euratom, EZ) br. 2988/95¹⁹ i br. 2185/96²⁰ Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) može provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, kako bi se ustanovilo je li došlo do prijave, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojom se šteti financijskim interesima Unije. U skladu s Uredbom (EU) 2017/1939²¹ Ured europskog javnog tužitelja može provoditi istrage i kazneni progon za prijave i druge nezakonite aktivnosti kojima se šteti financijskim interesima Unije, kako je predviđeno u Direktivi (EU) 2017/1371²² Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima. Države članice trebale bi poduzeti potrebne mjere kako bi svaka osoba ili subjekt koji primaju sredstva Unije u potpunosti surađivali u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijelili Komisiji, Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF), Uredu europskog javnog tužitelja (EPPO) i Europskom revizorskom sudu (ERS) nužna prava i pristup te se pobrinuli da im sve treće strane koje su uključene u izvršavanje sredstava Unije osiguraju jednakovrijedna prava. Države članice

¹⁸ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

¹⁹ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

²⁰ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

²¹ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

²² Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

trebale bi izvijestiti Komisiju o otkrivenim nepravilnostima, uključujući prijevare, i o daljnjem postupanju, kao i o praćenju istraga OLAF-a.

- (59) Da bi se potaknula financijska disciplina, prikladno je definirati mehanizme opoziva proračunskih obveza na razini programa.
- (60) Radi promicanja ciljeva UFEU-a povezanih s ekonomskom, socijalnom i teritorijalnom kohezijom utvrđenih UFEU-om u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” trebalo bi podržati sve regije. Kako bi se osigurala uravnotežena i postupna potpora te odrazila razina gospodarskog i socijalnog razvoja, sredstva u okviru tog cilja trebalo bi dodijeliti iz EFRR-a i fonda ESF+ na temelju ključa za dodjelu sredstava kojim se uzima u obzir BDP po stanovniku. Države članice čiji je bruto nacionalni dohodak (BND) po stanovniku manji od 90 % prosječnog BND-a Unije trebale bi u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” ostvariti koristi iz Kohezijskog fonda.
- (61) Trebalo bi utvrditi objektivne kriterije za određivanje regija i područja prihvatljivih za dobivanje potpore iz fondova. U tu svrhu određivanje regija i područja na razini Unije trebalo bi se temeljiti na zajedničkom sustavu klasifikacije regija koji je uspostavljen Uredbom (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća²³ kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 868/2014²⁴.
- (62) Kako bi utvrdila odgovarajući financijski okvir za EFRR, ESF+ i Kohezijski fond, Komisija bi provedbenim aktima trebala uspostaviti godišnju raščlambu raspoloživih sredstava po državi članici u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” zajedno s popisom prihvatljivih regija, kao i sredstava za cilj „Europska teritorijalna suradnja”(Interreg). Uzimajući u obzir da bi se nacionalna sredstva država članica trebala utvrditi na osnovi statističkih podataka i prognoza dostupnih 2018. i s obzirom na nesigurnosti u predviđanju, Komisija bi trebala preispitati ukupnu dodjelu sredstava za sve države članice 2024. na temelju najnovijih raspoloživih statističkih podataka u tom trenutku i, ako postoji kumulativna divergencija od više od $\pm 5\%$, prilagoditi ta dodijeljena sredstva za razdoblje 2025.–2027. kako bi se rezultati preispitivanja u sredini programskog razdoblja i tehničke prilagodbe odrazili u izmjenama programa istovremeno.
- (63) Projekti transeuropske prometne mreže u skladu s Uredbom (EU) br. [nova Uredba o CEF-u] i dalje će se financirati iz Kohezijskog fonda s pomoću podijeljenog upravljanja i izravne provedbe u okviru Instrumenta za povezivanje Europe (CEF)²⁵ Na temelju uspješnog pristupa programskog razdoblja 2014.–2020., iznos od 10 000 000 000 EUR iz Kohezijskog fonda trebao bi se prenijeti u CEF u tu svrhu.
- (64) Određenu količinu sredstava iz EFRR-a, fonda ESF+ i Kohezijskog fonda trebalo bi dodijeliti Europskoj urbanoj inicijativi koja bi se trebala provoditi u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja Komisije.
- (65) U svrhu osiguranja primjerenih sredstava kategorijama regija ukupna sredstva dodijeljena državama članicama u pogledu slabije razvijenih, tranzicijskih i razvijenijih regija načelno ne bi trebala biti prenosiva između tih kategorija. Međutim, u svrhu ispunjenja potreba država članica za suočavanjem s određenim izazovima države članice trebale bi moći zatražiti prijenos iz svojih dodijeljenih sredstava za razvijenije ili tranzicijske regije u slabije razvijene regije i trebale bi obrazložiti taj izbor. Kako bi se zajamčila dostatna financijska sredstva za slabije

²³ Uredba (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (SL L 154, 21.6.2003., str. 1.).

²⁴ Uredba Komisije (EU) br. 868/2014 od 8. kolovoza 2014. o izmjeni priloga Uredbi (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (SL L 241, 13.8.2014., str. 1.).

²⁵ Uredba (EU) [...] Europskog parlamenta i Vijeća od [...] o [CEF] (SL L [...], [...], str. [...]).

razvijene regije, potrebno je utvrditi gornju granicu za prijenose razvijenijim ili tranzicijskim regijama. Prenosivost sredstava između ciljeva ne bi trebala biti moguća.

- (66) U kontekstu jedinstvenih i posebnih okolnosti na otoku Irske te s ciljem podupiranja suradnje sjevera i juga u okviru Sporazuma na Veliki petak, trebala bi se nastaviti provedba prekograničnog programa PEACE PLUS te bi se trebao nastaviti rad iz prethodnih programa, Peace i INTERREG, između pograničnih okruga Irske i Sjeverne Irske. Uzimajući u obzir njegovu praktičnu važnost, taj bi program trebalo podupirati posebnim sredstvima kako bi se nastavila poticati djelovanja za mir i pomirenje te bi primjereni dio sredstava za Irsku u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg) trebao biti dodijeljen programu.
- (67) Nužno odrediti najviše stope sufinanciranja u području kohezijske politike po kategoriji regije kako bi se osiguralo poštovanje načela sufinanciranja određenom razinom javne ili privatne nacionalne potpore. Predmetne stope trebaju odražavati razinu gospodarskog razvoja država članica u smislu BND-a po stanovniku u odnosu na prosjek EU-27.
- (68) Kako bi se dopunili i izmijenili određeni elementi ove Uredbe koji nisu ključni, ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a trebalo bi delegirati Komisiji u vezi s izmjenom elemenata sadržanih u određenim prilogima ovoj Uredbi, tj. dimenzija i oznaka za vrste intervencija, predložaka sporazuma o partnerstvu i programa, obrazaca za dostavu podataka, uporabe amblema Europske unije, elemenata za sporazume o financiranju i strateške dokumente, revizijskog traga, elektroničkog sustava za razmjenu podataka, obrazaca za opis sustava upravljanja i kontrole, izjave o upravljanju, revizorskog mišljenja, za godišnje izvješće o kontroli, za revizijsku strategiju, za zahtjeve za plaćanje, za račune kao i za određivanje razine financijskih ispravaka.
- (69) Uz to, ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a trebalo bi delegirati Komisiji u pogledu utvrđivanja kriterija za utvrđivanje slučajeva nepravilnosti koje treba prijaviti, definicija jediničnih troškova, paušalnih stopa, fiksnih stopa i financiranja koje nije povezano s troškovima koje se primjenjuju na sve države članice, kao i na uspostavu standardiziranih brzih metodologija uzorkovanja.
- (70) Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (71) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za donošenje sporazuma o partnerstvu, usvajanje ili izmjene programa, kao i za primjenu financijskih ispravaka, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Provedbene ovlasti koje se odnose na format koji će se koristiti za izvješćivanje o nepravilnostima, za elektroničke podatke koji će se evidentirati i pohranjivati i za obrazac za završno izvješće o uspješnosti trebalo bi izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća²⁶. Iako su ti akti općeg karaktera, trebalo bi upotrebljavati savjetodavni postupak s obzirom na to da se samo navode tehnički aspekti, obrasci i predlošci. Provedbene ovlasti u vezi s uspostavom raččlambe financijskih sredstava za EFRR, ESF+ i Kohezijski Fund treba donositi bez postupaka komitologije s obzirom na to da oni samo odražavaju primjenu unaprijed utvrđene metodologije izračuna.

²⁶ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (72) Budući da bi se Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ²⁷ i svaki akt primjenjiv na programsko razdoblje 2014.–2020. trebali nastaviti primjenjivati na programe i operacije koji primaju potporu iz fondova u okviru programskog razdoblja 2014. – 2020. S obzirom na to da se očekuje da će se razdoblje provedbe Uredbe (EU) br. 1303/2013 produljiti na programsko razdoblje obuhvaćeno ovom Uredbom i kako bi se osigurao kontinuitet provedbe određenih operacija odobrenih tom uredbom, potrebno je donijeti odredbe za postupno ukidanje. Svaka pojedina faza takve višefazne operacije, koja je usmjerena prema ostvarivanju ukupnog cilja, trebala bi se provoditi u skladu s pravilima programskih razdoblja, odnosno s pravilima programa iz kojeg prima potporu.
- (73) Ciljeve ove Uredbe, to jest jačanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije i utvrđivanje zajedničkih financijskih pravila za dio proračuna Unije koji se provodi u okviru podijeljenog upravljanja, ne mogu dostatno ostvariti države članice zbog, s jedne strane, opsega razlika između razina razvijenosti različitih regija i zaostalosti regija u najnepovoljnijem položaju, kao i ograničenja financijskih sredstava država članica i regija, a s druge strane zbog potrebe za dosljednim okvirom provedbe koji obuhvaća nekoliko fondova Unije u okviru podijeljenog upravljanja. Budući da se ti ciljevi stoga mogu bolje ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je utvrđeno u članku 5. UFEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (74) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela posebno priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

GLAVA I.

CILJEVI I OPĆA PRAVILA O POTPORI

POGLAVLJE I.

Predmet i definicije

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom Uredbom utvrđuju se:
 - (a) financijska pravila za Europski fond za regionalni razvoj („EFRR”), Europski socijalni fond plus („ESF+”), Kohezijski fond, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo („EFPR”), Fond za azil i migracije („FAMI”), Fond za unutarnju sigurnost („FUS”) i Instrument za upravljanje granicama i vize („BMVI”) („fondovi”);
 - (b) zajedničke odredbe koje se primjenjuju na EFRR, ESF+, Kohezijski fond i EFPR.
2. Ova se Uredba ne primjenjuje na Zapošljavanje i socijalne inovacije i na Zdravstvo u okviru fonda ESF+ te na sastavnice u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja EFPR-a, FAMI-ja, FUS-a i BMVI-a, osim tehničke pomoći na inicijativu Komisije.

²⁷ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

3. Članci 4. i 10., glava II. poglavlje III., glava III. poglavlje II. i glava VIII. ne primjenjuju se na FAMI, FUS i BMVI.
4. Glava VIII. ne primjenjuje se na EFPR.
5. Poglavlje II. članak 11. i glava II. poglavlje III. članak 15., glava III. poglavlje I., članci od 33. do 36. i poglavlje I. članak 38. stavci od 1. do 4., poglavlje II. članak 39. , glava IV. poglavlje III. članak 45., glava VI. poglavlja II. i III. članci 67., 71. 73. i 74. ne primjenjuju se programe Interrega.
6. U uredbama za pojedine fondove navedenima u nastavku mogu se utvrditi dodatna pravila uz ovu Uredbu koja nisu u suprotnosti s ovom Uredbom. U slučaju dvojbe o primjeni između ove Uredbe i uredbi za pojedine fondove, prednost imaju odredbe ove Uredbe:
 - (a) Uredba (EU) [...] (Uredba o EFRR-u i Kohezijskom fondu)²⁸;
 - (b) Uredba (EU) [...] (Uredba o ESF-u plus)²⁹;
 - (c) Uredba (EU) [...] (Uredba o ETS-u)³⁰;
 - (d) Uredba (EU) [...] (Uredba o EFPR-u)³¹;
 - (e) Uredba (EU) [...] (Uredba o FAMI-ju)³²;
 - (f) Uredba (EU) [...] (Uredba o FUS-u)³³;
 - (g) Uredba (EU) [...] (Uredba o BMVI-u)³⁴;

Članak 2. **Definicije**

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „relevantne preporuke za pojedinu zemlju” znači preporuke Vijeća donesene u skladu s člankom 121. stavkom 2. i člankom 148. stavkom 4. UFEU-a koje se odnose na strukturne probleme za koje je primjereno da se rješavaju višegodišnjim ulaganjima koja su obuhvaćena područjem primjene fondova kako je određeno uredbama za pojedine fondove, i relevantne preporuke donesene u skladu s člankom [XX] Uredbe (EU) [*broj nove Uredbe o upravljanju energetsom unijom*] Europskog parlamenta i Vijeća;
- (2) „primjenjivo pravo” znači pravo Europske unije i nacionalno pravo koje se odnosi na njegovu primjenu;
- (3) „operacija” znači:
 - (a) projekt, ugovor, aktivnost ili skupina projekata odabranih u okviru predmetnih programa;
 - (b) u kontekstu financijskih instrumenata, programski doprinos za financijski instrument i naknadna financijska potpora koju taj financijski instrument pruža krajnjim primateljima;

²⁸ SL L , , str. .
²⁹ SL L , , str. .
³⁰ SL L , , str. .
³¹ SL L , , str. .
³² SL L , , str. .
³³ SL L , , str. .
³⁴ SL L , , str. .

- (4) „operacija od strateške važnosti” znači operacija koja daje ključan doprinos ostvarenju ciljeva programa i koja podliježe posebnim mjerama praćenja i komunikacije;
- (5) „prioritet” u kontekstu FAMI-ja, FUS-a i BMVI-a znači posebni cilj; u kontekstu EFPR-a znači „vrsta područja potpore” kako su navedena u nomenklaturi utvrđenoj u Prilogu III. Uredbi o EFPR-u;
- (6) „posebni cilj” u kontekstu EFPR-a, tumači se kao „područja potpore” kako su navedena u Prilogu III. Uredbi o EFPR-u;
- (7) „posredničko tijelo” znači svako tijelo javnog ili privatnog prava koje djeluje u okviru odgovornosti upravljačkog tijela ili koje izvršava dužnosti ili zadaće u ime tog tijela;
- (8) „korisnik” znači:
 - (a) tijelo javnog ili privatnog prava, subjekt s pravnom osobnošću ili bez nje ili fizička osoba odgovorna za pokretanje operacija ili i za njihovo pokretanje i za provedbu;
 - (b) u kontekstu javno-privatnih partnerstava (JPP-ovi) tijelo javnog prava koje pokreće operaciju JPP-a ili privatni partner odabran za njezinu provedbu;
 - (c) u kontekstu programa državne potpore, poduzeće koje prima potporu;
 - (d) u kontekstu financijskih instrumenata, tijelo koje provodi holding fond ili, ako ne postoji struktura holding fonda, tijelo koje provodi posebni fond ili, ako financijskim instrumentom upravlja upravljačko tijelo, upravljačko tijelo;
- (9) „fond za male projekte” znači operacija u programu Interrega usmjerena na odabir i provedbu projekata ograničenog financijskog opsega;
- (10) „ciljna vrijednost” znači prethodno dogovorena vrijednost koja se treba postići na kraju programskog razdoblja u odnosu na pokazatelj u okviru posebnog cilja;
- (11) „ključna etapa” znači prijelazna vrijednost koja se treba postići u određenom trenutku tijekom programskog razdoblja u odnosu na pokazatelj u okviru posebnog cilja;
- (12) „pokazatelj ostvarenja” znači pokazatelj kojim se mjere posebni rezultati intervencije;
- (13) „pokazatelj rezultata” znači pokazatelj kojim se mjere kratkoročni učinci intervencija koje primaju potporu, uz posebno upućivanje na izravne adresate, ciljano stanovništvo ili korisnike infrastrukture;
- (14) „operacija JPP-a” znači operacija koja se provodi u okviru partnerstva između javnih tijela i privatnog sektora u skladu s ugovorom o JPP-u te kojom se nastoje pružati javne usluge podjelom rizika, udruživanjem stručnosti privatnog sektora ili dodatnim izvorima kapitala;
- (15) „financijski instrument” znači struktura s pomoću koje se osiguravaju financijski proizvodi;
- (16) „financijski proizvod” znači vlasnička ili kvazivlasnička ulaganja, zajmovi i jamstva, kako je definirano u članku 2. Uredbe (EU, Euratom) [...] („Financijska uredba”);
- (17) „krajnji primatelj” znači pravna ili fizička osoba koja prima potporu iz fondova putem korisnika fonda za male projekte ili iz financijskog instrumenta;
- (18) „programski doprinos” znači potpora financijskom instrumentu iz fondova i nacionalnog javnog i privatnog sufinanciranja, ako postoji;
- (19) „tijelo koje provodi financijski instrument” znači tijelo javnog ili privatnog prava koje izvršava zadaće holding fonda ili posebnog fonda;

- (20) „holding fond” znači fond koji je uspostavilo upravljačko tijelo u okviru jednog ili više programa u svrhu provedbe financijskih instrumenata putem jednog posebnog fonda ili više njih;
- (21) „posebni fond” znači fond koji je uspostavilo upravljačko tijelo ili holding fond u svrhu osiguravanja financijskih proizvoda za krajnje primatelje;
- (22) „učinak poluge” znači iznos nadoknadivih sredstava osiguranih krajnjim primateljima podijeljen iznosom doprinosa iz fondova;
- (23) „faktor multiplikacije” u kontekstu instrumenata za jamstva znači omjer između vrijednosti temeljnih isplaćenih novih zajmova, vlasničkih ili kvazivlasničkih ulaganja i izdvojenog iznosa programskog doprinosa kako je dogovoreno u ugovorima o jamstvu radi pokrića očekivanih ili neočekivanih gubitaka od tih novih zajmova, vlasničkih ili kvazivlasničkih ulaganja;
- (24) „troškovi upravljanja” znači izravni ili neizravni troškovi koji se nadoknađuju ako postoje dokazi o tome da su rashodi nastali tijekom provedbe financijskih instrumenata;
- (25) „naknade za upravljanje” znači cijena za pružene usluge, kako je utvrđeno u sporazumu o financiranju između upravljačkog tijela i tijela koje provodi holding fond ili posebni fond te, ako je to primjenjivo, između tijela koje provodi holding fond i tijela koje provodi posebni fond;
- (26) „premještanje” znači prijenos iste ili slične aktivnosti ili dijela aktivnosti u smislu članka 2. stavka 61.a Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014³⁵ o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora;
- (27) „javni doprinos” znači svi doprinosi financiranju operacija koji potječu iz proračuna nacionalnih, regionalnih ili lokalnih javnih tijela ili bilo koje Europske grupacije za teritorijalnu suradnju (EGTS) uspostavljene u skladu s Uredbom (EZ) br. 1082/2006 Europskog parlamenta i Vijeća³⁶, proračuna Unije stavljenog na raspolaganje fondovima, proračuna tijela javnog prava ili proračuna udruga javnih tijela ili tijela javnog prava te koji, u svrhu određivanja stope sufinanciranja za programe ili prioritete fonda ESF+, mogu obuhvaćati sva financijska sredstva kojima zajednički doprinose poslodavci i radnici;
- (28) „obračunska godina” znači razdoblje od 1. srpnja do 30. lipnja sljedeće godine, osim za prvu obračunsku godinu programskog razdoblja za koju znači razdoblje od početnog datuma prihvatljivosti rashoda do 30. lipnja 2022.; za konačnu obračunsku godinu znači razdoblje od 1. srpnja 2029. do 30. lipnja 2030.;
- (29) „nepravilnost” znači svako kršenje primjenjivog prava koje proizlazi iz djelovanja ili propusta gospodarskog subjekta uključenog u provedbu fondova koje šteti ili bi moglo naštetiti proračunu Unije tako da optereti proračun Unije neopravdanim rashodom;
- (30) „ozbiljan nedostatak” znači nedostatak u djelotvornom funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole programa za koji su potrebna znatna poboljšanja sustava upravljanja i kontrole ako su bilo koji od ključnih zahtjeva 2., 4., 5., 9., 12., 13. i 15. iz Priloga X. ili druga dva ključna zahtjeva ili više njih ocijenjeni tako da su uključeni u kategorije 3. i 4. tog priloga;
- (31) „ukupna stopa pogreške” znači zbroj predviđenih nasumičnih pogrešaka te, ako je primjenjivo, sustavnih pogrešaka i neispravljenih anomalija, podijeljen sa skupinom podataka;

³⁵ Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (SL L 187, 26.6.2014., str. 1.).

³⁶ Uredba (EZ) br. 1082/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o Europskoj grupaciji za teritorijalnu suradnju (EGTS) (SL L 210, 31.7.2006., str. 19.).

- (32) „stopa preostale pogreške” znači ukupna stopa pogreške umanjena za financijske ispravke koje je primijenila država članica u svrhu smanjivanja rizika koje je utvrdilo tijelo za reviziju tijekom svoje revizije operacija;
- (33) „dovršena operacija” znači fizički dovršena ili u cijelosti provedena operacija za koju su korisnici izvršili sva potrebna plaćanja te za koju je korisnicima uplaćen odgovarajući javni doprinos;
- (34) „jedinica uzorka” znači jedna od jedinica, koja može biti operacija, projekt u okviru operacije ili zahtjev korisnika za plaćanje, u koje se dijeli skupina podataka u svrhu uzorkovanja;
- (35) „založni račun” znači, u slučaju operacije JPP-a, bankovni račun obuhvaćen pisanim sporazumom između korisnika koji je javno tijelo i privatnog partnera kojeg je odobrilo upravljačko tijelo ili posredničko tijelo za plaćanja tijekom i/ili nakon razdoblja prihvatljivosti;
- (36) „sudionik” znači fizička osoba koja ostvaruje koristi od operacije, ali ne prima financijsku potporu iz fondova;
- (37) „prilagodba na promjenu klime” znači postupak kojim se osigurava da je infrastruktura otporna na negativne učinke klimatskih promjena u skladu s nacionalnim pravilima i smjernicama, ako su dostupni, ili međunarodno priznatim standardima.

Članak 3.

Izračun rokova za djelovanja Komisije

Ako je određen rok u kojem Komisija mora djelovati, razdoblje za izračun tog roka počinje nakon što su podnesene sve informacije koje ispunjavaju zahtjeve utvrđene ovom Uredbom ili uredbama za pojedine fondove.

Taj rok ne uključuje razdoblje koje počinje na dan nakon datuma slanja primjedaba ili zahtjeva Komisije za revidirane dokumente državi članici i traje sve dok država članica ne odgovori Komisiji.

POGLAVLJE II.

Ciljevi politike i načela za potporu fondova

Članak 4.

Ciljevi politike

1. EFRR, ESF+, Kohezijski fond i EFPR podupiru sljedeće ciljeve politike:
 - (a) pametnija Europa promicanjem inovativne i pametne gospodarske preobrazbe;
 - (b) zelenija Europa s niskom razinom emisija ugljika promicanjem prelaska za čistu i pravednu energiju, zelenih i plavih ulaganja, kružnog gospodarstva, prilagodbe klimatskim promjenama i upravljanja rizikom i njegova sprječavanja;
 - (c) povezanija Europa jačanjem mobilnosti i regionalne povezanosti ICT-a;
 - (d) Europa s istaknutijom socijalnom komponentom provedbom europskog stupa socijalnih prava;
 - (e) Europa bliža građanima poticanjem održivog i integriranog razvoja urbanih, ruralnih i obalnih područja te lokalnih inicijativa.

2. EFRR, ESF+ i Kohezijski fond pridonose djelovanjima Unije koja dovode do jačanja njezine ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije u skladu s člankom 174. UFEU-a ostvarivanjem ciljeva:
 - (a) „Ulaganje za radna mjesta i rast” u državama članicama i regijama, koji treba primati potporu EFRR-a, fonda ESF+ i Kohezijskog fonda; i
 - (b) „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg), koji treba primati potporu EFRR-a.
3. Države članice pružaju informacije o potpori ciljevima u području zaštite okoliša i klime upotrebom metodologije utemeljene na vrstama intervencija za svaki od fondova. Ta se metodologija sastoji od ponderiranja potpore koja se dodjeljuje na razini koja odražava opseg do kojeg ta potpora pridonosi ciljevima u području zaštite okoliša i klime. Za EFRR, fond ESF+ i Kohezijski fond ponderirane vrijednosti dodaju se dimenzijama i oznakama za vrste intervencija koje su utvrđene u Prilogu I.
4. Države članice i Komisija osiguravaju koordinaciju, komplementarnost i dosljednost među fondovima i ostalim instrumentima Unije, kao što je Program potpore strukturnim reformama, uključujući instrument za provedbu reformi i instrument tehničke potpore. Optimiziraju mehanizme za koordinaciju među onima koji su odgovorni za izbjegavanje udvostručavanja tijekom planiranja i provedbe.

Članak 5.

Podijeljeno upravljanje

1. Države članice i Komisija izvršavaju proračun Unije dodijeljen fondovima u okviru podijeljenog upravljanja u skladu s člankom [63.] Uredbe (EU, Euratom) [broj nove Financijske uredbe] („Financijska uredba”).
2. Međutim, Komisija izvršava iznos potpore prenesene iz Kohezijskog fonda u Instrument za povezivanje Europe (CEF), Europsku urbanu inicijativu i Međuregionalna inovativna ulaganja te iznos potpore prenesene iz fonda ESF+ u transnacionalnu suradnju, kao i iznos doprinosa za InvestEU³⁷ i tehničku potporu na inicijativu Komisije u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja u skladu s [člankom 62. stavkom 1. točkama (a) i (c)] Financijske uredbe.
3. Komisija može provoditi suradnju najudaljenijih regija u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg) u okviru podijeljenog upravljanja.

Članak 6.

Partnerstvo i upravljanje na više razina

1. Svaka država članica organizira partnerstvo s nadležnim regionalnim i lokalnim tijelima. To partnerstvo uključuje najmanje sljedeće partnere:
 - (a) gradska i druga javna tijela;
 - (b) gospodarske i socijalne partnere; te
 - (c) relevantna tijela koja predstavljaju civilno društvo, partnere u području okoliša i tijela odgovorna za promicanje socijalne uključenosti, temeljnih prava, prava osoba s invaliditetom, ravnopravnosti spolova i nediskriminacije.

³⁷ Uredba (EU) No [...] o [...] (SL L [...], [...], str. [...]).

2. U skladu s načelom upravljanja na više razina države članice uključuju te partnere u izradu sporazuma o partnerstvu i tijekom pripreme i provedbe programa, uključujući sudjelovanjem u odborima za praćenje programa u skladu s člankom 34.
3. Organizacija i provedba partnerstva provodi se u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 240/2014.³⁸.
4. Komisija se najmanje jednom godišnje savjetuje s organizacijama koje predstavljaju partnere na razini Unije o provedbi programa.

GLAVA II. STRATEŠKI PRISTUP

POGLAVLJE I. Sporazum o partnerstvu

Članak 7.

Priprema i podnošenje sporazuma o partnerstvu

1. Svaka država članica izrađuje sporazum o partnerstvu u kojem su utvrđeni mehanizmi za djelotvornu i učinkovitu upotrebu fondova u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027.
2. Država članica dostavlja sporazum o partnerstvu Komisiji prije podnošenja prvog programa ili zajedno s njim.
3. Sporazum o partnerstvu može se dostaviti zajedno s relevantnim godišnjim nacionalnim programom reformi.
4. Država članica izrađuje sporazum o partnerstvu u skladu s predloškom navedenim u Prilogu II. U jedan od svojih programa može uključiti sporazum o partnerstvu.
5. Programi Interrega mogu se Komisiji podnijeti prije podnošenja sporazuma o partnerstvu.

Članak 8.

Sadržaj sporazuma o partnerstvu

Sporazum o partnerstvu sadržava sljedeće elemente:

- (a) odabrane ciljeve politike uz upućivanje na fondove i programe kojima će se postizati i, prema potrebi, obrazloženje za upotrebu načina provedbe fonda InvestEU, uzimajući u obzir relevantne preporuke za pojedinu zemlju;
- (b) za svaki od odabranih ciljeva politike iz točke (a):
 - i. sažetak odabira politike i glavne rezultate koji se očekuju za svaki od fondova, uključujući, prema potrebi, putem upotrebe fonda InvestEU;
 - ii. koordinaciju, razgraničavanje i komplementarnosti između fondova i, prema potrebi, koordinaciju između nacionalnih i regionalnih programa;
 - iii. komplementarnosti između fondova i ostalih instrumenata Unije, uključujući, u okviru programa LIFE, strateške integrirane projekte i strateške projekte za prirodu;

³⁸ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 240/2014 od 7. siječnja 2014. o europskom kodeksu ponašanja za partnerstvo u okviru Europskih strukturnih i investicijskih fondova (SL L, 74, 14.3.2014., str. 1.).

- (c) preliminarnu financijsku dodjelu sredstava iz svakog od fondova po cilju politike na nacionalnoj razini, uz poštovanje pravila za pojedine fondove o tematskoj koncentraciji;
- (d) prema potrebi, raščlambu financijskih sredstava po kategoriji regija izrađenu u skladu s člankom 102. stavkom 2. i iznose dodijeljenih sredstava za koje je predložen prijenos između kategorija regija u skladu s člankom 105.;
- (e) iznose koje treba doprinijeti fondu InvestEU po fondu i po kategoriji regija;
- (f) popis planiranih programa u okviru fondova s povezanim preliminarnim financijskim sredstvima po fondu i odgovarajućim nacionalnim doprinosom po kategoriji regija i
- (g) sažetak djelovanja koje predmetne države članice poduzimaju kako bi ojačale svoje administrativne kapacitete za provedbu fondova.

U pogledu cilja „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg) sporazum o partnerstvu mora sadržavati samo popis planiranih programa.

Članak 9.

Odobrenje sporazuma o partnerstvu

1. Komisija ocjenjuje sporazum o partnerstvu i njegovu usklađenost s ovom Uredbom i s pravilima za pojedine fondove. Komisija osobito uzima u obzir relevantne preporuke za pojedinu zemlju.
2. Komisija može dati primjedbe u roku od tri mjeseca od datuma na koji je država članica podnijela sporazum o partnerstvu.
3. Države članice preispituju sporazum o partnerstvu uzimajući u obzir primjedbe Komisije.
4. Komisija donosi odluku putem provedbenog akta o odobravanju sporazuma o partnerstvu u roku od četiri mjeseca od datuma podnošenja tog sporazuma o partnerstvu dotične države članice. Sporazum o partnerstvu ne smije se mijenjati.
5. Ako je na temelju članka 7. stavka 4. sporazum o partnerstvu uključen u program, Komisija donosi odluku putem provedbenog akta o odobravanju programa u roku od šest mjeseci od datuma podnošenja tog programa dotične države članice.

Članak 10.

Upotreba EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda i EFPR-a ostvarena putem fonda InvestEU

1. Države članice mogu dodijeliti, u sporazumu o partnerstvu ili u zahtjevu za izmjenom programa, iznos iz EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda i EFPR-a kojim će se doprinijeti fondu InvestEU i koji će se isporučiti putem proračunskih jamstava. Iznos kojim se doprinosi fondu InvestEU ne smije premašivati 5 % ukupnih dodijeljenih sredstava svakog od fondova. Ti se doprinosi ne smatraju prijenosima sredstava u skladu s člankom 21.
2. Za sporazum o partnerstvu mogu se dodijeliti samo sredstva trenutačne kalendarske godine i budućih kalendarskih godina. Za zahtjev za izmjenom programa mogu se dodijeliti samo sredstva budućih kalendarskih godina.
3. Iznos iz stavka 1. upotrebljava se za izdvajanje rezervacija dijela jamstva EU-a u okviru odjeljka države članice.
4. Ako sporazum o doprinosima, kako je utvrđen u članku 9. [Uredbe o fondu InvestEU] nije sklopljen do 31. prosinca 2021. za iznos iz stavka 1. dodijeljen u sporazumu o partnerstvu, država članica podnosi zahtjev za izmjenom jednog programa ili više njih radi upotrebe odgovarajućeg iznosa.

Sporazum o doprinosima za iznos iz stavka 1. dodijeljen u zahtjevu za izmjenu programa sklapa se istodobno s donošenjem odluke o izmjeni programa.

5. Ako sporazum o jamstvu, kako je utvrđen u članku [9.] [Uredbe o fondu InvestEU] , nije sklopljen u roku od devet mjeseci od odobrenja sporazuma o doprinosima, odgovarajući iznosi uplaćeni u zajednički fond za rezervacije kao izdvajanje rezervacija prenose se natrag u jedan program ili više njih te država članica podnosi odgovarajući zahtjev za izmjenu programa.
6. Ako sporazum o jamstvu, kako je utvrđen u članku [9.] [Uredbe o fondu InvestEU] , nije u potpunosti proveden u roku od četiri godine od potpisivanja sporazuma o jamstvu, država članica može zatražiti da se s iznosima preuzetima u sporazumu o jamstvu koji ne obuhvaćaju temeljne zajmove ili druge instrumente koji uključuju rizik postupa u skladu sa stavkom 5.
7. Sredstva ostvarena iznosima kojima se doprinosi fondu InvestEU, ili sredstva koja se mogu pripisati tim iznosima, te se isporučuju putem proračunskih jamstava, stavljaju se na raspolaganje državi članici i upotrebljavaju se za potporu u okviru istog cilja ili ciljeva u obliku financijskih instrumenata.
8. Komisija ponovno planira u proračunu doprinesene iznose koji nisu iskorišteni u okviru fonda InvestEU za godinu u kojoj je odgovarajuća izmjena programa prihvaćena. Takvo ponovno planiranje u proračunu ne smije se odnositi na razdoblje nakon 2027.

Rok za opoziv sredstava za ponovno planirani iznos u skladu s člankom 99. počinje od godine u kojoj je provedeno ponovno planiranje doprinosa.

POGLAVLJE II.

Uvjeti koji omogućuju provedbu i okvir uspješnosti

Članak 11.

Uvjeti koji omogućuju provedbu

1. Za svaki posebni cilj preduvjeti za njegovu djelotvornu i učinkovitu provedbu („uvjeti koji omogućuju provedbu”) utvrđeni su u ovoj Uredbi.

U Prilogu III. utvrđuju se horizontalni uvjeti koji omogućuju provedbu primjenjivi na sve posebne ciljeve i kriterije potrebne za procjenu njihova ispunjenja.

U Prilogu IV. utvrđuju se tematski uvjeti koji omogućuju provedbu za EFRR, Kohezijski fond i fond ESF+ i kriteriji potrebni za njihovo ispunjenje.
2. Tijekom pripreme programa ili uvođenja novog posebnog cilja u okviru izmjene programa država članica ocjenjuje jesu li ispunjeni uvjeti koji omogućuju provedbu povezani s odabranim posebnim ciljem. Uvjet koji omogućuje provedbu ispunjen je ako su zadovoljeni svi povezani kriteriji. Država članica u svakom programu ili izmjeni programa utvrđuje ispunjene i neispunjene uvjete koji omogućuju provedbu i daje obrazloženje ako smatra da je ispunjen uvjet koji omogućuje provedbu.
3. Ako uvjet koji omogućuje provedbu nije ispunjen u trenutku odobrenja programa ili izmjene programa, država članica obavješćuje Komisiju čim ocijeni da je uvjet koji omogućuje provedbu ispunjen i dostavlja obrazloženje ispunjenja.
4. Komisija u roku od tri mjeseca od primitka informacije iz stavka 3. provodi procjenu i obavješćuje državu članicu ako je suglasna s ispunjenjem.

Ako se Komisija ne slaže s procjenom države članice, o tome obavještuje državu članicu i daje joj priliku da dostavi primjedbe u roku od mjesec dana.

5. Rashodi koji se odnose na operacije povezane s posebnim ciljem ne mogu biti uključene u zahtjeve za plaćanje sve dok Komisija ne obavijesti državu članicu o ispunjenju uvjeta koji omogućuje provedbu na temelju stavka 4.

Prvi podstavak ne primjenjuje se na operacije kojima se pridonosi ispunjavanju odgovarajućeg uvjeta koji omogućuje provedbu.

6. Država članica osigurava da su uvjeti koji omogućuju provedbu ispunjeni i da se primjenjuju tijekom cijelog programskog razdoblja. Obavještuje Komisiju o svakoj izmjeni koja utječe na ispunjenje uvjeta koji omogućuju provedbu.

Ako Komisija smatra da uvjet koji omogućuje provedbu više nije ispunjen, o tome obavještuje državu članicu i daje joj priliku da dostavi primjedbe u roku od jednog mjeseca. Ako Komisija zaključi da uvjet koji omogućuje provedbu i dalje nije ispunjen, rashodi povezani s predmetnim posebnim ciljem ne mogu se uključiti u zahtjeve za plaćanje od datuma na koji Komisija o tome obavijesti državu članicu.

7. Prilog IV. ne primjenjuje se na programe koje podupire EFPR.

Članak 12.

Okvir uspješnosti

1. Država članica uspostavlja okvir uspješnosti koji omogućuje praćenje, izvješćivanje i evaluaciju uspješnosti programa tijekom njegove provedbe te koji pridonosi mjerenju ukupne uspješnosti fondova.

Okvir uspješnosti sastoji se od:

- (a) pokazatelja ostvarenja i rezultata povezanih s posebnim ciljevima utvrđenima u uredbama za pojedine fondove;
 - (b) ključnih etapa koje se trebaju postići do kraja 2024. za pokazatelje ostvarenja; i
 - (c) ciljnih vrijednosti koje se trebaju ostvariti do kraja 2029. za pokazatelje ostvarenja i rezultata.
2. Ključne etape i ciljne vrijednosti utvrđuju se u odnosu na svaki posebni cilj u okviru programa, osim tehničke pomoći i posebnog cilja suzbijanja materijalne oskudice iz članka [4. točke (c) podtočke vii.] Uredbe o ESF-u plus.
 3. Ključne etape i ciljevi omogućuju Komisiji i državama članicama da mjere napredak prema ostvarenju posebnih ciljeva. Moraju ispunjavati zahtjeve utvrđene u članku [33. stavku 3.] Financijske uredbe.

Članak 13.

Metodologije za uspostavu okvira uspješnosti

1. Metodologije za uspostavu okvira uspješnosti obuhvaćaju:
 - (a) kriterije koje država članica primjenjuje za odabir pokazatelja;
 - (b) upotrijebljene podatke ili dokaze, osiguranje kvalitete podataka i metodu izračuna; te
 - (c) čimbenike koji mogu utjecati na ostvarenje ključnih etapa i ciljnih vrijednosti te kako su uzeti u obzir.
2. Država članica stavlja te metodologije na raspolaganje na zahtjev Komisije.

Članak 14.

Preispitivanje u sredini programskog razdoblja

1. Za programe koji primaju potporu fondova EFRR, ESF+ i Kohezijskog fonda država članica preispituje svaki program, uzimajući u obzir sljedeće elemente:
 - (a) izazove utvrđene u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju donesenima 2024.;
 - (b) socioekonomsku situaciju predmetne države članice ili regije;
 - (c) postignut napredak u ostvarenju ključnih etapa; i
 - (d) ostvarenje tehničke prilagodbe kako je navedeno u članku 104. stavku 2. ako je primjenjivo.
2. Država članica do 31. ožujka 2025. dostavlja Komisiji zahtjev za izmjenu svakog programa u skladu s člankom 19. stavkom 1. Država članica obrazlaže izmjenu na temelju elemenata utvrđenih u stavku 1.

Preispitani program uključuje:

 - (a) dodijeljena financijska sredstva po prioritetu, uključujući iznose za godine 2026. i 2027.;
 - (b) preispitane ili nove ciljne vrijednosti; i
 - (c) preispitana dodijeljena financijska sredstva koja su rezultat tehničke prilagodbe navedene u članku 104. stavku 2. uključujući iznose za godine 2025., 2026. i 2027. ako je primjenjivo.
3. Ako se kao rezultat preispitivanja dostavlja novi program, plan financiranja u skladu s člankom 17. stavkom 3. točkom (f) podtočkom ii. obuhvaća ukupna odobrena financijska sredstva za svaki od fondova od godine u kojoj je program odobren.

POGLAVLJE III.

Mjere povezane s dobrim gospodarskim upravljanjem

Članak 15.

Mjere koje povezuju djelotvornost fondova s dobrim gospodarskim upravljanjem

1. Komisija može zatražiti od države članice da pregleda i predloži izmjene relevantnih programa ako je to potrebno kako bi se podržala provedba relevantnih preporuka Vijeća.

Takav se zahtjev može podnijeti u sljedeće svrhe:

 - (a) kako bi se podržala provedba relevantne preporuke za pojedinu zemlju donesene u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a i relevantne preporuke Vijeća donesene u skladu s člankom 148. stavkom 4. UFEU-a, upućene dotičnoj državi članici; i
 - (b) kako bi se podržala primjena relevantnih preporuka Vijeća koje su upućene dotičnoj državi članici i donesene u skladu s člankom 7. stavkom 2. ili člankom 8. stavkom 2. Uredbe (EU) 1176/2011³⁹ Europskog parlamenta i Vijeća, pod uvjetom da se te izmjene smatraju potrebnima za pomoć pri ispravljanju makroekonomskih neravnoteža.

³⁹ Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža (SL L 306, 23.11.2011, str. 25.)

2. Zahtjev koji Komisija uputi državi članici u skladu sa stavkom 1. opravdan je s obzirom na potrebu za podržavanjem provedbe relevantnih preporuka te Komisija u njemu navodi programe ili prioritete na koje smatra da se odnosi i vrstu očekivanih izmjena.
3. Država članica dostavlja svoj odgovor na zahtjev iz stavka 1. u roku od dva mjeseca od njegovog primitka, navodeći izmjene koje smatra nužnima u relevantnim programima, razloge tih izmjena, predmetne programe te prikazuje u glavnim crtama vrstu predloženih izmjena i njihove očekivane učinke na provedbu preporuka i provedbu fondova. Komisija prema potrebi daje primjedbe u roku od jednog mjeseca od primitka tog odgovora.
4. Država članica podnosi prijedlog za izmjenu relevantnih programa u roku od dva mjeseca od datuma podnošenja odgovora iz stavka 3.
5. Ako Komisija nije dostavila primjedbe ili ako smatra da su dostavljene primjedbe uzete u obzir na odgovarajući način, ona donosi odluku kojom se odobravaju izmjene relevantnih programa u skladu s rokom iz članka [19. stavka 4.]
6. Ako država članica ne poduzme djelotvorne mjere kao odgovor na zahtjev podnesen u skladu sa stavkom 1., poštujući rokove utvrđene u stavcima 3. i 4., Komisija može suspendirati sva plaćanja za predmetne programe ili prioritete ili dio njih u skladu s člankom 91.
7. Komisija dostavlja Vijeću prijedlog o suspenziji svih ili dijela obveza ili plaćanja za jedan program države članice ili više njih u sljedećim slučajevima:
 - (a) ako Vijeće u skladu s člankom 126. stavkom 8. ili člankom 126. stavkom 11. UFEU-a utvrdi da država članica nije poduzela djelotvorne mjere za rješavanje problema prekomjernog deficita;
 - (b) ako Vijeće donese dvije uzastopne preporuke u istom postupku u slučaju neravnoteže, u skladu s člankom 8. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1176/2011⁴⁰ na temelju toga što je država članica podnijela nedovoljno dobar plan korektivnog djelovanja;
 - (c) ako Vijeće donese dvije uzastopne odluke u istom postupku u slučaju neravnoteže u skladu s člankom 10. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 1176/2011 kojima se utvrđuje nepoštovanje države članice na temelju toga što nije poduzela preporučeno korektivno djelovanje;
 - (d) ako Komisija utvrdi da država članica nije poduzela mjere iz Uredbe Vijeća (EU) br. 332/2002⁴¹ i zbog toga odluči ne odobriti isplatu financijske pomoći odobrene toj državi članici;
 - (e) ako Vijeće odluči da država članica ne poštuje program makroekonomske prilagodbe iz članka 7. Uredbe (EU) br. 472/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁴² ili mjere koje se zahtijevaju u odluci Vijeća donesenoj u skladu s člankom 136. stavkom 1. UFEU-a.

Prednost se daje suspenziji obveza; plaćanja se suspendiraju samo kada je potrebno trenutačno djelovanje i u slučaju znatnog nepoštovanja. Suspenzija plaćanja primjenjuje se na zahtjeve za plaćanje koji su predani za predmetne programe nakon datuma odluke o suspenziji.

⁴⁰ Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža (SL L 306, 23.11.2011, str. 25.)

⁴¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 332/2002 od 18. veljače 2002. o uspostavi instrumenta srednjoročne financijske pomoći platnim bilancama država članica (SL L 53, 23.2.2002.).

⁴² Uredba (EU) br. 472/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o jačanju gospodarskog i proračunskog nadzora država članica europskih područja koje su u poteškoćama ili kojima prijeti ozbiljne poteškoće u odnosu na njihovu financijsku stabilnost (SL L 140, 27.5.2013., str. 1.).

Komisija može, na temelju izvanrednih gospodarskih okolnosti ili nakon obrazloženog zahtjeva predmetne države članice poslanog Komisiji u roku od 10 dana od donošenja odluke ili preporuke iz prethodnog podstavka, preporučiti da Vijeće ukine suspenziju iz istog podstavka.

8. Smatra se da je Vijeće prihvatilo prijedlog Komisije za suspenziju obveza osim ako Vijeće odluči, provedbenim aktom, odbiti takav prijedlog kvalificiranom većinom u roku od jednog mjeseca od podnošenja prijedloga Komisije.

Suspenzija obveza primjenjuje se na obveze iz fondova za dotičnu državu članicu od 1. siječnja godine nakon donošenja odluke o suspenziji.

Vijeće provedbenim aktom donosi odluku o prijedlogu Komisije iz stavka 7. u vezi sa suspenzijom plaćanja.

9. Opseg i razina suspenzije obveza ili plaćanja koji se trebaju odrediti moraju biti razmjerni, njima se mora poštovati jednakost postupanja među državama članicama i uzimati u obzir gospodarske i socijalne okolnosti predmetnih država članica, posebno razina nezaposlenosti te razina siromaštva ili socijalne isključenosti predmetne države članice u odnosu na prosjek Unije i utjecaj suspenzije na gospodarstvo te države članice. Utjecaj suspenzija na programe od ključne važnosti za razmatranje štetnih gospodarskih i socijalnih uvjeta poseban je činitelj koji se treba uzeti u obzir.

10. Suspenzija obveza podliježe ograničenju od najviše 25 % obveza povezanih sa sljedećom kalendarskom godinom za fondove ili 0,25 % nominalnog BDP-a, pri čemu se uzima niži iznos u bilo kojem od sljedećih slučajeva:

- (a) u prvom slučaju neusklađenosti s postupkom u slučaju prekomjernog deficita, kako je navedeno u stavku 7. točki (a);
- (b) u prvom slučaju neusklađenosti povezane s planom korektivnog djelovanja u okviru postupka u slučaju prekomjerne neravnoteže, kako je navedeno u stavku 7. točki (b);
- (c) u slučaju neusklađenosti s preporučenim korektivnim djelovanjem u skladu s postupkom u slučaju prekomjerne neravnoteže, kako je navedeno u stavku 7. točki (c); i
- (d) u prvom slučaju neusklađenosti, kako je navedeno u stavku 7. točkama (d) i (e).

U slučaju trajnog nepoštovanja, suspenzija obveza može premašivati najviše postotke utvrđene u prvom podstavku.

11. Vijeće ukida suspenziju obveza na prijedlog Komisije, u skladu s postupkom utvrđenim u stavku 8. u sljedećim slučajevima:

- (a) ako je postupak u slučaju prekomjernog deficita u mirovanju u skladu s člankom 9. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1467/97⁴³ ili ako je Vijeće u skladu s člankom 126. stavkom 12. UFEU-a odlučilo staviti izvan snage odluku o postojanju prekomjernog deficita;
- (b) ako je Vijeće podržalo plan korektivnog djelovanja koji je podnijela predmetna država članica u skladu s člankom 8. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1176/2011 ili ako je postupak u slučaju prekomjerne neravnoteže stavljen u stanje mirovanja u skladu s člankom 10. stavkom 5. te Uredbe ili ako je Vijeće taj postupak zaključilo u skladu s člankom 11. te Uredbe;
- (c) ako Komisija donese zaključak da je država članica poduzela prikladne mjere kako su navedene u Uredbi (EZ) br. 332/2002;

⁴³ Uredba Vijeća (EZ) br. 1467/97 od 7. srpnja 1997. o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita (SL L 209, 2.8.1997., str. 6.).

- (d) ako Komisija donese zaključak da je predmetna država članica poduzela prikladne mjere za provedbu programa prilagodbe iz članka 7. Uredbe (EU) br. 472/2013 ili mjere koje se zahtijevaju u odluci Vijeća donesenoj u skladu s člankom 136. stavkom 1. UFEU-a.

Nakon što Vijeće ukine suspenziju obveza, Komisija ponovno planira proračunska sredstva za suspendirane obveze u skladu s člankom [8.] Uredbe Vijeća (EU, Euratom)) [...] (*Uredba o VFO-u*).

Suspendirane obveze ne mogu se ponovno planirati za razdoblje nakon 2027.

Rok za opoziv za ponovno planirani iznos u skladu s člankom 99. počinje od godine u kojoj je provedeno ponovno planiranje suspendirane obveze.

Vijeće na prijedlog Komisije donosi odluku o ukidanju suspenzije plaćanja ako su ispunjeni primjenjivi uvjeti utvrđeni u prvom podstavku.

12. Komisija obavještuje Europski parlament o provedbi ovog članka. Posebno kada je ispunjen jedan od uvjeta utvrđenih u stavku 7. za državu članicu, Komisija odmah obavještuje Europski parlament te navodi pojedinosti o fondovima i programima koji bi mogli podlijegati suspenziji obveza.

Europski parlament može pozvati Komisiju na strukturirani dijalog o primjeni ovog članka, uzimajući u obzir prosljeđivanje informacija iz prvog podstavka.

Komisija prosljeđuje prijedlog suspenzije obveza ili prijedlog ukidanja takve suspenzije Europskom parlamentu i Vijeću.

13. Stavci od 1. do 12. ne primjenjuju se na prioritete ili programe u skladu s člankom [4. točkom (c) podtočkom v. ii.] Uredbe o ESF-u plus.

GLAVA III. PROGRAMIRANJE

POGLAVLJE I. Opće odredbe o fondovima

Članak 16. Priprema i podnošenje programa

1. Države članice pripremaju programe za provedbu fondova za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027.
2. Države članice podnose programe Komisiji najkasnije tri mjeseca nakon podnošenja sporazuma o partnerstvu.
3. Države članice pripremaju programe u skladu s predloškom za program utvrđenim u Prilogu V.

Za FAMI, FUS i BMVI država članica priprema programe u skladu s predloškom za program utvrđenim u Prilogu VI.

Članak 17.
Sadržaj programa

1. U svakom programu utvrđuje se strategija za doprinos programa ciljevima politike i komunikaciju o rezultatima.
2. Program se sastoji od prioriteta. Svaki prioritet odnosi se na jedan cilj politike ili na tehničku pomoć. Prioritet koji se odnosi na jedan cilj politike sadržava jedan posebni cilj ili više njih. Više se prioriteta može odnositi na isti cilj politike.

Za programe koji primaju potporu EFPR-a svaki se prioritet može odnositi na jedan cilj politike ili više njih. Posebni ciljevi odnose se na područja potpore kako je definirano u Prilogu [III.] Uredbi o EFPR-u.

Za programe kojima pružaju potporu FAMI, FUS i BMVI program se sastoji od posebnih ciljeva.

3. U svakom programu mora biti utvrđeno sljedeće:
 - (a) sažetak glavnih izazova, uzimajući u obzir:
 - i. gospodarske, socijalne i teritorijalne nejednakosti, osim za programe koje podupire EFPR;
 - ii. tržišne nedostatke, potrebe za ulaganjem i komplementarnost s drugim oblicima potpore;
 - iii. izazove utvrđene u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju i ostale relevantne preporuke Unije upućene državi članici,
 - iv. izazove u pogledu administrativnih kapaciteta i upravljanja;
 - v. pouke iz prijašnjih iskustava;
 - vi. makroregionalne strategije i strategije morskih bazena ako države članice i regije u njima sudjeluju;
 - vii. za programe kojima pružaju potporu FAMI, FUS i BMVI, napredak u provedbi relevantne pravne stečevine Unije i akcijskih planova;
 - (b) obrazloženje odabranih ciljeva politike za odgovarajuće prioritete, posebnih ciljeva i oblika potpore;
 - (c) za svaki prioritet osim tehničke pomoći, posebni ciljevi;
 - (d) za svaki posebni cilj:
 - i. povezane vrste aktivnosti, uključujući popis planiranih operacija od strateške važnosti, te njihov očekivani doprinos tim posebnim ciljevima i makroregionalnim strategijama i strategijama morskih bazena, prema potrebi;
 - ii. pokazatelji ostvarenja i pokazatelji rezultata s odgovarajućim ključnim etapama i ciljnim vrijednostima;
 - iii. glavne ciljne skupine;
 - iv. ciljani posebni teritoriji, uključujući planiranu upotrebu integriranog teritorijalnog ulaganja, lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice ili ostalih teritorijalnih alata;
 - v. međuregionalne i transnacionalne aktivnosti s korisnicima iz barem jedne druge države članice;
 - vi. planirana upotreba financijskih instrumenata;

- vii. vrste intervencija i okvirna raščlamba sredstava iz programa prema vrsti intervencije ili području potpore;
- (e) planirana upotreba tehničke pomoći u skladu s člancima od 30. do 32. i relevantne vrste intervencija;
- (f) financijski plan koji sadržava:
 - i. tablicu u kojoj su utvrđena ukupna financijska sredstva za svaki od fondova i svaku kategoriju regije za cijelo programsko razdoblje i po godinama, uključujući sve iznose koji su preneseni na temelju članka 21.;
 - ii. tablicu u kojoj su utvrđena ukupna financijska sredstva za svaki prioritet po fondu i po kategoriji regije i nacionalni doprinos te čine li ga javni i privatni doprinosi;
 - iii. za programe koje podržava EFPR, tablicu u kojoj se za svaku vrstu područja potpore utvrđuje iznos ukupnih financijskih sredstava u okviru potpore iz fonda te nacionalni doprinos;
 - iv. za programe kojima pružaju potporu FAMI, FUS i BMVI, tablicu u kojoj se po posebnom cilju utvrđuju ukupna financijska sredstva po vrsti aktivnosti, nacionalni doprinos te čine li ga javni i privatni doprinosi;
- (g) aktivnosti koje se poduzimaju kako bi se relevantni partneri iz članka 6. uključili u pripremu programa te uloga tih partnera u provedbi, praćenju i evaluaciji programa;
- (h) za svaki uvjet koji omogućuje provedbu utvrđen u skladu s člankom 11., Prilogom III. i Prilogom IV. procjenu ispunjenosti uvjeta koji omogućuje provedbu na datum podnošenja programa;
- (i) predviđeni pristup komunikaciji povezanoj s programom i njegovo vidljivosti definiranjem njegovih ciljeva, ciljne publike, komunikacijskih kanala, upotrebe društvenih medija, planiranog proračuna i relevantnih pokazatelja za praćenje i evaluaciju; i
- (j) upravljačko tijelo, tijelo za reviziju i tijelo kojem Komisija vrši uplate.

Točke (c) i (d) ovog stavka ne primjenjuju se na posebni cilj utvrđen u članku [4. točki (c) podtočki vii.] Uredbe o ESF-u plus.

4. Odstupajući od stavka 3. točke (d), za svaki posebni cilj programa kojima pružaju potporu FAMI, FUS i BMVI osigurava se sljedeće:
 - (a) opis početnog stanja, izazova i odgovora kojima se pruža potpora fonda;
 - (b) naznaka operativnih ciljeva;
 - (c) okvirni popis aktivnosti i njihov očekivani doprinos posebnim i operativnim ciljevima;
 - (d) ako je primjenjivo, obrazloženje za operativnu potporu, posebne aktivnosti, pomoć za izvanredne situacije i aktivnosti kako je navedeno u člancima [16. i 17.] Uredbe o FAMI-ju;
 - (e) pokazatelji ostvarenja i rezultata s odgovarajućim ključnim etapama i ciljnim vrijednostima; i
 - (f) okvirna raščlamba sredstava iz programa po vrsti intervencije.
5. Vrste intervencije temelje se na nomenklaturi utvrđenoj u Prilogu I. Za programe kojima pružaju potporu FAMI, FUS i BMVI vrste intervencija temelje se na nomenklaturi utvrđenoj u uredbama za pojedine fondove.

6. Za programe u okviru EFRR-a, fonda ESF+ i Kohezijskog fonda podnesene u skladu s člankom 16. tablica iz stavka 3. točke (f) podtočke ii. sadržava samo iznose za godine od 2021. do 2025.
7. Država članica obavješćuje Komisiju o svim izmjenama u informacijama iz stavka 3. točke (j) bez potrebe za izmjenom programa.

Članak 18.
Odobrenje programa

1. Komisija ocjenjuje program i njegovu usklađenost s ovom Uredbom i s uredbama za pojedine fondove, kao i njegovu dosljednost sa sporazumom o partnerstvu. Komisija osobito uzima u obzir relevantne preporuke za pojedinu zemlju.
2. Komisija može dati primjedbe u roku od tri mjeseca od datuma na koji je država članica podnijela program.
3. Država članica revidira program uzimajući u obzir primjedbe Komisije.
4. Komisija donosi odluku putem provedbenog akta o odobravanju programa u roku od šest mjeseci od datuma na koji je država članica podnijela program.

Članak 19.
Izmjena programa

1. Država članica može podnijeti obrazloženi zahtjev za izmjenu programa zajedno s izmijenjenim programom kojim se utvrđuje očekivani učinak te izmjene na ostvarivanje ciljeva.
2. Komisija ocjenjuje izmjenu i njezinu usklađenost s ovom Uredbom i s uredbama za pojedine fondove, uključujući zahtjeve na nacionalnoj razini, te daje primjedbe u roku od tri mjeseca od podnošenja izmijenjenog programa.
3. Država članica revidira izmijenjeni program i uzima u obzir primjedbe Komisije.
4. Komisija odobrava izmjenu programa najkasnije šest mjeseci nakon što država članica podnese zahtjev za izmjenu.
5. Država članica može tijekom programskog razdoblja prenijeti iznos od najviše 5 % početne dodjele sredstava prioritetu i ne više od 3 % proračuna programa drugom prioritetu istog fonda istog programa. Za programe koji primaju potporu iz fondova EFRR i ESF+, prijenos se odnosi samo na sredstva za istu kategoriju regije.

Ti prijenosi ne utječu na prethodne godine. Smatra se da nisu znatni i ne zahtijevaju odluku Komisije o izmjeni programa. Međutim, moraju biti u skladu sa svim regulatornim zahtjevima. Država članica Komisiji prema potrebi podnosi revidiranu tablicu iz članka 17. stavka 3. točke (f) podtočke ii., iii. ili iv.

6. Odobrenje Komisije ne zahtijeva se za ispravke isključivo administrativne ili uredničke prirode koje ne utječu na provedbu programa. Države članice obavješćuju Komisiju o takvim ispravcima.
7. Za programe koji primaju potporu EFPR-a izmjene programa koje se odnose na uvođenje pokazatelja ne zahtijevaju odobrenje Komisije.

Članak 20.

Zajednička potpora iz fondova EFRR, ESF+ i Kohezijskog fonda

1. Fondovi EFRR, ESF+ i Kohezijski fond mogu zajednički pružati potporu za programe u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast”.
2. Iz fondova EFRR i ESF+ može se financirati, kao dopuna i do granice od 10 % potpore iz tih fondova za svaki prioritet programa, cijela operacija ili njezin dio čiji troškovi ispunjavaju uvjete za potporu iz drugog fonda na temelju pravila o prihvatljivosti koja se primjenjuju na taj fond, pod uvjetom da su takvi troškovi nužni za provedbu.

Članak 21.

Prijenos sredstava

1. Države članice mogu podnijeti zahtjev za prijenos od najviše 5 % programskih financijskih sredstava dodijeljenih iz bilo kojeg od fondova u bilo koji drugi fond u okviru podijeljenog upravljanja ili u instrument pod izravnim ili neizravnim upravljanjem.
2. Prenesena sredstva izvršit će se u skladu s pravilima fonda ili instrumenta u koji se sredstva prenose i, u slučaju prijenosa sredstava u instrumente pod izravnim ili neizravnim upravljanjem, u korist predmetne države članice.
3. Zahtjevi iz stavka 1. sadržavaju ukupni iznos koji fond prenosi za svaku godinu, po fondu i kategoriji regije, prema potrebi, moraju biti propisno opravdani te im se prilaže revidirani program ili programi iz kojih se trebaju prenijeti sredstva u skladu s člankom 19. koji upućuju na to u koji se drugi fond ili instrument iznosi prenos.
4. Komisija može uložiti prigovor na zahtjev za prijenos u povezanoj izmjeni programa ako bi to ugrozilo ostvarenje ciljeva programa iz kojeg se sredstva trebaju prenijeti.
5. Samo se sredstva za sljedeću kalendarsku godinu mogu prenijeti.

POGLAVLJE II.

Teritorijalni razvoj

Članak 22.

Integrirani teritorijalni razvoj

Država članica pruža potporu integriranom teritorijalnom razvoju putem strategija teritorijalnog i lokalnog razvoja na bilo koji od sljedećih načina:

- (a) integriranim teritorijalnim ulaganjima;
- (b) putem lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice i
- (c) putem drugog teritorijalnog alata kojim se pruža potpora inicijativama države članice za ulaganja programirana za EFRR u okviru cilja politike iz članka 4. stavka 1. točke (e).

Članak 23.

Teritorijalne strategije

1. Teritorijalne strategije koje se provode u skladu s člankom 22. točkom (a) ili (c) moraju sadržavati sljedeće elemente:
 - (a) zemljopisno područje koje ta strategija obuhvaća;
 - (b) analizu razvojnih potreba i potencijala područja;

- (c) opis integriranog pristupa rješavanju utvrđenih razvojnih potreba i potencijala i
- (d) opis sudjelovanja partnera u pripremi i provedbi strategije u skladu s člankom 6.

Mogu sadržavati i popis operacija kojima će se pružiti potpora.

- 2. Za izradu teritorijalnih strategija odgovorna su relevantna gradska, lokalna ili druga teritorijalna tijela ili druga tijela.
- 3. Ako popis operacija kojima će se pružiti potpora nije uključen u teritorijalnu strategiju, relevantna gradska, lokalna ili druga teritorijalna tijela ili druga tijela odabiru operacije ili sudjeluju u njihovu odabiru.
Odabrane operacije moraju biti usklađene s teritorijalnom strategijom.
- 4. Ako gradska, lokalna ili druga teritorijalna tijela ili druga tijela izvršavaju zadaće obuhvaćene odgovornošću upravljačkog tijela osim odabira operacija, upravljačko tijelo utvrđuje to tijelo kao posredničko tijelo.
- 5. Može se pružiti potpora za pripremu i izradu teritorijalnih strategija.

Članak 24.

Integrirano teritorijalno ulaganje

- 1. Ako strategija koja se provodi u skladu s člankom 23. obuhvaća ulaganja koja primaju potporu iz jednog fonda ili više njih, iz nekoliko programa ili iz nekoliko prioriteta istog programa, djelovanja se mogu provoditi kao integrirano teritorijalno ulaganje (ITU).
- 2. Upravljačko tijelo osigurava da je elektroničkim sustavom za program ili programe omogućeno utvrđivanje operacija, ostvarenja i rezultata koji doprinose ITU-u.

Članak 25.

Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice

- 1. Fondovi EFRR, ESF+ i EFPR mogu poduprijeti lokalni razvoj pod vodstvom zajednice.
- 2. Država članica u pogledu lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice osigurava:
 - (a) da je on usmjeren na posebna subregionalna područja;
 - (b) da njime upravljaju lokalne akcijske skupine koje sačinjavaju predstavnici javnih i privatnih lokalnih socioekonomskih interesa, pri čemu nijedna skupina nema kontrolu nad donošenjem odluka;
 - (c) da se provodi putem integriranih strategija u skladu s člankom 26. i
 - (d) da se njime pruža potpora umrežavanju, inovativnim značajkama u lokalnom kontekstu te, prema potrebi, suradnji s drugim teritorijalnim sudionicima.
- 3. Ako je potpora strategijama iz stavka 2. točke (c) dostupna iz više fondova, relevantna upravljačka tijela organiziraju zajednički poziv za odabir tih strategija i utvrđuju zajednički odbor za sve fondove o kojima je riječ u svrhu praćenja provedbe tih strategija. Relevantna upravljačka tijela mogu odabrati jedan od predmetnih fondova za pružanje potpore za sve troškove pripreme, upravljanja i vođenja iz članka 28. stavka 1. točaka (a) i (c) povezanih s tim strategijama.
- 4. Ako provedba takve strategije obuhvaća potporu iz više fondova, relevantna upravljačka tijela mogu odabrati jedan od predmetnih fondova kao glavni fond.

5. Na tu se strategiju primjenjuju pravila glavnog fonda. Tijela ostalih fondova oslanjaju se na odluke i provjere upravljanja koje je provelo nadležno tijelo glavnog fonda.
6. Tijela glavnog fonda dostavljaju tijelima ostalih fondova informacije potrebne za praćenje i izvršavanje plaćanja u skladu s pravilima utvrđenima u uredbi za pojedini fond.

Članak 26.

Strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice

1. Relevantna upravljačka tijela osiguravaju da su u svakoj strategiji iz članka 25. stavka 2. točke (c) navedeni sljedeći elementi:
 - (a) zemljopisno područje i stanovništvo na koje se strategija odnosi;
 - (b) postupak uključivanja zajednice u razvoj te strategije;
 - (c) analiza razvojnih potreba i potencijala područja;
 - (d) ciljevi te strategije, uključujući mjerljive ciljne vrijednosti u pogledu rezultata, i povezana planirana djelovanja;
 - (e) mehanizmi upravljanja, praćenja i evaluacije kojima se dokazuju kapaciteti lokalne akcijske skupine za provedbu strategije i
 - (f) financijski plan, uključujući planiranu raspodjelu sredstava iz svakog predmetnog fonda i programa.
2. Relevantna upravljačka tijela definiraju kriterije za odabir tih strategija, uspostavljaju odbor za provedbu odabira i odobravaju strategije koje je odbor odabrao.
3. Relevantna upravljačka tijela moraju dovršiti prvi krug odabira strategija i osigurati da odabrane lokalne akcijske skupine mogu izvršiti svoje zadatke utvrđene člankom 27. stavkom 3. u roku od 12 mjeseci od datuma odobrenja relevantnog programa ili, kad je riječ o strategijama koje primaju potporu više fondova, u roku od 12 mjeseci od datuma odobrenja zadnjeg predmetnog programa.
4. U odluci o odobrenju strategije utvrđuju se sredstva iz svakog od predmetnih fondova i programa te odgovornosti za zadaće upravljanja i kontrole u okviru jednog programa ili više njih.

Članak 27.

Lokalne akcijske skupine

1. Lokalne akcijske skupine oblikuju i provode strategije iz članka 25. stavka 2. točke (c).
2. Upravljačka tijela osiguravaju da lokalne akcijske skupine odaberu jednog partnera iz skupine kao glavnog partnera u administrativnim i financijskim pitanjima ili da se udruže u zajedničku strukturu s pravnim statusom.
3. Isključivo lokalne akcijske skupine izvršavaju sve sljedeće zadaće:
 - (a) jačanje kapaciteta lokalnih sudionika za razvoj i provedbu operacija;
 - (b) izradu nediskriminirajućeg i transparentnog postupka odabira i kriterija za odabir u kojima se izbjegavaju sukobi interesa i osigurava da nijedna interesna skupina ne kontrolira odluke o odabiru,
 - (c) pripremu i objavu poziva na dostavu prijedloga;

- (d) odabir operacija i utvrđivanje iznosa potpore te podnošenje prijedloga nadležnom tijelu radi završne provjere prihvatljivosti prije odobrenja;
 - (e) praćenje napretka u ostvarenju ciljeva strategije i
 - (f) evaluaciju provedbe strategije.
4. Ako lokalne akcijske skupine izvršavaju zadaće koje nisu obuhvaćene stavkom 3. za koje su odgovorna upravljačka tijela ili agencije za plaćanja, upravljačko tijelo utvrđuje te lokalne akcijske skupine kao posrednička tijela u skladu s pravilima za pojedini fond.
5. Lokalna akcijska skupina može biti korisnik i može provoditi operacije u skladu sa strategijom.

Članak 28.

Potpora lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice iz fondova

1. Država članica osigurava da potpora iz fondova za lokalni razvoj pod vodstvom zajednice uključuje:
- (a) izgradnja kapaciteta i pripremne radnje kojima se pruža potpora izradi i budućoj provedbi strategija;
 - (b) provedbu operacija, uključujući aktivnosti suradnje i njihovu pripremu, odabranih u okviru strategije lokalnog razvoja i
 - (c) upravljanje, praćenje i evaluaciju strategije i njezino vođenje.
2. Potpora iz stavka 1. točke (a) prihvatljiva je neovisno o tome je li strategija naknadno odabrana za financiranje.

Potpora iz stavka 1. točke (c) ne smije premašivati 25 % ukupnog javnog doprinosa strategiji.

POGLAVLJE III. Tehnička pomoć

Članak 29.

Tehnička pomoć na inicijativu Komisije

1. Fondovi mogu na inicijativu Komisije poduprijeti mjere pripreme, praćenja, kontrole, revizije, evaluacije, komunikacije, uključujući institucijsko priopćavanje političkih prioriteta Unije, vidljivosti i sve mjere administrativne i tehničke pomoći koje su potrebne za provedbu ove Uredbe i, prema potrebi, s trećim zemljama.
2. Takve mjere mogu obuhvaćati buduća i prethodna programska razdoblja.
3. Komisija utvrđuje svoje planove kada je predviđen doprinos iz fondova u skladu s člankom [110.] Financijske uredbe.
4. Ovisno o namjeni mjere iz ovog članka mogu se financirati kao operativni ili administrativni rashodi.

Članak 30.
Tehnička pomoć država članica

1. Fondovi na inicijativu države članice mogu poduprijeti mjere koje se mogu odnositi na prethodna i sljedeća programska razdoblja i koje su potrebne za djelotvorno upravljanje tim fondovima i njihovu upotrebu.
2. Svaki fond može poduprijeti mjere tehničke pomoći koje su prihvatljive za bilo koji drugi fond.
3. U okviru svakog programa tehnička pomoć ima oblik prioriteta koji se odnosi samo na jedan fond.

Članak 31.
Financiranje uz primjenu paušalne stope za tehničku pomoć država članica

1. Tehnička pomoć za svaki program isplaćuje se paušalno primjenom postotaka utvrđenih u stavku 2. na prihvatljive rashode koji su uključeni u svaki zahtjev za plaćanje u skladu s člankom 85. stavkom 3. točkom (a) ili (c), prema potrebi.
2. Postotak za fondove kojim se nadoknađuje tehnička pomoć iznosi kako slijedi:
 - (a) za potporu EFRR-a u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” i za potporu Kohezijskog fonda: 2,5 %;
 - (b) za potporu fonda ESF+: 4 % i za programe u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (c) podtočkom vii. Uredbe o ESF-u plus: 5 %;
 - (c) za potporu EFPR-a: 6 %;
 - (d) za potporu fondova FAMI, FUS i BMVI: 6 %.
3. Posebna pravila za tehničku pomoć za programe Interreg utvrđuju se u Uredbi o ETS-u.

Članak 32.
Financiranje koje nije povezano s tehničkom pomoći država članica

Uz članak 31. država članica može predložiti provođenje dodatnih mjera tehničke pomoći za jačanje kapaciteta tijela države članice, korisnika i relevantnih partnera koje su potrebne za djelotvorno upravljanje fondovima i njihovu upotrebu.

Potpora za takve mjere provodi se financiranjem koje nije povezano s troškovima u skladu s člankom 89.

GLAVA IV.
PRAĆENJE, EVALUACIJA, KOMUNIKACIJA I VIDLJIVOST

POGLAVLJE I.
Praćenje

Članak 33.
Odbor za praćenje

1. U roku od tri mjeseca od datuma dostave obavijesti o odluci o odobravanju programa državi članici, država članica osniva odbor za praćenje provedbe tog programa („odbor za praćenje”).

Država članica može osnovati samo jedan odbor za praćenje za obuhvaćanje više programa.

2. Svaki odbor za praćenje donosi poslovnik o radu.
3. Odbor za praćenje sastaje se najmanje jedanput godišnje i preispituje sva pitanja koja se odnose na napredak programa u ostvarenju njegovih ciljeva.
4. Država članica objavljuje poslovnike o radu odbora za praćenje i sve podatke i informacije koje dijeli s odborom za praćenje na internetskoj stranici iz članka 44. stavka 1.
5. Stavci od 1. do 4. ne primjenjuju se na programe u skladu s člankom [4. točkom (c) podtočkom v.] Uredbe o ESF-u plus i tehničku pomoć.

Članak 34.

Sastav odbora za praćenje

1. Država članica utvrđuje sastav odbora za praćenje i osigurava uravnoteženo zastupanje relevantnih nadležnih i posredničkih tijela države članice i predstavnika partnera iz članka 6. Svaki član odbora za praćenje ima glasačko pravo.

Država članica objavljuje popis članova odbora za praćenje na internetskoj stranici iz članka 44. stavka 1.

2. Predstavници Komisije sudjeluju u radu odbora za praćenje u savjetodavnoj ulozi.

Članak 35.

Funkcije odbora za praćenje

1. Odbor za praćenje ispituje:
 - (a) napredak u provedbi programa i u postizanju ključnih etapa i ciljnih vrijednosti;
 - (b) sva pitanja koja utječu na uspješnost programa i mjere poduzete za rješavanje tih pitanja;
 - (c) doprinos programa rješavanju izazova utvrđenih u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju;
 - (d) elemente *ex ante* procjene navedene u članku 52. stavku 3. i strateškom dokumentu iz članka 53. stavka 2.;
 - (e) napredak ostvaren u provedbi evaluacija, sinteze evaluacija i daljnje djelovanje u pogledu nalaza;
 - (f) provedbu mjera komunikacije i vidljivosti;
 - (g) prema potrebi, napredak u provedbi operacija od strateške važnosti;
 - (h) ispunjenje uvjeta koji omogućuju provedbu i njihovu primjenu tijekom programskog razdoblja i
 - (i) prema potrebi, napredak u izgradnji administrativnih kapaciteta za javne institucije i korisnike.
2. Odbor za praćenje odobrava:
 - (a) metodologiju i kriterije upotrijebljene za odabir operacija, uključujući sve promjene te metodologije i kriterija, nakon savjetovanja s Komisijom na temelju članka 67. stavka 2., ne dovodeći u pitanje članak 27. stavak 3. točke (b), (c) i (d);

- (b) godišnja izvješća o uspješnosti za programe kojima pružaju potporu EFPR, FAMI, FUS i BMVI te završno izvješće o uspješnosti za programe kojima pružaju potporu EFRR, ESF+ i Kohezijski fond;
- (c) plan evaluacije i njegove izmjene i
- (d) prijedloge upravljačkog tijela za izmjenu programa ili za prijenose u skladu s člankom 19. stavkom 5. i člankom 21.

Članak 36.

Godišnji pregled uspješnosti

1. Godišnji pregledni sastanak organizira se između Komisije i svake države članice radi ispitivanja uspješnosti svakog programa.
Godišnjim preglednim sastankom predsjedava Komisija ili, ako država članica to zahtijeva, supredsjedaju država članica i Komisija.
2. Za programe kojima pružaju potporu FAMI, FUS i BMVI sastanak radi pregleda uspješnosti organizira se najmanje dvaput tijekom programskog razdoblja.
3. Za programe kojima pružaju potporu EFRR, ESF+ i Kohezijski fond država članica najkasnije mjesec dana prije godišnjeg preglednog sastanka Komisiji stavlja na raspolaganje informacije o elementima navedenima u članku 35. stavku 1.
Za programe u okviru članka [4(1) (c) (vii)] Uredbe o ESF-u plus, informacije koje treba dostaviti ograničene su na članak 35. stavak 1. točke (a), (b), (e), (f) i (h).
4. Ishod godišnjeg preglednog sastanka bilježi se u prihvaćenom zapisniku.
5. Država članica poduzima daljnje mjere u skladu s pitanjima koja je iznijela Komisija i u roku od tri mjeseca obavješćuje Komisiju o poduzetim mjerama.
6. Za programe kojima pružaju potporu EFPR, FAMI, FUS i BMVI država članica podnosi godišnje izvješće o uspješnosti u skladu s uredbama za pojedine fondove.

Članak 37.

Prijenos podataka

1. Svake godine do 31. siječnja, 31. ožujka, 31. svibnja, 31. srpnja, 30. rujna i 30. studenoga upravljačko tijelo elektroničkim putem dostavlja Komisiji kumulativne podatke za svaki program u skladu s predloškom utvrđenim u Prilogu VII.
Prvi se prijenos mora izvršiti do 31. siječnja 2022., a posljednji do 31. siječnja 2030.
Za programe u okviru članka 4. stavka 1. točke (c) podtočke vii. Uredbe o ESF-u plus, podaci se dostavljaju svake godine do 30. studenoga.
2. Podaci se raščlanjuju za svaki prioritet po posebnom cilju i po kategoriji regija, a odnose se na:
 - (a) broj odabranih operacija, njihov ukupni prihvatljivi trošak, doprinos iz fondova i ukupne prihvatljive rashode koje su korisnici prijavili upravljačkom tijelu, raščlanjeno po vrstama intervencije i
 - (b) vrijednosti pokazatelja ostvarenja i rezultata za odabrane operacije i vrijednosti postignute operacijama.
3. Za financijske instrumente dostavljaju se i podaci:

- (a) o prihvatljivim rashodima po vrsti financijskog proizvoda;
 - (b) o iznosu troškova i naknada za upravljanje prijavljenih kao prihvatljivi rashodi;
 - (c) o iznosu, po vrsti financijskog proizvoda, privatnih i javnih sredstava mobiliziranih uz fondove i
 - (d) o kamatama i ostalim dobitima koje je potpora iz fondova stvorila za financijske instrumente iz članka 54. i vraćenim sredstvima koja se mogu pripisati potpori iz fondova, kako je navedeno u članku 56.
- 4. Podaci podneseni u skladu s ovim člankom moraju biti pouzdani i ažurirani na kraju mjeseca koji prethodi mjesecu podnošenja.
 - 5. Upravljačko tijelo objavljuje sve podatke dostavljene Komisiji na internetskoj stranici iz članka 44. stavka 1.
 - 6. Za programe kojima potporu pruža EFPR Komisija donosi provedbeni akt u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 109. stavka 2. kako bi osigurala predložak za provedbu tog članka.

Članak 38.
Završno izvješće o uspješnosti

- 1. Za programe kojima pružaju potporu EFRR, ESF+ i Kohezijski fond svako upravljačko tijelo Komisiji dostavlja završno izvješće o uspješnosti programa do 15. veljače 2031.
- 2. Završnim izvješćem o uspješnosti ocjenjuje se ostvarenje ciljeva programa na temelju elemenata navedenih u članku 35. stavku 1., s izuzetkom informacija navedenih u skladu s člankom 35. stavkom 1. točkom (d).
- 3. Komisija pregledava završno izvješće o uspješnosti i obavješćuje upravljačko tijelo o svim primjedbama u roku od pet mjeseci od dana primitka završnog izvješća o uspješnosti. Ako se takve primjedbe upute, upravljačko tijelo pruža sve potrebne podatke koji se odnose na te primjedbe i, prema potrebi, obavješćuje Komisiju u roku od tri mjeseca o poduzetim mjerama. Komisija obavješćuje državu članicu o prihvaćanju izvješća.
- 4. Upravljačko tijelo objavljuje završna izvješća o uspješnosti na internetskoj stranici navedenoj u članku 44. stavku 1.
- 5. Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ovog članka Komisija donosi provedbeni akt kojim utvrđuje predložak za završno izvješće o uspješnosti. Taj se provedbeni akt donosi u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 108.

POGLAVLJE II.
Evaluacija

Članak 39.
Evaluacije države članice

- 1. Upravljačko tijelo provodi evaluacije programa. Svakom se evaluacijom programa ocjenjuju njegova djelotvornost, učinkovitost, relevantnost, dosljednost i dodana vrijednost EU-a u svrhu poboljšanja kvalitete izrade i provedbe programa.
- 2. Uz to, upravljačko tijelo provodi evaluaciju za svaki program radi ocjene njegova učinka do 30. lipnja 2029.

3. Upravljačko tijelo povjerava evaluacije funkcionalno neovisnim stručnjacima.
4. Upravljačko tijelo države članice osigurava potrebne postupke za stvaranje i prikupljanje podataka potrebnih za evaluacije.
5. Upravljačko tijelo države članice izrađuje plan evaluacije. Plan evaluacije može obuhvaćati više od jednog programa. Za FAMI, FUS i BMVI taj plan obuhvaća evaluaciju u sredini programskog razdoblja koja mora biti provedena do 31. ožujka 2024.
6. Upravljačko tijelo dostavlja plan evaluacije odboru za praćenje najkasnije godinu dana nakon odobrenja programa.
7. Upravljačko tijelo objavljuje sve evaluacije na internetskoj stranici navedenoj u članku 44. stavku 1.

Članak 40.
Evaluacija Komisije

1. Komisija provodi evaluaciju u sredini programskog razdoblja kako bi ispitala djelotvornost, učinkovitost, relevantnost, dosljednost i dodanu vrijednost EU-a za svaki fond do kraja 2024. Komisija može iskoristiti sve relevantne informacije koje su već dostupne u skladu s člankom [128.] Financijske uredbe.
2. Komisija provodi retrospektivnu evaluaciju kako bi ispitala djelotvornost, učinkovitost, relevantnost, dosljednost i dodanu vrijednost EU-a za svaki fond do 31. prosinca 2031.

POGLAVLJE III.
Vidljivost, transparentnost i komunikacija

ODJELJAK I.
VIDLJIVOST POTPORE IZ FONDOVA

Članak 41.
Vidljivost

Svaka država članica osigurava:

- (a) vidljivost potpore u svim aktivnostima povezanim s operacijama koje primaju potporu fondova uz posebnu pozornost na operacije od strateške važnosti i
- (b) komunikaciju prema građanima Unije u pogledu uloge i ostvarenja fondova putem jedinstvenog internetskog portala koji omogućuje pristup svim programima u koje je uključena ta država članica.

Članak 42.
Amblem Unije

Države članice, upravljačka tijela i korisnici upotrebljavaju amblem Europske unije u skladu s Prilogom VIII. u obavljanju aktivnosti vidljivosti, transparentnost i komunikacije.

Članak 43.
Službenici za komunikaciju i mreže

1. Svaka država članica utvrđuje koordinatora za komunikaciju za aktivnosti vidljivosti, transparentnosti i komunikacije povezane s potporom iz fondova, uključujući programe u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg) ako je ta država članica domaćin upravljačkog tijela. Koordinator za komunikaciju koordinira mjere komunikacije i vidljivosti među programima.

Koordinator za komunikaciju u aktivnosti vidljivosti, transparentnosti i komunikacije uključuje sljedeća tijela:

- (a) predstavništva Europske komisije i urede za vezu Europskog parlamenta u državama članicama, informacijske centre Europe Direct te druge mreže, kao i obrazovne i istraživačke institucije i
 - (b) ostale relevantne partnere i tijela.
2. Svako upravljačko tijelo imenuje službenika za komunikaciju za svaki program („službenik za komunikaciju programa”).
3. Komisija vodi mrežu koja obuhvaća koordinate za komunikaciju, službenike za komunikaciju programa i predstavnike Komisije radi razmjene informacija o aktivnostima vidljivosti, transparentnosti i komunikacije.

ODJELJAK II.

TRANSPARENTNOST PROVEDBE FONDOVA I KOMUNIKACIJE O PROGRAMIMA

Članak 44.
Odgovornosti upravljačkog tijela

1. U roku od šest mjeseci od datuma odobrenja programa upravljačko tijelo osigurava postojanje internetske stranice na kojoj su dostupne informacije o programima za koje je odgovorno, koje obuhvaćaju ciljeve programa, aktivnosti, dostupne mogućnosti financiranja i postignuća.
2. Najkasnije jedan mjesec prije pokretanja poziva na podnošenje prijedloga, upravljačko tijelo objavljuje na internetskoj stranici iz stavka 1. kratak sažetak o planiranim i objavljenim pozivima na podnošenje prijedloga koji sadržava sljedeće podatke:
 - (a) zemljopisno područje obuhvaćeno pozivom na podnošenje prijedloga;
 - (b) predmetni cilj politike ili posebni cilj;
 - (c) vrstu prihvatljivih podnositelja zahtjeva;
 - (d) ukupni iznos potpore za poziv i
 - (e) datum početka i završetka poziva.
3. Upravljačko tijelo čini popis operacija koje su odabrane za potporu fondova javno dostupnim na internetskoj stranici na najmanje jednom službenom jeziku EU-a i ažurira taj popis najmanje svaka tri mjeseca. Svaka operacija ima jedinstvenu oznaku. Popis sadržava sljedeće podatke:
 - (a) za pravne osobe, ime korisnika;
 - (b) ako je korisnik fizička osoba, njegovo ime i prezime;

- (c) za operacije EFPR-a povezane s ribarskim plovilom identifikacijski broj iz registra ribarske flote kako je navedeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 2017/218⁴⁴;
- (d) naziv operacije;
- (e) svrhu operacije i njezina postignuća;
- (f) datum početka operacije;
- (g) očekivani ili stvarni datum završetka operacije;
- (h) ukupni trošak rada;
- (i) predmetni fond;
- (j) predmetni posebni cilj;
- (k) stopu sufinanciranja Unije;
- (l) pokazatelj lokacije ili geolokaciju za predmetnu operaciju i zemlju;
- (m) za mobilne operacije ili operacije koje obuhvaćaju nekoliko lokacija, lokaciju korisnika ako je korisnik pravni subjekt; ili regiju razine NUTS 2 ako je korisnik fizička osoba;
- (n) vrstu intervencije za operaciju u skladu s člankom 67. stavkom 3. točkom (g).

Za podatke navedene u točkama (b), (c) i (k) prvog podstavka podaci se uklanjaju dvije godine nakon datuma prvotne objave na internetskoj stranici.

Za programe kojima potporu pruža EFPR podaci iz točaka od (b) do (c) prvog podstavka objavljuju se samo ako je to objavljivanje u skladu s nacionalnim pravom o zaštiti osobnih podataka.

4. Podaci iz stavaka 2. i 3. objavljuju se na internetskoj stranici u otvorenim, strojno čitljivim formatima, kako je navedeno u članku 5. stavku 1. Direktive br. 2003/98/EZ⁴⁵ Europskog parlamenta i Vijeća, koji omogućuju se podaci mogu razvrstati, pretraživati, izvlačiti, uspoređivati i ponovno upotrijebiti.
5. Upravljačko tijelo obavješćuje korisnike o tome da će podaci biti dostupni javnosti u skladu s ovim člankom.
6. Upravljačko tijelo osigurava da se sva komunikacija i vidljivost materijala, uključujući na razini korisnika, na zahtjev, stavlja na raspolaganje institucijama, tijelima ili agencijama Unije i da se Uniji dodijeli besplatna, neisključiva i neopoziva licencija za upotrebu takvih materijala i sva postojeća prava povezana s njima u skladu s Prilogom VIII.

Članak 45.

Odgovornosti korisnika

1. Korisnici i tijela koja provode financijske instrumente navode potporu iz fondova za operaciju, uključujući ponovno upotrijebljena sredstva u skladu s člankom 56., na sljedeće načine:
 - (a) navodeći na profesionalnoj internetskoj stranici korisnika ili na internetskim stranicama društvenih medija, ako takve stranice postoje, kratak opis operacije, razmjeren razini potpore, uključujući njezine ciljeve i rezultate te ističući financijsku potporu Unije;

⁴⁴ Provedbena uredba Komisije (EU) 2017/218 od 6. veljače 2017. o registru ribarske flote Unije (SL L 34, 9.2.2017., str. 9.).

⁴⁵ Direktiva 2003/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (SL L 345, 31.12.2003., str. 90.).

- (b) navodeći izjavu u kojoj se na vidljiv način naglašava potpora iz fondova u dokumentima i komunikacijskim materijalima povezanim s provedbom operacije koji se upotrebljavaju za javnost ili za sudionike;
- (c) javnim prikazivanjem ploča ili plakata čim započne fizička provedba operacija koje uključuju ulaganja u fizičku imovinu ili kupnju opreme, u pogledu:
 - i. operacija kojima pružaju potporu EFRR i Kohezijski fond i čiji troškovi premašuju 500 000 EUR i
 - ii. operacija kojima pružaju potporu ESF+, EFPR, FUS, FAMI i BMVI i čiji troškovi premašuju 100 000 EUR;
- (d) za operacije koje nisu obuhvaćene točkom (c), javnim prikazivanjem najmanje jednog tiskanog plakata ili elektroničkog zaslona veličine najmanje A3 s informacijama o operaciji uz naglašavanje potpore iz fondova;
- (e) za operacije od strateške važnosti i operacije čiji ukupni trošak premašuje 10 000 000 EUR, organizacijom događanja za komunikaciju i pravodobnim uključivanjem Komisije i odgovornog upravljačkog tijela.

Za operacije koje se podupiru u okviru posebnog cilja iz članka 4. stavka 1. točke (c) podtočke vii. Uredbe o ESF-u plus, taj se zahtjev ne primjenjuje.

- 2. Za fondove za male projekte korisnik osigurava da su krajnji primatelji usklađeni sa zahtjevima utvrđenima u stavku 1.

Za financijske instrumente korisnik osigurava da su krajnji primatelji usklađeni sa zahtjevima utvrđenima u stavku 1. točki (c).

- 3. Ako korisnik ne poštuje svoje obveze iz članka 42. ili iz ovog članka stavaka 1. i 2., država članica može primijeniti financijski ispravak otkazivanjem najviše 5 % potpore iz fondova za predmetnu operaciju.

GLAVA V.

FINANCIJSKA POTPORA IZ FONDOVA

POGLAVLJE I.

Oblici doprinosa Unije

Članak 46.

Oblici doprinosa Unije programima

Doprinos Unije može biti u bilo kojem od sljedećih oblika:

- (a) financiranja koje nije povezano s troškovima relevantnih operacija u skladu s člankom 89. te koje se temelji na bilo kojem od sljedećeg:
 - i. ispunjenju uvjeta;
 - ii. ostvarenju rezultata;
- (b) nadoknade prihvatljivih troškova stvarno nastalih za korisnike ili privatnog partnera operacija JPP-a i plaćenih u provedbi operacija;

- (c) jediničnih troškova u skladu s člankom 88., koji obuhvaćaju sve ili određene posebne kategorije prihvatljivih troškova koji su unaprijed jasno utvrđeni upućivanjem na iznos po jedinici;
- (d) jednokratnih iznosa u skladu s člankom 88., koji općenito obuhvaćaju sve ili određene posebne kategorije prihvatljivih troškova koji su unaprijed jasno utvrđeni;
- (e) financiranja uz primjenu paušalne stope u skladu s člankom 88., koje obuhvaća posebne kategorije prihvatljivih troškova koji su unaprijed jasno utvrđeni primjenom postotka;
- (f) kombinacije oblika iz točaka od (a) do (e).

POGLAVLJE II.

Oblici potpore država članica

Članak 47. **Oblici potpore**

Države članice upotrebljavaju doprinos iz fondova kako bi pružile potporu korisnicima u obliku bespovratnih sredstava, financijskih instrumenata ili nagrada ili u obliku kombinacije navedenog.

ODJELJAK I.

OBLICI BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Članak 48. **Oblici bespovratnih sredstava**

1. Bespovratna sredstva koje države članice pružaju korisnicima mogu imati bilo koji od sljedećih oblika:
 - (a) nadoknada prihvatljivih troškova koji su stvarno nastali za korisnika ili privatnog partnera operacije JPP-a i koji su plaćeni u provedbi operacija, uključujući doprinose u naravi i amortizaciju;
 - (b) jedinični troškovi;
 - (c) jednokratni iznosi;
 - (d) financiranje uz primjenu paušalne stope;
 - (e) kombinacija oblika navedenih u točkama od (a) do (d), pod uvjetom da se svaki oblik odnosi na različitu kategoriju troškova ili ako ih se upotrebljava za različite projekte koji su dio operacije ili za uzastopne faze operacije.

Ako ukupni trošak operacije ne premašuje 200 000 EUR, doprinos koji korisniku pružaju EFRR, ESF+, FAMI, FUS i BMVI ima oblik jediničnih troškova, jednokratnih iznosa ili paušalnih stopa, osim za operacije za koje potpora čini državnu potporu. Ako se upotrebljava financiranje uz primjenu paušalne stope, mogu se nadoknaditi samo kategorije troškova na koje se primjenjuje paušalna stopa u skladu s točkom (a) prvog podstavka.

Nadalje, naknade i plaće koje se isplaćuju sudionicima mogu se nadoknaditi u skladu s točkom (a) prvog podstavka.
2. Iznosi za oblike bespovratnih sredstava iz stavka 1. točaka (b), (c) i (d) određuju se na jedan od sljedećih načina:

- (a) pravednom, nepristranom i provjerljivom metodom izračuna koja se temelji na:
 - i. statističkim podacima, drugim objektivnim informacijama ili stručnoj procjeni;
 - ii. provjerenim povijesnim podacima pojedinih korisnika;
 - iii. primjeni uobičajenih praksi troškovnog računovodstva pojedinih korisnika;
- (b) ako ukupni trošak operacije ne premašuje 200 000 EUR, nacrtima proračuna koje je za svaki pojedinačni slučaj utvrdilo i dogovorilo *ex ante* tijelo koje odabire operacije;
- (c) u skladu s pravilima za primjenu odgovarajućih jediničnih troškova, jednokratnih iznosa i paušalnih stopa koji se primjenjuju u politikama Unije za sličnu vrstu operacije;
- (d) u skladu s pravilima za primjenu odgovarajućih jediničnih troškova, jednokratnih iznosa i paušalnih stopa koji se primjenjuju u okviru shema za bespovratna sredstva koja u cijelosti financira država članica za sličnu vrstu operacije;
- (e) paušalnim stopama i posebnim metodama koje su utvrđene ovom Uredbom ili uredbama za pojedine fondove.

Članak 49.

Financiranje uz primjenu paušalne stope za neizravne troškove za bespovratna sredstva

Ako se za pokrivanje neizravnih troškova operacije upotrebljava paušalna stopa, temelji se na jednom od sljedećeg:

- (a) paušalnoj stopi od najviše 7 % prihvatljivih izravnih troškova bez zahtjeva da država članica izvrši izračun radi utvrđivanja primjenjive stope;
- (b) paušalnoj stopi od najviše 15 % prihvatljivih izravnih troškova osoblja bez zahtjeva da država članica izvrši izračun radi utvrđivanja primjenjive stope;
- (c) paušalnoj stopi od najviše 25 % prihvatljivih izravnih troškova, pod uvjetom da se stopa računa u skladu s člankom 48. stavkom 2. točkom (a).

Nadalje, ako je država članica izračunala paušalnu stopu u skladu s člankom 67. stavkom 5. točkom (a) Uredbe (EU) br. 1303/2013, ta se paušalna stopa može upotrebljavati za sličnu operaciju za potrebe točke (c).

Članak 50.

Izravni troškovi osoblja za bespovratna sredstva

1. Izravni troškovi osoblja mogu se izračunati uz primjenu paušalne stope od najviše 20 % izravnih troškova osim izravnih troškova osoblja za tu operaciju bez zahtjeva da država članica izvrši izračun radi utvrđivanja primjenjive stope, pod uvjetom da izravni troškovi operacije ne obuhvaćaju ugovore o javnim radovima ili ugovore o pružanju robe ili usluge čija vrijednost premašuje pragove utvrđene u članku 4. Direktive 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁶ ili u članku 15. Direktive 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁷.

Za FAMI, FUS i BMVI svi troškovi koji podliježu javnoj nabavi i izravni troškovi osoblja te operacije isključeni su iz osnove za izračun paušalne stope.

⁴⁶ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

⁴⁷ Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 243.).

2. Za potrebe utvrđivanja izravnih troškova osoblja može se izračunati satnica na jedan od sljedećih načina:
 - (a) dijeljenjem zadnjeg dokumentiranog godišnjeg bruto iznosa troškova plaća sa 1720 sati za osobe koje rade u punom radnom vremenu ili s odgovarajućom razmjernom stopom za 1720 sati za osobe koje rade u nepunom radnom vremenu;
 - (b) dijeljenjem zadnjeg dokumentiranog godišnjeg bruto iznosa troškova plaća s mjesečnim radnim vremenom predmetne osobe u skladu s primjenjivim nacionalnim zakonodavstvom navedenim u ugovoru o radu.
3. Pri primjeni satnice izračunane u skladu sa stavkom 2. ukupan broj sati prijavljen po osobi za određenu godinu ne smije premašivati broj sati upotrijebljen za izračun te satnice.
4. Ako nije dostupan godišnji bruto iznos troškova plaća, može se dobiti iz dostupnog dokumentiranog bruto iznosa troškova plaća ili iz ugovora o radu propisno prilagođenih za razdoblje od 12 mjeseci.
5. Troškovi osoblja povezani s pojedincima koji rade na zadatku u okviru operacije na nepuno radno vrijeme mogu se izračunati kao fiksni postotak bruto iznosa troškova plaća, u skladu s fiksnim postotkom vremena utrošenog na operaciju po mjesecu, bez obveze za uspostavom zasebnog sustava bilježenja radnog vremena. Poslodavac izdaje dokument za zaposlenike u kojem utvrđuje taj fiksni iznos.

Članak 51.

Financiranje uz primjenu paušalne stope za prihvatljive troškove osim izravnih troškova osoblja za bespovratna sredstva

1. Paušalna stopa od najviše 40 % prihvatljivih izravnih troškova osoblja može se upotrijebiti kako bi se pokrio preostali prihvatljivi trošak operacije. Od države članice ne zahtijeva se da izvrši izračun radi utvrđivanja primjenjive stope.
2. Za operacije kojima pružaju potporu FAMI, FUS, BMVI, ESF+ i EFRR plaće i naknade isplaćene sudionicima smatraju se dodatnim prihvatljivim troškovima koji nisu obuhvaćeni tom paušalnom stopom.
3. Paušalna stopa iz stavka 1. ovog članka ne primjenjuje se na troškove osoblja izračunane na temelju paušalne stope kako je navedeno u članku 50. stavku 1.

ODJELJAK II.

FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Članak 52.

Financijski instrumenti

1. Upravljačka tijela mogu pružiti programski doprinos u okviru jednog programa ili više njih financijskim instrumentima koji su osnovani na nacionalnoj, regionalnoj, transnacionalnoj ili prekograničnoj razini te kojima upravlja upravljačko tijelo ili je odgovorno za upravljanje njima i koji doprinose postizanju posebnih ciljeva.
2. Financijski instrumenti pružaju potporu krajnjim primateljima samo za nova ulaganja za koja se očekuje da će biti financijski održiva, na primjer stvaranjem prihoda ili ušteda, i za koja nije dostupno dostatno financiranje iz tržišnih izvora.

3. Potpora iz fondova putem financijskih instrumenata temelji se na *ex ante* procjeni za čiju je izradu odgovorno upravljačko tijelo. *Ex ante* procjena mora biti dovršena prije nego što upravljačka tijela odluče dodijeliti programske doprinose financijskim instrumentima.

Ex ante procjena obuhvaća najmanje sljedeće elemente:

- (a) predloženi iznos programskog doprinosa financijskom instrumentu i očekivani učinak poluge;
- (b) predložene financijske proizvode koji će biti ponuđeni, uključujući moguću potrebu za diferenciranim postupanjem s ulagačima;
- (c) predloženu ciljnu skupinu krajnjih primatelja;
- (d) očekivani doprinos financijskog instrumenta ostvarenju posebnih ciljeva.

Ex ante procjena može se revidirati ili ažurirati i može obuhvaćati dio državnog područja države članice ili cijelo državno područje te se može temeljiti na postojećim ili ažuriranim *ex ante* procjenama.

4. Potpora krajnjim primateljima može se kombinirati s bilo kojim oblikom doprinosa EU-a, među ostalim, iz istog fonda te može obuhvaćati istu stavku rashoda. U tom se slučaju potpora financijskog instrumenta u okviru fonda, koja čini dio operacije financijskog instrumenta, ne prijavljuje Komisiji za potporu u drugom obliku, drugom fondu ili drugom instrumentu Unije.
5. Financijski instrumenti mogu se kombinirati s pomoćnom programskom potporom u obliku bespovratnih sredstava kao operacija jedinstvenog financijskog instrumenta, u okviru jedinstvenog sporazuma o financiranju ako oba različita oblika potpore pruža tijelo koje provodi financijski instrument. U tom se slučaju na tu operaciju jedinstvenog financijskog instrumenta primjenjuju pravila primjenjiva na financijske instrumente.
6. U slučaju kombinirane potpore u skladu sa stavcima 4. i 5. za svaki se izvor potpore vodi zasebna evidencija.
7. Ukupni zbroj svih oblika kombinirane potpore ne smije premašivati ukupni iznos predmetne stavke rashoda. Bespovratna sredstva ne smiju se koristiti za povrat sredstava potpore primljene iz financijskih instrumenata. Financijski instrumenti ne smiju se upotrebljavati za pretfinanciranje bespovratnih sredstava.

Članak 53.

Provedba financijskih instrumenata

1. Financijski instrumenti kojima upravlja upravljačko tijelo mogu pružati samo zajmove ili jamstva. Upravljačko tijelo utvrđuje uvjete za programski doprinos financijskom instrumentu u strateškom dokumentu, uključujući sve elemente utvrđene u Prilogu IX.
2. Financijski instrumenti kojima se upravlja u okviru odgovornosti upravljačkog tijela mogu biti osnovani kao:
- (a) ulaganje programskih sredstava u kapital pravnog subjekta;
 - (b) zasebne financijske jedinice ili povjerenički računi unutar institucije.

Upravljačko tijelo odabire tijelo koje provodi financijski instrument.

Ako tijelo koje je odabralo upravljačko tijelo provodi holding fond, to tijelo može odabrati druga tijela za provedbu posebnog fonda.

3. Uvjeti za programske doprinose financijskim instrumentima provedenima u skladu sa stavkom 2. utvrđuju se u sporazumima o financiranju između:

- (a) propisno ovlaštenih predstavnika upravljačkog tijela i tijela koje provodi holding fond, prema potrebi;
- (b) propisno ovlaštenih predstavnika upravljačkog tijela ili, prema potrebi, tijela koje provodi holding fond i tijela koje provodi posebni fond.

Ti sporazumi o financiranju uključuju elemente navedene u Prilogu IX.

- 4. Financijska obveza upravljačkog tijela ne premašuje iznos koji je upravljačko tijelo odobrilo za financijski instrument na temelju relevantnih sporazuma o financiranju.
- 5. Tijela koja provode predmetne financijske instrumente ili, u kontekstu jamstava, tijelo koje provodi temeljne zajmove, odabiru krajnje primatelje, uzimajući pritom u obzir ciljeve programa i potencijal za financijsku održivost ulaganja, kako je obrazloženo poslovnim planom ili jednakovrijednim dokumentom. Postupak odabira krajnjih primatelja mora biti transparentan, opravdan naravi djelovanja i ne smije prouzročiti sukob interesa.
- 6. Nacionalno sufinanciranje programa može pružiti upravljačko tijelo ili ono može biti pruženo na razini holding fondova, na razini posebnih fondova ili na razini ulaganja u krajnje korisnike, u skladu s pravilima za pojedine fondove. Ako se nacionalno sufinanciranje pruža na razini ulaganja u krajnje primatelje, tijelo koje provodi financijske instrumente vodi dokumentarne dokaze o prihvatljivosti povezanih rashoda.
- 7. Pri upravljanju financijskim instrumentom na temelju stavka 2. upravljačko tijelo ili, pri upravljanju financijskim instrumentom na temelju stavka 3., tijelo koje provodi financijski instrument, vodi zasebne račune ili održava računovodstveni kod po prioritetu i po svakoj kategoriji regije za svaki programski doprinos i zasebno za sredstva iz članaka 54. i 56.

Članak 54.

Kamate i drugi dobici koji proizlaze iz potpore koju financijskim instrumentima dodijele fondovi

- 1. Potpora iz fondova koja se isplaćuje financijskim instrumentima raspoređuje se u račune koji donose kamate u financijskim institucijama otvorenima u državama članicama i njome se upravlja u skladu s aktivnim upravljanjem novčanim sredstvima i dobrim financijskim upravljanjem.
- 2. Kamate i drugi dobici koji se mogu pripisati potpore iz fondova koja se isplaćuje financijskim instrumentima upotrebljavaju se u okviru istog cilja ili ciljeva kao i početna potpora iz fondova, u okviru istog financijskog instrumenta; ili, nakon likvidacije financijskog instrumenta u ostalim financijskim instrumentima ili oblicima potpore, do kraja razdoblja prihvatljivosti.
- 3. Kamate i drugi dobici iz stavka 2. koji se ne upotrijebe u skladu s tom odredbom odbijaju se od prihvatljivih rashoda.

Članak 55.

Različito postupanje prema ulagačima

- 1. Potpora iz fondova financijskim instrumentima uložena u krajnje primatelje, kao i sve vrste prihoda nastalih takvim ulaganjima koji se mogu pripisati potpore iz fondova, mogu se upotrebljavati za različito postupanje prema ulagačima koji rade u skladu s načelom tržišnog gospodarstva s pomoću primjerene podjele rizika i dobiti.
- 2. Razina takvog različitog postupanja ne premašuje ono što je potrebno za stvaranje poticaja za privlačenje privatnih sredstava, kako je utvrđeno natjecateljskim postupkom ili neovisnom ocjenom.

Članak 56.

Ponovna upotreba sredstava koji se mogu pripisati potpori iz fondova

1. Sredstva vraćena prije isteka razdoblja prihvatljivosti financijskim instrumentima iz ulaganja u krajnje primatelje ili iz otpuštanja izdvojenih sredstava, kako je dogovoreno u ugovorima o jamstvu, uključujući kapitalni povrat sredstava i sve vrste nastalih prihoda koji se mogu pripisati potpori iz fondova, ponovno se upotrebljavaju u istim ili drugim financijskim instrumentima za daljnja ulaganja u krajnje primatelje, u okviru istog posebnog cilja ili posebnih ciljeva i za upravljanje troškovima i naknadama povezanim s takvim daljnjim ulaganjima.
2. Države članice donose potrebne mjere kako bi osigurale da se sredstva iz stavka 1. vraćena financijskim instrumentima tijekom razdoblja od najmanje osam godina nakon isteka razdoblja prihvatljivosti ponovno upotrebljavaju u skladu s ciljevima politike jednog programa ili više programa u okviru kojih su uspostavljena, u okviru istog financijskog instrumenta ili, nakon izlaska tih sredstava iz financijskog instrumenta, u drugim financijskim instrumentima ili u drugim oblicima potpore.

POGLAVLJE III. Pravila o prihvatljivosti

Članak 57.

Prihvatljivost

1. Prihvatljivost rashoda određuje se na osnovi nacionalnih pravila, osim ako su u ovoj Uredbi ili u uredbama za pojedine fondove ili na temelju njih utvrđena posebna pravila.
2. Rashodi su prihvatljivi za doprinos iz fondova ako su nastali na teret korisnika ili privatnog partnera u operaciji JPP-a i ako su plaćeni u provedbi operacija, u razdoblju između datuma podnošenja programa Komisiji ili od 1. siječnja 2021., ovisno o tome što nastupi ranije, i 31. prosinca 2029.

Za troškove nadoknađene u skladu s člankom 48. stavkom 1. točkama (b) i (c), aktivnosti koje čine temelj za nadoknadu provode se između datuma podnošenja programa Komisiji ili od 1. siječnja 2021., ovisno o tome što nastupi ranije, i 31. prosinca 2029.
3. Za EFRR, rashodi povezani s operacijama koje obuhvaćaju više od jedne kategorije regije, kako je utvrđeno u članku 102. stavku 2. unutar države članice, dodjeljuju se razmjerno predmetnim kategorijama regija na temelju objektivnih kriterija.

Za ESF+, rashodi koji se odnose na operacije doprinose postizanju posebnih ciljeva programa.
4. Cijela operacija ili njezin dio može se provesti izvan države članice, uključujući izvan EU-a, pod uvjetom da operacija pridonosi ciljevima programa.
5. Za bespovratna sredstva u obliku iz članka 48. stavka 1. točaka (b), (c) i (d) rashodi koji su prihvatljivi za doprinos iz fondova jednaki su iznosima izračunanim u skladu s člankom 48. stavkom 2.
6. Operacije se ne odabiru za potporu fondova ako su fizički završene ili provedene u cijelosti prije nego što je upravljačkom tijelu podnesen zahtjev za financiranje u okviru programa, neovisno o tome jesu li izvršena sva plaćanja.
7. Rashodi koji postanu prihvatljivi kao rezultat izmjene programa prihvatljivi su od datuma podnošenja odgovarajućeg zahtjeva Komisiji.

To vrijedi za EFRR i Kohezijski fond ako je nova vrsta intervencije iz tablice 1. Priloga I. dodana u program ili, za FAMI, FUS i BMVI, u uredbe za pojedine fondove.

Ako je program izmijenjen radi odgovora na prirodne katastrofe, programom može biti predviđeno da prihvatljivost rashoda povezanih s takvom izmjenom počinje od datuma nastanka prirodne katastrofe.

8. Ako je novi program odobren u kontekstu preispitivanja u sredini programskog razdoblja u skladu s člankom 14., rashodi su prihvatljivi od datuma podnošenja odgovarajućeg zahtjeva Komisiji.
9. Operacija može primiti potporu iz jednog fonda ili više njih ili iz jednog programa ili više njih i iz drugih instrumenata EU-a. U takvih slučajevima rashodi prijavljeni u zahtjevu za plaćanje za jedan od fondova ne prijavljuju se ni za jedno od sljedećeg:
 - (a) potporu iz drugog fonda ili instrumenta Unije;
 - (b) potporu iz istog fonda u okviru drugog programa.

Iznos rashoda koji se unosi u zahtjev za plaćanje fonda može se izračunati razmjerno za svaki fond i za program ili programe u skladu s dokumentom u kojem su utvrđeni uvjeti za potporu.

Članak 58.

Neprihvatljivi troškovi

1. Sljedeći troškovi nisu prihvatljivi za doprinos iz fondova:
 - (a) kamata na dug, s iznimkom u odnosu na bespovratna sredstva dana u obliku subvencija kamatne stope ili subvencija naknada za jamstvo;
 - (b) kupnja zemljišta u iznosu koji premašuje 10 % ukupnih prihvatljivih rashoda za predmetnu operaciju; za napuštene i nekadašnje industrijske lokacije koje obuhvaćaju zgrade ta se granica povećava na 15 %; za jamstva ti se postoci primjenjuju na iznos temeljnog zajma;
 - (c) porez na dodanu vrijednost („PDV”), osim za operacije ukupnog troška nižeg od 5 000 000 EUR.

U pogledu točke (b) ograničenja se ne primjenjuju na operacije povezane s očuvanjem okoliša.

2. Uredbama za pojedini fond mogu se dodati troškovi koji nisu prihvatljivi za doprinos iz svakog fonda.

Članak 59.

Trajnost operacija

1. Država članica vraća doprinos iz fondova za operaciju koja obuhvaća ulaganje u infrastrukturu ili proizvodno ulaganje ako u razdoblju od pet godina od završnog plaćanja korisniku ili u razdoblju navedenom u pravilima o državnim potporama i, ako je primjenjivo, ta operacija podliježe bilo kojem od sljedećeg:
 - (a) prestanku ili prijenosu proizvodne aktivnosti;
 - (b) promjeni vlasništva nad predmetom infrastrukture čime se trgovačkom društvu ili javnom tijelu daje neopravdana prednost;
 - (c) znatnoj promjeni koja utječe na njezinu prirodu, ciljeve ili provedbene uvjete zbog koje bi se doveli u pitanje njezini prvotni ciljevi.

Država članica može skratiti rok iz prvog podstavka na tri godine u slučajevima koji se odnose na održavanje ulaganja ili radna mjesta koja su stvorili MSP-ovi.

2. Operacije kojima potporu pruža ESF+ vraćaju doprinose iz tog fonda samo ako podliježu obvezi održavanja ulaganja u skladu s pravilima o državnim potporama.
3. Stavci 1. i 2. ne primjenjuju se na bilo koju operaciju kojoj proizvodna aktivnost prestaje zbog stečaja koji nije prijevaran.

Članak 60. **Premještanje**

1. Rashodi nastali zbog premještanja, kako je definirano u članku 2. stavku 26., nisu prihvatljivi za doprinos iz fondova.
2. Ako je doprinos iz fondova državna potpora, upravljačko tijelo potvrđuje da se doprinos ne upotrebljava za potporu premještanja u skladu s člankom 14. stavkom 16. Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014.

Članak 61. **Posebna pravila o prihvatljivosti za bespovratna sredstva**

1. Doprinosi u naravi u obliku izvršavanja radova ili osiguravanja robe, usluga, zemljišta i nekretnina za koje nije izvršeno plaćanje potkrijepljeno računima ili dokumentima jednake dokazne vrijednosti mogu biti prihvatljivi pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) javna potpora isplaćena za operaciju koja uključuje doprinose u naravi po završetku operacije ne premašuje ukupne prihvatljive rashode, isključujući doprinose u naravi;
 - (b) vrijednost pripisana doprinosima u naravi ne premašuje općenito prihvaćene troškove na predmetnom tržištu;
 - (c) vrijednost i isporuka doprinosa u naravi mogu se neovisno procijeniti i provjeriti;
 - (d) u slučaju osiguravanja zemljišta ili nekretnine može se, za potrebe ugovora o zakupu, izvršiti plaćanje nominalnog godišnjeg iznosa koji ne prelazi jednu jedinicu valute države članice;
 - (e) u slučaju doprinosa u naravi u obliku neplaćenog rada vrijednost tog rada određuje se uzimajući u obzir provjereno utrošeno vrijeme i stopu nadoknade za rad jednake vrijednosti.

Vrijednost zemljišta ili nekretnine iz prvog podstavka točke (d) potvrđuje neovisan kvalificiran stručnjak ili propisno ovlašteno službeno tijelo i ona ne premašuje ograničenje iz članka 58. stavka 1. točke (b).

2. Troškovi amortizacije za koje nije izvršeno plaćanje za koje postoje računi mogu se smatrati prihvatljivima ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) ako je to dopušteno pravilima o prihvatljivosti programa;
 - (b) ako je iznos rashoda propisno opravdan popratnim dokumentima jednake dokazne vrijednosti kao ona koju imaju računi za prihvatljive troškove ako su oni nadoknađeni u obliku iz članka 48. stavka 1. točke (a);
 - (c) troškovi se odnose isključivo na razdoblje potpore operaciji;
 - (d) javna bespovratna sredstva nisu doprinijela stjecanju amortizirane imovine.

Članak 62.

Posebna pravila o prihvatljivosti za financijske instrumente

1. Prihvatljive rashode financijskog instrumenta čine ukupni iznos programskog doprinosa plaćenog ili, u slučaju jamstava, izdvojenog kako je dogovoreno u ugovorima o jamstvu po financijskom instrumentu tijekom razdoblja prihvatljivosti, pri čemu taj iznos odgovara:
 - (a) plaćanjima krajnjim primateljima, u slučaju zajmova, vlasničkih ili kvazivlasničkih ulaganja;
 - (b) izdvojenim sredstvima kako je dogovoreno u ugovorima o jamstvu, neovisno o tome jesu li još na snazi ili su već istekli, kako bi se namirili mogući zahtjevi za ispunjavanje jamstva za gubitke, izračunani na temelju faktora multiplikacije koji pokriva višestruki iznos temeljnih isplaćenih novih zajmova, vlasničkih ili kvazivlasničkih ulaganja u krajnje primatelje;
 - (c) plaćanjima krajnjim primateljima ili u korist krajnjih primatelja ako se financijski instrumenti kombiniraju s drugim doprinosom Unije u operaciji jedinstvenog financijskog instrumenta u skladu s člankom 52. stavkom 5.,
 - (d) plaćanjima naknada za upravljanje i povratu troškova upravljanja koji su nastali na teret tijela koja provode financijski instrument.
2. Za stavak 1. točku (b) faktor multiplikacije utvrđuje se razboritom *ex ante* procjenom rizika i dogovara se u relevantnom sporazumu o financiranju. Faktor multiplikacije može se preispitati ako je to opravdano naknadnim promjenama tržišnih uvjeta. Takvo preispitivanje nema retroaktivni učinak.
3. Za stavak 1. točku (d) naknade za upravljanje temelje se na uspješnosti. Kada se tijela koja provode holding fond i/ili posebne fondove, na temelju članka 53. stavka 3. biraju putem izravne dodjele ugovora, iznos troškova i naknada za upravljanje isplaćenih tim tijelima koji može biti prijavljen kao prihvatljivi rashodi podliježe pragu od najviše 5 % ukupnog iznosa programskih doprinosa isplaćenih krajnjim primateljima u zajmovima, vlasničkim ili kvazivlasničkim ulaganjima ili izdvojenih kako je dogovoreno u ugovorima o jamstvu.

Taj se prag ne primjenjuje ako se odabir tijela koja provode financijske instrumente obavlja u natječajnom postupku u skladu s primjenjivim pravom i ako je natječajnim postupkom utvrđena potreba za višom razinom troškova i naknada za upravljanje.
4. Ako su naknade za aranžman ili bilo koji njihov dio naplaćeni krajnjim primateljima, neće biti prijavljeni kao prihvatljivi rashodi.
5. Prihvatljivi rashodi prijavljeni u skladu sa stavkom 1. ne smiju premašivati zbroj ukupnog iznosa potpore iz fondova isplaćenog za potrebe tog stavka i odgovarajućeg nacionalnog sufinanciranja.

GLAVA VI.
UPRAVLJANJE I KONTROLA

POGLAVLJE I.
Opća pravila o upravljanju i kontroli

Članak 63.

Odgovornosti država članica

1. Država članica mora imati sustave upravljanja i kontrole za svoje programe u skladu s ovom glavom i osigurati njihovo funkcioniranje u skladu s dobrim financijskim upravljanjem i ključnim zahtjevima navedenima u Prilogu X.
2. Države članice osiguravaju zakonitost i pravilnost rashoda navedenih u računima podnesenima Komisiji i poduzimaju sve potrebne mjere kako bi spriječile, otkrile i ispravile te prijavile nepravilnosti.
3. Države članice na zahtjev Komisije poduzimaju mjere potrebne za osiguranje djelotvornog funkcioniranja svojih sustava upravljanja i kontrole te zakonitost i pravilnost rashoda podnesenih Komisiji. Ako je ta mjera revizija, službenici Komisije ili njihovi ovlašteni predstavnici mogu sudjelovati u njoj.
4. Države članice osiguravaju kvalitetu i pouzdanost sustava praćenja i podataka o pokazateljima.
5. Države članice moraju imati sustave i postupke kako bi osigurale da se svi dokumenti potrebni za revizijski trag kako je navedeno u Prilogu XI. vode u skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 76.
6. Države članice moraju imati mehanizme kojima se osigurava djelotvorno razmatranje pritužbi u vezi s fondovima. Države članice na zahtjev Komisije razmatraju pritužbe koje su podnesene Komisiji i koje ulaze u područje primjene njihovih programa te obavješćuje Komisiju o rezultatima tih razmatranja.

Za potrebe ovog članka pritužbe obuhvaćaju sve sporove između potencijalnih i odabranih korisnika u pogledu predložene ili odabrane operacije i sve sporove s trećim stranama o provedbi programa ili operacija obuhvaćenih programom, neovisno o kvalifikaciji sredstva pravne zaštite utvrđenog nacionalnim pravom.

7. Države članice osiguravaju da se sve razmjene informacija između korisnika i programskih tijela provode putem elektroničkih sustava za razmjenu podataka u skladu s Prilogom XII.

Za programe kojima pružaju potporu EFPR, FAMI, FUS i BMVI prvi se podstavak primjenjuje od 1. siječnja 2023.

Prvi se podstavak ne primjenjuje na programe iz članka [4. stavka 1. točke (c) podtočke vii.] Uredbe o ESF-u plus.

8. Države članice osiguravaju da se sve službene razmjene informacija s Komisijom provode putem elektroničkih sustava za razmjenu podataka u skladu s Prilogom XIII.
9. Svaka država članica nakon odobrenja programa te najkasnije do podnošenja konačnog zahtjeva za plaćanje za prvu obračunsku godinu, a ni u kojem slučaju kasnije od 30. lipnja 2023., izrađuje opis sustava za upravljanje i kontrolu u skladu s predloškom utvrđenim u Prilogu XIV. Dužna je ažurirati taj opis kako bi odražavao naknadne izmjene.

10. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 107. radi dopunjavanja stavka 2. ovog članka utvrđivanjem kriterija za utvrđivanje slučajeva nepravilnosti koje treba prijaviti i podataka koje treba dostaviti.
11. Komisija donosi provedbeni akt navodeći format koji se treba upotrijebiti za izvješćivanje o nepravilnostima u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 109. stavka 2. radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu tog članka.

Članak 64.

Ovlasti i odgovornosti Komisije

1. Komisija potvrđuje da države članice imaju sustave za upravljanje i kontrolu usklađene s ovom Uredbom i da ti sustavi djelotvorno rade tijekom provedbe programa. Komisija izrađuje revizijsku strategiju i plan revizije koji se temelje na procjeni rizika.
Komisija i tijela za reviziju koordiniraju svoje planove revizije.
2. Revizije Komisije provode se do tri kalendarske godine nakon prihvata računa u koje su uključeni predmetni rashodi. Ovo se razdoblje ne primjenjuje na operacije u kojima postoji sumnja na prijevaru.
3. Za potrebe svojih revizija službenici Komisije ili njihovi ovlašteni predstavnici imaju pristup svoj potrebnoj evidenciji, dokumentima i metapodacima, neovisno o mediju na kojem su pohranjeni, koji se odnose na operacije koje podupiru fondovi ili na sustave za upravljanje i kontrolu te primaju preslike u specifičnom zatraženom formatu.
4. Za revizije na licu mjesta primjenjuje se i sljedeće:
 - (a) Komisija obavješćuje nadležno programsko tijelo najmanje 12 radnih dana unaprijed, osim u hitnim slučajevima. Službenici ili ovlašteni predstavnici države članice mogu sudjelovati u takvim revizijama;
 - (b) ako se primjenom nacionalnih odredaba određena djelovanja zadržavaju samo za posebno imenovane službenike u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, službenici Komisije i ovlašteni predstavnici imaju pristup informacijama koje su dobivene na taj način ne dovodeći u pitanje nadležnost nacionalnih sudova i uz potpuno poštovanje temeljnih prava predmetnih pravnih subjekata;
 - (c) Komisija dostavlja nadležnom tijelu države članice preliminarne nalaze revizije na najmanje jednom službenom jeziku Unije najkasnije tri mjeseca nakon posljednjeg dana revizije;
 - (d) Komisija dostavlja izvješće o reviziji na najmanje jednom službenom jeziku Unije najkasnije tri mjeseca nakon što primi potpuni odgovor nadležnog tijela države članice na preliminarne nalaze revizije.

Komisija može produljiti rokove navedene u točkama (c) i (d) za tri dodatna mjeseca.

Članak 65.

Programska tijela

1. Za potrebe članka [63. stavka 3.] Financijske uredbe država članica utvrđuje upravljačko tijelo i tijelo za reviziju za svaki program. Ako država članica iskoristi mogućnost iz članka 66. stavka 2., predmetno tijelo utvrđuje se kao programsko tijelo. Ista tijela mogu biti odgovorna za više programa.

2. Tijelo za reviziju mora biti javno tijelo koje je funkcionalno neovisno o subjektima nad kojima se provodi revizija.
3. Upravljačko tijelo može imenovati jedno posredničko tijelo ili više njih radi izvršavanja određenih zadaća u okviru njegove odgovornosti. Dogovori između upravljačkog tijela i posredničkih tijela sklapaju se u pisanom obliku.
4. Države članice osiguravaju poštovanje načela razdvajanja funkcija između i unutar programskih tijela.
5. U skladu sa stavkom 3. upravljačko tijelo relevantnog programa utvrđuje tijelo koje provodi mjeru sufinanciranje programa kako je navedeno u članku [11.] Uredbe EU (...) [*Pravila za sudjelovanje za Obzor Europa*] kao posredničko tijelo.

POGLAVLJE II.

Standardni sustavi upravljanja i kontrole

Članak 66.

Funkcije upravljačkog tijela

1. Upravljačko tijelo odgovorno je za vođenje programa u svrhu ostvarenja ciljeva programa. Posebno ima sljedeće funkcije:
 - (a) odabire operacije u skladu s člankom 67.;
 - (b) izvršava zadaće upravljanja programom u skladu s člankom 68.;
 - (c) pruža potporu radu odbora za praćenje u skladu s člankom 69.;
 - (d) nadzire posrednička tijela;
 - (e) evidentira i pohranjuje u elektronički sustav podatke o svim operacijama potrebne za praćenje, evaluaciju, financijsko upravljanje, provjere i revizije i osigurava sigurnost, potpunost i povjerljivost podataka i autentikaciju korisnika.
2. Država članica može povjeriti računovodstvenu funkciju iz članka 70. upravljačkom tijelu ili drugom tijelu.
3. Za programe kojima pružaju potporu FAMI, FUS i BMVI računovodstvenu funkciju izvršava upravljačko tijelo ili je ona obuhvaćena njegovom odgovornošću.
4. Komisija donosi provedbeni akt u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 109. stavka 2. radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za evidenciju i pohranu elektroničkih podataka iz stavka 1. točke (e). Taj se provedbeni akt donosi u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 109. stavka 2.

Članak 67.

Odabir operacija koji provodi upravljačko tijelo

1. Za odabir operacija upravljačko tijelo utvrđuje i primjenjuje nediskriminirajuće i transparentne kriterije i postupke kojima se osigurava ravnopravnost spolova i uzimaju u obzir Povelja Europske unije o temeljnim pravima i načelo održivog razvoja te politika Unije o okolišu u skladu s člankom 11. i člankom 191. stavkom 1. UFEU-a.

Kriterijima i postupcima mora biti osigurano davanje prioriteta operacijama koje se odabiru u svrhu što većeg iskorištavanja doprinosa financiranja Unije ostvarenju ciljeva programa.

2. Na zahtjev Komisije upravljačko tijelo savjetuje se s Komisijom i uzima njezine primjedbe u obzir prije prvotnog podnošenja kriterija za odabir odboru za praćenje i prije bilo kojih naknadnih promjena tih kriterija.
3. Pri odabiru operacija upravljačko tijelo:
 - (a) osigurava da odabrane operacije ispunjavaju uvjete programa i da pružaju djelotvoran doprinos ostvarenju njegovih posebnih ciljeva;
 - (b) osigurava da su odabrane operacije dosljedne odgovarajućim strategijama i dokumentima u okviru planiranja uspostavljenima radi ispunjenja uvjeta koji omogućuju provedbu;
 - (c) osigurava da odabrane operacije predstavljaju najbolji odnos između iznosa potpore, poduzetih aktivnosti i postizanja ciljeva;
 - (d) provjerava raspolaže li korisnik potrebnim financijskim sredstvima i mehanizmima za pokrivanje troškova operacije i održavanja;
 - (e) osigurava da odabrane operacije obuhvaćene područjem primjene Direktive 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁸ podliježu procjeni utjecaja na okoliš ili postupku provjere na temelju zahtjeva te Direktive, kako je izmijenjena Direktivom 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁹;
 - (f) ako su operacije započele prije podnošenja zahtjeva za financiranje upravljačkom tijelu, provjerava poštuje li se primjenjivo pravo;
 - (g) osigurava da su odabrane operacije obuhvaćene područjem primjene predmetnog fonda i da su pripisane vrsti intervencije ili području potpore za EFPR;
 - (h) osigurava da operacije ne uključuju aktivnosti koje su bile dio operacije koja je bila predmet premještanja u skladu s člankom 60. ili koja bi predstavljala premještanje proizvodne aktivnosti u skladu s člankom 59. stavkom 1. točkom (a);
 - (i) osigurava da odabrane operacije nisu zahvaćene obrazloženim mišljenjem Komisije u pogledu povrede u skladu s člankom 258. UFEU-a kojom se ugrožava zakonitost i pravilnost rashoda ili uspješnost operacija;
 - (j) osigurava prilagodbu na promjenu klime za ulaganja u infrastrukturu čiji je očekivani životni vijek najmanje pet godina.
4. Upravljačko tijelo osigurava da je korisniku dostavljen dokument u kojem su utvrđeni svi uvjeti za potporu za svaku operaciju, uključujući posebne zahtjeve u pogledu proizvoda ili usluga koji se trebaju isporučiti, plan financiranja, rok za njegovo izvršenje i, ako je primjenjivo, metodu koja se treba primijeniti za utvrđivanje troškova operacije i uvjeta za plaćanje bespovratnih sredstava.
5. Za operacije koje su primile certifikat „Pečat izvrsnosti” ili su izabrane u okviru mjere sufinanciranja programa u okviru programa Obzor Europa upravljačko tijelo može odlučiti da izravno dodijeli bespovratna sredstva iz fonda EFRR ili ESF+, pod uvjetom da su takve operacije dosljedne s ciljevima programa.

Stopa sufinanciranja instrumenta koji dodjeljuje certifikat „Pečat izvrsnosti” ili mjera sufinanciranja programa primjenjuje se i utvrđuje se u dokumentu iz stavka 4.

⁴⁸ Direktiva 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 26, 28.1.2012., str. 1.).

⁴⁹ Direktiva 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 124, 25.4.2014., str. 1.).

6. Kada upravljačko tijelo odabire operacije od strateške važnosti, mora o tome odmah obavijestiti Komisiju te dostavlja sve relevantne informacije o toj operaciji.

Članak 68.

Upravljanje programom koje provodi upravljačko tijelo

1. Upravljačko tijelo:

- (a) provodi provjere upravljanja kako bi provjerilo jesu li isporučeni sufinancirani proizvodi i usluge, je li operacija usklađena s primjenjivim pravom, programom i uvjetima za potporu operacije i:
 - i. ako se troškovi trebaju nadoknaditi na temelju članka 48. stavka 1. točke (a), je li plaćen iznos rashoda koje su prijavili korisnici u odnosu na te troškove te vode li korisnici zasebnu računovodstvenu evidenciju za sve transakcije povezane s operacijom;
 - ii. ako se troškovi trebaju nadoknaditi na temelju članka 48. stavka 1. točaka (b), (c) i (d), jesu li ispunjeni uvjeti za nadoknadu rashoda korisniku;
- (b) ovisno o dostupnosti financiranja osiguravaju da je korisnik primio cijeli dugovani iznos najkasnije 90 dana od datuma na koji je korisnik podnio zahtjev za plaćanje;
- (c) uvodi djelotvorne i razmjerne mjere i postupke za borbu protiv prijevара, uzimajući u obzir utvrđene rizike;
- (d) sprečava, otkriva i ispravlja nepravilnosti;
- (e) potvrđuje da su rashodi uneseni u račune zakoniti i pravilni;
- (f) sastavlja izjavu o upravljanju u skladu s predloškom navedenim u Prilogu XV.;
- (g) osigurava predviđanja iznosa zahtjeva za plaćanja koji će se podnijeti za trenutačnu kalendarsku godinu i naredne kalendarske godine do 31. siječnja i 31. srpnja, u skladu s Prilogom VII.

U pogledu točke (b) prvog podstavka nikakav se iznos ne oduzima i ne zadržava i ne naplaćuju se nikakva posebna davanja ili druga davanja s jednakovrijednim učinkom koja bi korisnicima mogla umanjiti dospjele iznose.

Za operacije JPP-a upravljačko tijelo provodi plaćanja na založni račun otvoren u tu svrhu u ime korisnika za upotrebu u skladu sa sporazumom o JPP-u.

2. Provjere upravljanja iz stavka 1. točke (a) moraju se temeljiti na rizicima i biti razmjerne utvrđenim rizicima kako je definirano u strategiji upravljanja rizikom.

Provjere upravljanja obuhvaćaju administrativne provjere zahtjeva za plaćanje koje podnose korisnici te provjere operacija na licu mjesta. Provode se najkasnije prije pripreme računa u skladu s člankom 92.

3. Ako je upravljačko tijelo ujedno korisnik u okviru programa, mehanizmima za provjere upravljanja mora biti zajamčeno razdvajanje funkcija.
4. Odstupajući od stavka 2., Uredbom o ETS-u mogu se utvrditi posebna pravila o provjerama upravljanja primjenjivima na programe Interreg.

Članak 69.

Potpora koju radu odbora za praćenje pruža upravljačko tijelo

Upravljačko tijelo:

- (a) pravodobno pruža odboru za praćenje sve informacije potrebne kako bi izvršavao svoje zadaće;
- (b) osigurava daljnje mjere u pogledu odluka i preporuka odbora za praćenje.

Članak 70.

Računovodstvena funkcija

1. Računovodstvena funkcija sastoji se od sljedećih zadataka:
 - (a) izrade i podnošenja zahtjeva za plaćanje Komisiji u skladu s člancima 85. i 86.;
 - (b) sastavljanja računa u skladu s člankom 92. i vođenja evidencije o svim elementima računa u elektroničkom sustavu;
 - (c) pretvaranja iznosa rashoda nastalih u drugoj valuti u euro na temelju mjesečnog tečaja Komisije za mjesec tijekom kojeg su rashodi evidentirani u računovodstvenim sustavima tijela odgovornog za obavljanje zadataka utvrđenih u ovom članku.
2. Računovodstvena funkcija ne obuhvaća provjere na razini korisnika.
3. Odstupajući od stavka 1. točke (c), Uredbom o ETS-u može se utvrditi drugačija metoda za preračunavanje iznosa rashoda nastalih u drugoj valuti u euro.

Članak 71.

Funkcije tijela za reviziju

1. Tijelo za reviziju odgovorno je za provedbu revizija sustava, revizija operacija i revizija računa kako bi Komisiji pružilo neovisno uvjerenje u pogledu djelotvornog funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole te zakonitosti i pravilnosti rashoda koji su navedeni u računima podnesenima Komisiji.
2. Revizijski se rad obavlja u skladu s međunarodno priznatim revizijskim standardima.
3. Tijelo za reviziju sastavlja i podnosi Komisiji:
 - (a) godišnje revizorsko mišljenje u skladu s člankom [63. stavkom 7.] Financijske uredbe i predloškom navedenim u Prilogu XVI. koje se temelji na izvršenom revizijskom radu te obuhvaća sljedeće različite sastavnice:
 - i. potpunost, točnost i istinitost financijskih izvješća;
 - ii. zakonitost i pravilnost rashoda koji su navedeni u računima podnesenima Komisiji;
 - iii. djelotvorno funkcioniranje sustava upravljanja i kontrole;
 - (b) godišnje izvješće o kontroli koje ispunjava zahtjeve članka [63. stavka 5. točke (b)] Financijske uredbe, u skladu s predloškom navedenim u Prilogu XVII., podupire revizorsko mišljenje navedeno u točki (a) te u kojem se navodi sažetak rezultata, uključujući analizu vrste i opsega pogrešaka i nedostataka u sustavima, kao i predložene i provedene korektivne mjere, nastalu ukupnu stopu pogreške i stopu preostale pogreške za rashode koji su navedeni u računima podnesenima Komisiji.
4. Ako su programi grupirani za potrebe revizija operacija na temelju članka 73. stavka 2., informacije propisane stavkom 3. točkom (b) mogu se objediniti u jedno izvješće.

Ako tijelo za reviziju iskoristi ovu mogućnost za programe kojima pružaju potporu FAMI, FUS i BMVI, informacije koje se zahtijevaju u skladu sa stavkom 3. točkom (b) iskazuju se po fondu.

5. Tijelo za reviziju dostavlja Komisiji izvješća o reviziji sustava neposredno nakon zaključenja kontradiktornog postupka s relevantnim subjektima nad kojima se provodi revizija.
6. Komisija i tijela za reviziju sastaju se redovito, barem jednom godišnje, osim ako je dogovoreno drukčije, kako bi analizirali revizijsku strategiju, godišnje izvješće o kontroli i revizorsko mišljenje, kako bi koordinirali svoje planove revizije i metode te kako bi razmijenili mišljenja o pitanjima koja se odnose na poboljšanje sustava upravljanja i kontrole.

Članak 72.

Revizijska strategija

1. Tijelo za reviziju priprema revizijsku strategiju na temelju procjene rizika, uzimajući u obzir opis sustava upravljanja i kontrole naveden u članku 63. stavku 9., kojom moraju biti obuhvaćene revizije sustava i revizije operacija. Revizijska strategija uključuje revizije sustava novoutvrđenih upravljačkih tijela i tijela zaduženih za računovodstvenu funkciju u roku od devet mjeseci nakon završetka njihove prve godine rada. Revizijska strategija priprema se u skladu s predloškom utvrđenim u Prilogu XVIII., ažurira se jednom godišnje nakon prvog godišnjeg izvješća o kontroli i revizorskog mišljenja koji su dostavljeni Komisiji. Može obuhvaćati jedan program ili više njih.
2. Revizijska strategija dostavlja se Komisiji na zahtjev.

Članak 73.

Revizije operacija

1. Revizije operacija obuhvaćaju rashode prijavljene Komisiji u obračunskoj godini na temelju uzorka. Taj uzorak mora biti reprezentativan i temeljiti se na statističkim metodama uzorkovanja.
2. Ako se skupina podataka sastoji od manje od 300 jedinica uzorka, može se primjenjivati nestatistička metoda uzorkovanja u skladu sa stručnom procjenom tijela za reviziju. U takvim slučajevima veličina uzorka je dovoljna da bi tijelu za reviziju omogućila da pripremi valjano revizorsko mišljenje. Nestatistička metoda uzorkovanja obuhvaća najmanje 10 % nasumično odabranih jedinica uzorka u skupini podataka tijekom obračunske godine.

Statistički uzorak može obuhvatiti jedan program koji prima potporu iz EFRR-a Kohezijskog fonda i ESF+ ili više njih te, podložno stratifikaciji prema potrebi, jedno programsko razdoblje ili više njih u skladu sa stručnom procjenom tijela za reviziju.

Uzorak operacija kojima pružaju potporu FAMI, FUS, BMVI i EFPR obuhvaća operacije koje podupire svaki od fondova zasebno.
3. Revizije operacija obuhvaćaju provjere na licu mjesta fizičke provedbe operacije samo ako se to zahtijeva vrstom predmetne operacije.

U Uredbi o ESF-u plus mogu se utvrditi posebne odredbe za programe u okviru članka [4 stavka 1. točke (c) podtočke vii.].
4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirani akt kako bi dopunila članak 107. utvrđivanjem standardiziranih brzo dostupnih metodologija i modaliteta uzorkovanja koji obuhvaćaju jedno programsko razdoblje ili više njih.

Članak 74.
Mehanizmi jedinstvene revizije

1. Pri provedbi revizija Komisija i tijela za reviziju propisno uzimaju u obzir načela jedinstvene revizije i proporcionalnosti u pogledu razine rizika za proračun Unije. Izbjegavaju udvostručenje revizija istih rashoda prijavljenih Komisiji u svrhu smanjivanja troškova provjera i revizija upravljanja te administrativnog opterećenja za korisnike.

Komisija i tijela za reviziju prvo upotrebljavaju sve informacije i evidenciju dostupne u elektroničkom sustavu iz članka 66. stavka 1. točke (e), uključujući rezultate provjera upravljanja, i traže dodatne dokumente i revizijske dokaze od predmetnih korisnika ako je to, na temelju njihove stručne procjene, potrebno za potporu čvrstih zaključaka revizije.

2. Za programe za koje Komisija zaključi da je mišljenje tijela za reviziju pouzdano i da predmetna država članica sudjeluje u pojačanoj suradnji s Uredom europskog javnog tužitelja, Komisija ograničava vlastite revizije na provedbu revizije rada tijela za reviziju.
3. Operacije u kojima ukupni prihvatljivi rashodi ne premašuju 400 000 EUR za EFRR i Kohezijski fond, 300 000 EUR za ESF+, 200 000 EUR za EFPR, FAMI, FUS i BMVI podliježu samo jednoj reviziji koju provodi tijelo za reviziju ili Komisija prije predaje računa za obračunsku godinu u kojoj je operacija završena.

Druge operacije podliježu samo jednoj reviziji u obračunskoj godini koju provodi tijelo za reviziju ili Komisija prije predaje računa za obračunsku godinu u kojoj je operacija završena. Operacije ne podliježu reviziji koju provodi Komisija ili tijelo za reviziju ni u jednoj godini ako je reviziju te godine već proveo Revizorski sud, pod uvjetom da rezultate revizije tih operacija koju je izvršio Revizorski sud za potrebe izvršavanja svojih zadaća može upotrebljavati tijelo za reviziju ili Komisija.

4. Ne dovodeći u pitanje odredbe stavka 3., sve operacije mogu biti predmet više od jedne revizije ako tijelo za reviziju na temelju svoje stručne procjene zaključi da nije moguće donijeti valjano revizorsko mišljenje.
5. Stavci 2. i 3. ne primjenjuju se:
 - (a) ako postoji poseban rizik od nepravilnosti ili naznake prijevare;
 - (b) ako postoji potreba za ponovnom provedbom rada tijela za reviziju radi dobivanja uvjerenja u pogledu djelotvornog funkcioniranja; i
 - (c) ako postoje dokazi o ozbiljnim nedostacima u radu tijela za reviziju.

Članak 75.
Provjere upravljanja i revizije financijskih instrumenata

1. Upravljačko tijelo provodi provjere upravljanja na licu mjesta u skladu s člankom 68. stavkom 1. samo na razini tijela koja provode financijski instrument te, u kontekstu jamstvenih fondova, na razini tijela koja pružaju temeljne isplaćene nove zajmove.
2. Upravljačko tijelo ne provodi provjere na licu mjesta na razini Europske investicijske banke (EIB) ili drugih međunarodnih financijskih institucija u kojima je država članica dioničar.

Međutim, EIB ili druge međunarodne financijske institucije u kojima je država članica dioničar upravljačkom tijelu dostavljaju izvješća o kontroli koja podupiru zahtjeve za plaćanje.

3. Tijelo za reviziju provodi revizije sustava i operacija u skladu s člancima 71., 73. ili 77. na razini tijela koja provode financijski instrument te, u kontekstu jamstvenih fondova, na razini tijela koja pružaju temeljne nove zajmove.
4. Tijelo za reviziju ne provodi revizije na razini EIB-a ili drugih međunarodnih financijskih institucija u kojima je država članica dioničar za financijske instrumente koje ta tijela provode.
Međutim, EIB ili druge međunarodne financijske institucije u kojima je država članica dioničar dostavljaju Komisiji i tijelu za reviziju godišnje izvješće o reviziji koje su sastavili njihovi vanjski revizori do kraja svake kalendarske godine. To izvješće obuhvaća elemente navedene u Prilogu XVII.
5. EIB ili druge međunarodne financijske institucije pružaju programskim tijelima sve potrebne dokumente koji su im potrebni za ispunjavanje obveza.

Članak 76.

Raspoloživost dokumentacije

1. Ne dovodeći u pitanje pravila o državnoj potpori, upravljačko tijelo osigurava da se svi prateći dokumenti povezani s operacijom koju podupiru fondovi vode na primjerenoj razini tijekom razdoblja od pet godina od 31. prosinca godine u kojoj je izvršeno posljednje plaćanje upravljačkog tijela korisniku.
2. Navedeno vremensko razdoblje prekida se u slučaju pravnog postupka ili na zahtjev Komisije.

POGLAVLJE III.

Oslanjanje na nacionalne sustave upravljanja

Članak 77.

Pojačani proporcionalni mehanizmi

Država članica može primijeniti sljedeće pojačane proporcionalne mehanizme za sustav upravljanja i kontrole nad programom kada su ispunjeni uvjeti iz članka 78.:

- (a) odstupajući od članka 68. stavka 1. točke (a) i članka 68. stavka 2., upravljačko tijelo može primijeniti samo nacionalne postupke za provedbu provjera upravljanja;
- (b) odstupajući od članka 73. stavaka 1. i 3., tijelo za reviziju može ograničiti svoje revizijsko djelovanje na statistički uzorak od 30 jedinica uzorka za predmetni program ili skupinu programa;
- (c) Komisija ograničava vlastite revizije na pregled rada tijela za reviziju putem ponovne provjere samo na toj razini, osim ako dostupne informacije ukazuju na ozbiljne nedostatke u radu tijela za reviziju.

U pogledu točke (b), ako se skupina podataka sastoji od manje od 300 jedinica uzorka, tijelo za reviziju može primijeniti nestatističku metodu uzorkovanja u skladu s člankom 73. stavkom 2.

Članak 78.

Uvjeti za primjenu pojačanih proporcionalnih mehanizama

1. Država članica može primijeniti pojačane proporcionalne mehanizme utvrđene u članku 77. u bilo kojem trenutku tijekom programskog razdoblja ako je Komisija u svojim objavljenim godišnjim izvješćima o djelovanju za posljednje dvije godine koje prethode odluci države

članice o primjeni odredaba ovog članka potvrdila da sustav za upravljanje i kontrolu programa djelotvorno funkcionira te da je ukupna stope pogreške za svaku godinu manja od 2 %. Pri ocjenjivanju djelotvornog funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole Komisija uzima u obzir sudjelovanje predmetne države članice u pojačanoj suradnji s Uredom europskog javnog tužitelja.

Ako država članica odluči upotrijebiti tu mogućnost, obavješćuje Komisiju o primjeni proporcionalnih mehanizama utvrđenih u članku 77., koji se primjenjuju od početka sljedeće obračunske godine.

2. Na početku programskog razdoblja država članica može primijeniti mehanizme iz članka 77. pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 1. ovog članka u pogledu sličnog programa provedenog u razdoblju 2014.–2020. te ako se mehanizmi za upravljanje i kontrolu uspostavljeni za program iz razdoblja 2021.–2027. uvelike nastavljaju na mehanizme za prethodni program. U takvim će se slučajevima pojačani proporcionalni mehanizmi primjenjivati od početka programa.
3. Država članica uspostavlja i primjereno ažurira opis sustava za upravljanje i kontrolu i revizijsku strategiju opisanu u članku 63. stavku 9. i članku 72.

Članak 79.

Prilagodba tijekom programskog razdoblja

1. Ako Komisija ili tijelo za reviziju zaključi da, na temelju provedenih revizija i godišnjeg izvješća o kontroli, uvjeti utvrđeni u članku 78. više nisu ispunjeni, Komisija od tijela za reviziju zahtijeva da provede dodatni revizijski rad u skladu s člankom 63. stavkom 3. i da poduzme korektivne mjere.
2. Ako se sljedećim godišnjim izvješćem o kontroli potvrdi da uvjeti i dalje nisu ispunjeni, čime se ograničava uvjerenje pruženo Komisiji o djelotvornom funkcioniranju sustava za upravljanje i kontrolu te o zakonitosti i pravilnosti rashoda, Komisija zahtijeva od tijela za reviziju da provede revizije sustava.
3. Nakon što državi članici pruži mogućnost da iznese primjedbe, Komisija može obavijestiti državu članicu da se pojačani proporcionalni mehanizmi utvrđeni u članku 77. više ne primjenjuju.

TITLE VII
FINANCIJSKO UPRAVLJANJE, PODNOŠENJE I ISPITIVANJE RAČUNA I FINANCIJSKE
KOREKCIJE

POGLAVLJE I.
Financijsko upravljanje

ODJELJAK I.
OPĆA RAČUNOVODSTVENA PRAVILA

Članak 80.
Proračunske obveze

1. Odluka o odobrenju programa u skladu s člankom 18. predstavlja odluku o financiranju u skladu s [člankom 110. stavkom 3.] Financijske uredbe, a njezino priopćenje predmetnoj državi članici predstavlja pravnu obvezu.
Tom se odlukom utvrđuje doprinos Unije po fondu i po godini.
2. Komisija izvršava proračunske obveze Unije u vezi sa svakim programom u godišnjim obrocima za svaki fond u razdoblju između 1. siječnja 2021. i 31. prosinca 2027.
3. Odstupajući od članka 111. stavka 2. Financijske uredbe, proračunske obveze za prvi obrok slijede nakon što Komisija donese program.

Članak 81.
Korištenje eura

Svi iznosi utvrđeni u programima o kojima države članice obavijeste Komisiju ili ih prijave Komisiji moraju biti izraženi u eurima.

Članak 82.
Vraćanje sredstava

1. Svako vraćanje sredstava u proračun Unije izvršava se prije datuma dospijeca navedenog u nalogu za vraćanje koji je sastavljen u skladu s [člankom 98. Financijske uredbe]. Datum dospijeca je zadnji dan drugog mjeseca nakon izdavanja naloga.
2. Svako kašnjenje s plaćanjem ima za posljedicu zatezne kamate, koje teku od datuma dospijeca i završavaju s datumom stvarne uplate. Kamatna je stopa jedan i pol postotna boda viša od stope koju primjenjuje Europska središnja banka za svoje glavne operacije refinanciranja na prvi radni dan mjeseca u kojem nastupa datum dospijeca.

ODJELJAK II.
PRAVILA ZA PLAĆANJA DRŽAVAMA ČLANICAMA

Članak 83.
Vrste plaćanja

Plaćanja imaju oblik pretfinanciranja, međuplaćanja i plaćanja salda računa za obračunsku godinu.

Članak 84.
Pretfinanciranje

1. Komisija isplaćuje pretfinanciranje na osnovi ukupne potpore iz fondova kako je utvrđeno u odluci o odobrenju programa u skladu s člankom 17. stavkom 3. točkom (f) podtočkom i.
2. Pretfinanciranje za svaki fond isplaćuje se u godišnjim obrocima prije 1. srpnja svake godine, ovisno o raspoloživosti sredstava, kako slijedi:
 - (a) 2021.: 0,5 %;
 - (b) 2022.: 0,5 %;
 - (c) 2023.: 0,5 %;
 - (d) 2024.: 0,5 %;
 - (e) 2025.: 0,5 %;
 - (f) 2026.: 0,5 %Ako je program donesen nakon 1. srpnja 2021., početni obroci isplaćuju se u godini donošenja.
3. Odstupajući od stavka 2., za programe Interrega u Uredbi o ETS-u utvrđuju se posebna pravila o pretfinanciranju.
4. Iznos isplaćen kao pretfinanciranje poravnava se u računima Komisije najkasnije s konačnom obračunskom godinom.
5. Sve kamate nastale pretfinanciranjem upotrebljavaju se za predmetni program na isti način kao i fondovi i navode se u računima za konačnu obračunsku godinu.

Članak 85.
Zahtjevi za plaćanje

1. Država članica podnosi najviše četiri zahtjeva za plaćanje po programu, fondu i obračunskoj godini. Svake je godine rok za svaki zahtjev za plaćanje 30. travnja, 31. srpnja, 31. listopada i 26. prosinca.

Smatra se da posljednji zahtjev za plaćanje podnesen do 31. srpnja predstavlja konačni zahtjev za plaćanje za obračunsku godinu koja je završila 30. lipnja.
2. Zahtjev za plaćanje nije prihvatljiv ako nije podnesen posljednji paket osiguranja.
3. Zahtjevi za plaćanje podnose se Komisiji u skladu s predloškom utvrđenim u Prilogu XIX. i za svaki prioritet i po kategoriji regije obuhvaćaju:
 - (a) ukupni iznos prihvatljivih rashoda koji su nastali za korisnike koji su podmireni u provedbenim operacijama, kako je navedeno u sustavu tijela koje provodi računovodstvenu funkciju;
 - (b) iznos za tehničku pomoć izračunat u skladu s člankom 31. stavkom 2.;
 - (c) ukupni iznos javnog doprinosa koji je plaćen ili treba biti plaćen, kako je navedeno u računovodstvenim sustavima tijela koje provodi računovodstvenu funkciju.
4. Odstupajući od stavka 3. točke (a), primjenjuje se sljedeće:
 - (a) ako je doprinos Unije isplaćen u skladu s člankom 46. točkom (a), iznosi navedeni u zahtjevu za plaćanje su iznosi povezani s napretkom u ispunjenju uvjeta ili postizanju rezultata, u skladu s odlukom navedenom u članku 89. stavku 2.;

- (b) ako je doprinos Unije isplaćen u skladu s člankom 46. točkama (c), (d) i (e), iznosi navedeni u zahtjevu za plaćanje su iznosi utvrđeni u skladu s odlukom navedenom u članku 88. stavku 3.;
 - (c) za oblike bespovratnih sredstava navedene u članku 48. stavku 1. točkama (b), (c) i (d) iznosi uključeni u zahtjev za plaćanje su troškovi izračunati na primjenjivoj osnovi.
5. Odstupajući od stavka 3. točke (c), u slučaju programa potpore u okviru članka 107. UFEU-a, javni doprinos koji odgovara rashodima uključenima u zahtjev za plaćanje prethodno korisnicima isplaćuje tijelo koje odobrava pomoć.

Članak 86.

Posebni elementi za financijske instrumente u zahtjevima za plaćanje

1. Ako se financijski instrumenti provode u skladu s člankom 53. stavkom 2., zahtjevi za plaćanje podneseni u skladu s Prilogom XIX. obuhvaćaju ukupne isplaćene iznose ili, u slučaju jamstava, izdvojene iznose kako je dogovoreno u ugovorima o jamstvu, od strane upravljačkog tijela krajnjim primateljima kako je navedeno u članku 62. stavku 1 točkama (a), (b) i (c).
 2. Ako se financijski instrumenti provode u skladu s člankom 53. stavkom 3., zahtjevi za plaćanja koji obuhvaćaju rashode za financijske instrumente podnose se u skladu sa sljedećim uvjetima:
 - (a) iznos naveden u prvom zahtjevu za plaćanje mora biti isplaćen financijskim instrumentima i može predstavljati do 25 % ukupnog iznosa programskih doprinosa dodijeljenih financijskim instrumentima u okviru relevantnog sporazuma o financiranju, u skladu s relevantnim prioritetom i kategorijom regije, ako je to primjenjivo;
 - (b) iznos naveden u naknadnim zahtjevima za plaćanje podnesenima tijekom razdoblja prihvatljivosti obuhvaća prihvatljive izdatke kako je navedeno u članku 62. stavku 1.
 3. Iznos naveden u prvom zahtjevu za plaćanje, kako je navedeno u stavku 2. točki (a), poravnava se u računima Komisije najkasnije u zadnjoj obračunskoj godini.
- Zasebno se naznačuje u zahtjevima za plaćanje.

Članak 87.

Zajednička pravila za plaćanja

1. Podložno raspoloživom financiranju, Komisija izvršava međuplaćanja najkasnije 60 dana nakon datuma na koji je Komisija primila zahtjev za plaćanje.
2. Svako se plaćanje pripisuje prvoj raspoloživoj proračunskoj obvezi predmetnog fonda i odgovarajuće kategorije regije. Komisija kao međuplaćanje nadoknađuje 90 % iznosa navedenog u zahtjevu za plaćanje, što proizlazi iz primjene stope sufinanciranja za svaki prioritet na ukupne prihvatljive rashode ili javni doprinos, prema potrebi. Komisija utvrđuje preostale iznose za nadoknadu ili povrat pri izračunu salda računa u skladu s člankom 94.
3. Potpora iz fondova za prioritet u međuplaćanjima ne smije biti viša od iznosa potpore iz fondova za prioritet utvrđen u odluci Komisije o odobrenju programa.
4. Ako je doprinos Unije u obliku iz članka 46. točke (a) ili su bespovratna sredstva u obliku navedenom u članku 48. stavku 1. točkama (b), (c) i (d), Komisija plaća najviše iznos koji je zatražila država članica.

5. Nadalje, potpora iz fondova za prioritet u plaćanju salda konačne obračunske godine ne premašuje bilo koji od sljedećih iznosa:
- (a) javni doprinos prijavljen u zahtjevima za plaćanje,
 - (b) potporu iz fondova isplaćenu korisnicima,
 - (c) iznos koji je zatražila država članica.
6. Na zahtjev države članice međuplaćanja se mogu povećati za 10 % iznad stope sufinanciranja koja se primjenjuje na svaki prioritet fondova, ako država članica ispunjuje jedan od sljedećih uvjeta nakon [datuma donošenja Uredbe]:
- (a) država članica od Unije prima zajam u skladu s Uredbom Vijeća (EU) br. 407/2010;
 - (b) država članica prima srednjoročnu financijsku pomoć u okviru ESM-a kako je utvrđeno Ugovorom o uspostavi Europskog stabilizacijskog mehanizma od 2. veljače 2012. ili kako je navedeno u Uredbi Vijeća (EZ) br. 332/2002⁵⁰ uz uvjet provedbe programa makroekonomske prilagodbe;
 - (c) državi članici dostupna je financijska pomoć uz uvjet provedbe programa makroekonomske prilagodbe kako je navedeno u Uredbi (EU) br. 472/2013⁵¹ Europskog parlamenta i Vijeća.
- Uvećana stopa, koja ne smije premašiti 100 %, primjenjuje se na zahtjeve za plaćanje do kraja kalendarske godine u kojoj isplata povezane financijske pomoći završava.
7. Stavak 6. ne primjenjuje se na programe Interrega.

Članak 88.

Nadoknada prihvatljivih rashoda na temelju jediničnih troškova, jednokratnih iznosa i paušalnih stopa

1. Komisija može nadoknaditi doprinos Unije programu na temelju jediničnih troškova, jednokratnih iznosa i paušalnih stopa za nadoknadu doprinosa Unije za program.
2. Kako bi iskoristile doprinos Unije programu na temelju jediničnih troškova, jednokratnih iznosa i paušalnih stopa kako je navedeno u članku 46., države članice Komisiji podnose prijedlog u skladu s predlošcima utvrđenima u prilogima V. i VI. kao dio programa ili zahtjeva za njegovu izmjenu.

Iznosi i stope koje je predložila država članica utvrđuju se na temelju delegiranog akta, kako je navedeno u stavku 4. ili na temelju sljedećega:

- (a) pravedne, ujednačene i provjerljive metode izračuna na temelju jednog od sljedećih:
 - i. statističkih podataka, drugih objektivnih informacija ili stručne procjene;
 - ii. provjerenih povijesnih podataka;
 - iii. primjene uobičajenih praksi troškovnog računovodstva;
- (b) nacrt proračuna;

⁵⁰ Uredba Vijeća (EZ) br. 332/2002 od 18. veljače 2002. o uspostavi instrumenta srednjoročne financijske pomoći platnim bilancama država članica (SL L 53, 23.2.2002., str. 1.).

⁵¹ Uredba (EU) br. 472/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o jačanju gospodarskog i proračunskog nadzora država članica europskog područja koje su u poteškoćama ili kojima prijete ozbiljne poteškoće u odnosu na njihovu financijsku stabilnost (SL L 140, 27.5.2013., str. 1.).

- (c) pravila za primjenu odgovarajućih jediničnih troškova i jednokratnih iznosa koja se primjenjuju u politikama Unije za sličnu vrstu operacije;
 - (d) pravila o odgovarajućim jediničnim troškovima i jednokratnim iznosima koja se primjenjuju u okviru programa za bespovratna sredstva koja u cijelosti financira država članica za sličnu vrstu operacije.
3. U odluci Komisije o odobrenju programa ili njegove izmjene moraju biti utvrđene vrste operacija obuhvaćenih nadoknadom na temelju jediničnih troškova, jednokratnih iznosa i paušalnih stopa, definicija iznosa obuhvaćenih jediničnim troškovima, jednokratnim iznosima i paušalnim stopama i metode za prilagodbu iznosa.
- Države članice upotrebljavaju jedan od oblika bespovratnih sredstava iz članka 48. stavka 1. za pružanje potpore operacijama za koje Komisija nadoknađuje izdatke na temelju ovog članka.
- Komisija ili države članice provode reviziju isključivo u cilju provjere ispunjenosti uvjeta za nadoknadu Komisije.
4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirani akt u skladu s člankom 107. radi dopune ovog članka utvrđivanjem jediničnih troškova, jednokratnih iznosa, paušalnih stopa, njihovih iznosa i metoda prilagodbe na načine navedene u stavku 2. drugom podstavku.

Članak 89.

Financiranje koje nije povezano s troškovima

1. Kako bi iskoristile doprinos Unije za cijeli prioritet programa ili njegov dio na temelju financiranja koje nije povezano s troškovima, država članica Komisiji podnosi prijedlog u skladu s predlošcima utvrđenima u prilogima V. i VI., kao dio programa ili kao zahtjev za njegovu izmjenu. Prijedlog sadržava sljedeće informacije:
- (a) utvrđivanje predmetnog prioriteta i ukupni iznos obuhvaćen financiranjem koje nije povezano s troškovima, opis dijela programa i vrste operacija obuhvaćenih financiranjem koje nije povezano s troškovima,
 - (b) opis uvjeta koji moraju biti ispunjeni ili rezultata koji moraju biti ostvareni te raspored,
 - (c) privremene rezultate koji dovode do nadoknade Komisije,
 - (d) mjerne jedinice,
 - (e) raspored za nadoknadu Komisije i povezane iznose koji ovise o napretku u ispunjenju uvjeta ili ostvarenju rezultata,
 - (f) dogovore za provjeru privremenih rezultata i ispunjavanja uvjeta ili ostvarenja rezultata;
 - (g) ako je primjenjivo, metode prilagodbe iznosa,
 - (h) mehanizme kojima se jamči revizijski trag u skladu s Prilogom XI., kojim se dokazuje ispunjenje uvjeta ili ostvarenje rezultata.
2. U odluci Komisije o odobrenju programa ili zahtjeva za njegovu izmjenu moraju biti utvrđeni elementi navedeni u stavku 1.
3. Države članice upotrebljavaju jedan od oblika bespovratnih sredstava iz članka 48. stavka 1. za pružanje potpore operacijama za koje Komisija nadoknađuje rashode na temelju ovog članka.

Komisija ili države članice provode reviziju isključivo u cilju provjere ispunjenosti uvjeta za nadoknadu Komisije ili ostvarenja rezultata.

4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirani akt u skladu s člankom 107. radi dopune ovog članka utvrđivanjem iznosa za financiranje koje nije povezano s troškovima po vrsti operacije, metoda za prilagodbu iznosa i uvjeta koji moraju biti ispunjeni ili rezultata koje treba ostvariti.

ODJELJAK III.

PREKIDI I SUSPENZIJE

Članak 90.

Prekid roka za plaćanje

1. Komisija može prekinuti rok za plaćanja, osim za prethodno financiranje, na razdoblje od najviše šest mjeseci ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:
 - (a) postoje dokazi koji ukazuju na ozbiljan nedostatak i za koje nisu poduzete korektivne mjere,
 - (b) Komisija mora provesti dodatne provjere nakon primitka informacija o tome da bi rashod u zahtjevu za plaćanje mogao biti povezan s nepravilnošću.
2. Država članica može se složiti s produljenjem razdoblja prekida na tri dodatna mjeseca.
3. Komisija ograničava prekid na dio rashoda na koji su utjecali elementi iz stavka 1. prvog podstavka, osim ako nije moguće utvrditi dio rashoda na koji su ti elementi utjecali. Komisija pisanim putem obavještuje državu članicu o razlogu prekida i traži od nje da ispravi tu situaciju. Komisija okončava prekid čim budu poduzete mjere kojima se ispravljaju elementi navedeni u stavku 1.
4. Pravilima za EFPR mogu se utvrditi konkretne osnove za prekid plaćanja povezane s nepoštovanjem pravila primjenjivih u okviru Zajedničke ribarstvene politike.

Članak 91.

Suspenzija plaćanja

1. Komisija može suspendirati sva plaćanja ili dio plaćanja nakon što je državi članici dala mogućnost da dostavi primjedbe ako je ispunjen bilo koji od uvjeta navedenih u nastavku:
 - (a) država članica nije poduzela potrebno djelovanje za ispravak stanja što dovodi do prekida na temelju članka 90.,
 - (b) postoji ozbiljan nedostatak,
 - (c) rashodi u zahtjevima za plaćanje povezani su s nepravilnošću koja nije ispravljena,
 - (d) postoji obrazloženo mišljenje Komisije u pogledu povrede u skladu s člankom 258. UFEU-a kojom se ugrožava zakonitost i pravilnost rashoda,
 - (e) država članica nije poduzela potrebnu mjeru u skladu s člankom 15. stavkom 6.
2. Komisija prekida suspenziju cjelokupnog ili dijela plaćanja nakon što država članica poduzme potrebne mjere kojima se ispravljaju elementi navedeni u stavku 1.
3. Pravilima za EFPR mogu se utvrditi konkretne osnove za suspenziju plaćanja povezanih s nepoštovanjem pravila primjenjivih u okviru Zajedničke ribarstvene politike.

POGLAVLJE II.

Podnošenje i pregled računa

Članak 92.

Sadržaj i podnošenje računa

1. Za svaku računovodstvu godinu za koju su podneseni zahtjevi za plaćanje država članica do 15. veljače dostavlja Komisiji sljedeće dokumente (jamstveni paket), koji obuhvaćaju prethodnu obračunsku godinu, kako je definirano u članku 2. stavku 28.:
 - (a) račune u skladu s predloškom navedenim u Prilogu XX.,
 - (b) izjavu o upravljanju, kako je navedeno u članku 68. stavku 1. točki (f) u skladu s predloškom iz Priloga XV.,
 - (c) revizorsko mišljenje iz članka 71. stavka 3. točke (a) u skladu s predloškom iz Priloga XVI.,
 - (d) godišnje izvješće o kontroli iz članka 71. stavka 3. točke (b) u skladu s predloškom iz Priloga XVII.
2. Komisija iznimno može produljiti rok iz stavka 1. do 1. ožujka, nakon obavijesti predmetne države članice.
3. Računi na razini svakog prioriteta i, ako je primjenjivo, fonda i kategorije regije obuhvaćaju sljedeće:
 - (a) ukupni iznos prihvatljivih rashoda unesenih u računovodstvene sustave tijela koje provodi računovodstvenu funkciju koji je naveden u konačnom zahtjevu za plaćanje za obračunsku godinu te ukupni iznos odgovarajućeg javnog doprinosa koji je plaćen ili treba biti plaćen,
 - (b) iznose povučene tijekom obračunske godine,
 - (c) iznose javnog doprinosa isplaćenog svakom financijskom instrumentu,
 - (d) za svaki prioritet objašnjenje mogućih razlika između prijavljenih iznosa u skladu s točkom (a) i iznosa prijavljenih u zahtjevima za plaćanja za istu obračunsku godinu.
4. Računi nisu prihvatljivi ako države članice nisu poduzele potrebne korektivne mjere za smanjivanje preostalog rizika u pogledu zakonitosti i pravilnosti rashoda navedenih u računima na manje od 2 %.
5. Države članice od računa osobito oduzimaju sljedeće:
 - (a) nepravilne rashode koji su bili predmet financijskih ispravaka u skladu s člankom 97.,
 - (b) rashode koji su predmet tekućeg ocjenjivanja njihove zakonitosti i pravilnosti,
 - (c) ostale iznose, kako je to potrebno, za smanjivanje stope preostale pogreške rashoda prijavljenih u računima na 2 %.

Država članica može uključiti rashode iz točke (b) prvog podstavka u zahtjev za plaćanje u narednim obračunskim godinama nakon potvrde zakonitosti i pravilnosti.
6. Država članica može zamijeniti netočne iznose primijećene nakon predaje računa provođenjem odgovarajuće prilagodbe u računima za obračunsku godinu u kojoj je primijećena nepravilnost, ne dovodeći u pitanje primjenu članka 98.

7. Država članica u okviru jamstvenog paketa za posljednju obračunsku godinu podnosi završno izvješće o uspješnosti iz članka 38. ili posljednje godišnje provedbeno izvješće za EFPR, FAMI, FUS i BMVI.

Članak 93.
Pregled računa

Komisija potvrđuje da su računi potpuni, točni i istiniti do 31. svibnja godine koja slijedi nakon obračunske godine, osim ako se primjenjuje članak 96.

Članak 94.
Izračun salda

1. Pri utvrđivanju iznosa koji se naplaćuje fondovima za obračunsku godinu i naknadnih prilagodbi u vezi s plaćanjima državi članici, Komisija uzima u obzir:
 - (a) iznose navedene u računima iz članka 95. stavka 2. točke (a) na koje se primjenjuje stopa sufinanciranja za svaki prioritet,
 - (b) ukupni iznos međuplaćanja koja je izvršila Komisija tijekom te obračunske godine.
2. Ako postoji neki iznos povrata na koji države članice imaju pravo, Komisija u tom slučaju izdaje nalog za povrat sredstava koji se vrši, ako je to moguće, prijebojem s dospjelim iznosima koje države članice duguju u daljnjim isplatama po istom programu. Takav povrat nije financijski ispravak i ne umanjuje iznos potpore iz fondova programu. Vraćeni iznos smatra se namjenskim prihodom u skladu s člankom [177. stavkom 3.] Financijske uredbe.

Članak 95.
Postupak pregleda računa

1. Postupak utvrđen u članku 96. primjenjuje se u bilo kojem od sljedećih slučajeva:
 - (a) tijelo za reviziju dostavilo je uvjetno ili negativno revizorsko mišljenje zbog razloga povezanih s cjelovitošću, točnošću i istinitošću računa;
 - (b) Komisija raspolaže dokazima koji dovode u pitanje pouzdanost uvjetnog revizorskog mišljenja.
2. U svim ostalim slučajevima Komisija izračunava iznose koji se naplaćuju fondovima u skladu s člankom 94. i izvršava plaćanja ili povrat sredstava do 1. srpnja. Plaćanje ili povrat sredstava predstavlja prihvaćanje računa.

Članak 96.
Kontradiktorni postupak pregleda računa

1. Ako tijelo za reviziju tijelo da revizorsko mišljenje koje je uvjetno zbog razloga povezanih s cjelovitošću, točnošću i istinitošću računa, Komisija traži od države članice da revidira račune i da ponovno podnese dokumente navedene u članku 92. stavku 1. u roku od mjesec dana.

Ako je u roku utvrđenom u prvom podstavku:

 - (a) revizorsko mišljenje bezuvjetno, primjenjuje se članak 94. i Komisija uplaćuje svaki dodatni dospjeli iznos ili izvršava povrat u roku od dva mjeseca;
 - (b) revizorsko mišljenje i dalje uvjetno ili država članica nije ponovno dostavila dokumente, primjenjuju se stavci 2. do 4.

2. Ako revizorsko mišljenje ostane uvjetno zbog razloga povezanih s cjelovitošću, točnošću i istinitošću računa ili ako revizorsko mišljenje ostane nepouzđano, Komisija obavješćuje državu članicu o iznosu koji se naplaćuje fondovima za obračunsku godinu.
3. Ako država članica pristane na taj iznos u roku od mjesec dana, Komisija plaća dodatne dospjele iznose ili provodi povrat sredstava u skladu s člankom 94. u roku od dva mjeseca.
4. Ako država članica ne pristane na iznos iz stavka 2., Komisija odlučuje o iznosu koji se naplaćuje fondovima za obračunsku godinu. Takva odluka nije financijski ispravak i ne umanjuje iznos potpore iz fondova programu. Komisija plaća dodatne dospjele iznose ili provodi povrat sredstava u skladu s člankom 94. u roku od dva mjeseca.
5. U pogledu konačne obračunske godine Komisija plaća ili provodi povrat godišnjeg salda računa za programe koje podupiru EFRR, ESF+ i Kohezijski fond najkasnije dva mjeseca nakon datuma prihvatanja konačnog izvješća o uspješnosti iz članka 38.

POGLAVLJE III.

Financijski ispravci

Članak 97.

Financijski ispravci država članica

1. Države članice štite proračun EU-a i primjenjuju financijske ispravke otkazivanjem čitave potpore ili dijela potpore iz fondova za operaciju ili program ako se utvrdi da su rashodi koji su prijavljeni Komisiji nepravilni.
2. Financijski ispravci evidentiraju se u računima za obračunsku godinu u kojoj je donesena odluka o ukidanju sredstava.
3. Država članica može ponovno iskoristiti ukinutu potporu iz fondova u okviru predmetnog programa, osim za operaciju koja je bila obuhvaćena ispravkom ili, ako je financijski ispravak proveden zbog sustavne nepravilnosti, ni za koju operaciju koja je bila zahvaćena sustavnom nepravilnošću.
4. Pravilima za EFPR mogu se utvrditi konkretne osnove za financijske ispravke država članica zbog neispunjavanja obveza u okviru zajedničke ribarstvene politike.
5. Odstupajući od stavaka 1. do 3., u operacijama koje obuhvaćaju financijske instrumente doprinos otkazan u skladu s ovim člankom, zbog pojedinačne nepravilnosti, može se upotrebljavati u okviru iste operacije pod sljedećim uvjetima:
 - (a) ako je nepravilnost koja je dovela do otkazivanja doprinosa otkrivena na razini krajnjeg primatelja, samo za ostale krajnje primatelje u okviru istog financijskog instrumenta,
 - (b) ako je nepravilnost koja je dovela do otkazivanja doprinosa otkrivena na razini tijela koje provodi posebni fond, ako se financijski instrument provodi putem strukture s holding fondom, samo za ostala tijela koja provode posebne fondove.

Ako je nepravilnost koja je dovela do otkazivanja doprinosa otkrivena na razini tijela koje provodi holding fond ili na razini tijela koje provodi posebni fond ako se financijski instrument provodi putem strukture bez holding fonda, otkazani doprinos ne smije se ponovno upotrebljavati u okviru iste operacije.

Ako je financijski ispravak proveden zbog sustavne nepravilnosti, otkazani doprinos ne smije se ponovno upotrebljavati za bilo koju operaciju zahvaćenu sustavnom nepravilnošću.

6. Tijela koja provode financijski instrument nadoknađuju državama članicama programske doprinose koji su zahvaćeni nepravilnostima, zajedno s kamatom i svom drugom dobiti nastalom na temelju tih doprinosa.

Tijela koja provode financijske instrumente ne nadoknađuju iznos iz prvog podstavka državama članicama ako dokažu da su za predmetnu nepravilnost ispunjeni sljedeći kumulativni uvjeti:

- (a) nepravilnost je nastala na razini krajnjih korisnika ili, u slučaju holding fonda, na razini tijela koja provode posebne fondove ili krajnjih primatelja;
- (b) tijela koja provode financijske instrumente izvršila su svoje obveze u pogledu programskih doprinosa zahvaćenih nepravilnošću, u skladu s primjenjivim pravom i primijenila su stupanj profesionalne skrbi, transparentnosti i pažnje koji se očekuje od stručnog tijela s iskustvom u području provedbe financijskih instrumenata;
- (c) nije se mogao izvršiti povrat iznosa zahvaćenih nepravilnošću unatoč tome što su tijela koja provode financijske instrumente s dužnom pažnjom primijenila sve primjenjive ugovorne i zakonske mjere.

Članak 98.

Financijski ispravci Komisije

1. Komisija provodi financijske ispravke putem smanjenja potpore programu iz fondova ako zaključi da:
- (a) postoji ozbiljan nedostatak koji ugrožava potporu iz fondova koja je već isplaćena programu;
 - (b) rashodi navedeni u prihvaćenim računima nepravilni su, što država članica nije uočila i prijavila;
 - (c) država članica nije poštovala svoje obveze prema članku 91. prije otvaranja postupka financijskih ispravaka.

Ako Komisija primjenjuje financijske ispravke uz primjenu paušalne stope ili ekstrapolacijske financijske ispravke, postupak se provodi u skladu s Prilogom XXI.

2. Prije donošenja odluke o financijskom ispravku Komisija obavještuje državu članicu o svojim zaključcima i daje joj mogućnost da dostavi primjedbe u roku od dva mjeseca.
3. Ako država članica ne prihvati zaključke Komisije, poziva se na saslušanje pred Komisijom kako bi se osiguralo da su sve odgovarajuće informacije i primjedbe dostupne kao temelj za zaključke Komisije o primjeni financijskog ispravka.
4. Komisija donosi odluku o financijskom ispravku povedbenim aktom u roku od 12 mjeseci od saslušanja ili podnošenja dodatnih informacija na zahtjev Komisije.

Pri odlučivanju o financijskom ispravku Komisija uzima u obzir sve podnesene informacije i primjedbe.

Ako država članica pristane na financijski ispravak u slučajevima navedenima u stavku 1. točkama (a) i (c) prije donošenja odluke iz stavka 1., država članica može ponovno iskoristiti predmetne iznose. Ova se mogućnost ne primjenjuje na financijske ispravke za slučajeve navedene u stavku 1. točki (b).

5. Pravilima za EFPR mogu se utvrditi konkretne osnove za financijske ispravke Komisije zbog neispunjavanja obveza u okviru zajedničke ribarstvene politike.

POGLAVLJE IV.

Opoziv odobrenih sredstava

Članak 99.

Načela i pravila o opozivu odobrenih sredstava

1. Komisija opoziva bilo koji iznos u programu koji nije iskorišten za pretfinanciranje u skladu s člankom 84. ili za koji nije podnesen zahtjev za plaćanje u skladu s člancima 85. i 86. do 26. prosinca druge financijske godine nakon godine proračunskih obveza za razdoblje 2021.–2026.
2. Iznos koji treba biti obuhvaćen predfinanciranjem ili zahtjevima za plaćanje u roku utvrđenom u prvom stavku u vezi s proračunskim obvezama za 2021. bit će 60 % te obveze. Za svaku proračunsku obvezu za godine od 2022. do 2025. dodat će se 10 % proračunskih obveza za 2021. radi izračuna iznosa koji trebaju biti obuhvaćeni.
3. Dio obveza koje ostanu otvorene 31. prosinca 2029. opoziva se ako jamstveni paket i konačno izvješće o uspješnosti za programe koje podupiru ESF+, EFRR i Kohezijski fond nisu dostavljeni Komisiji do roka utvrđenog u članku 38. stavku 1.

Članak 100.

Izuzeća od pravila o opozivu odobrenih sredstava

1. Iznos na koji se odnosi opoziv odobrenih sredstava umanjuje se za iznose jednake dijelu proračunske obveze za koju:
 - (a) su operacije obustavljene sudskim postupkom ili upravnom žalbom sa suspenzivnim učinkom ili
 - (b) nije bilo moguće podnijeti zahtjev za plaćanje zbog više sile s ozbiljnim posljedicama za provedbu cijelog programa ili njegova dijela.Nacionalna nadležna tijela koja se pozivaju na višu silu moraju dokazati da ona stvara izravne posljedice za provedbu cijelog programa ili njegova dijela.
2. Država članica do 31. siječnja Komisiji šalje informacije o iznimkama navedenima u stavku 1. točkama (a) i (b) za iznos koji treba prijaviti do 26. prosinca.

Članak 101.

Postupak opoziva odobrenih sredstava

1. Na osnovi informacija koje primi do 31. siječnja Komisija obavješćuje državu članicu o iznosu na koji se odnosi opoziv koji proizlazi iz tih informacija.
2. Država članica ima rok od mjesec dana u kojem može pristati na iznos odobrenih sredstava koji će biti opozvan ili dostaviti svoje primjedbe.
3. Do 30. lipnja država članica dostavlja Komisiji revidirani plan financiranja u kojem je za predmetnu kalendarsku godinu iskazan umanjeni iznos potpore za jedan prioritet programa ili više njih. Za programe koji primaju potporu iz više od jednog fonda iznos potpore smanjuje se po fondu razmjerno s iznosima na koje se odnosi opoziv koji nisu iskorišteni u predmetnoj financijskoj godini.

Ako država članica ne dostavi navedeni plan financiranja, Komisija revidira plan financiranja umanjenjem doprinosa iz fondova za predmetnu financijsku godinu. To smanjenje dodjeljuje

se svakom prioritetu razmjerno s iznosima na koje se odnosi opoziv koji nisu iskorišteni u predmetnoj financijskoj godini.

4. Komisija mijenja odluku o odobrenju programa najkasnije do 31. listopada.

GLAVA VIII. FINANCIJSKI OKVIR

Članak 102.

Geografski opseg potpore u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”

1. EFRR-om, ESF-om plus i Kohezijskim fondom podržava se cilj „Ulaganje za radna mjesta i rast” u svim regijama koje odgovaraju razini 2 zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku („regije razine NUTS 2”) uspostavljenoj Uredbom (EZ) br. 1059/2003, kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 868/2014.
2. Sredstva iz fondova EFRR i ESF+ za cilj „Ulaganje za radna mjesta i rast” raspodjeljuju se između sljedeće tri kategorije regija razine NUTS 2:
 - (a) slabije razvijene regije, čiji je BDP po stanovniku manji od 75 % prosječnog BDP-a država EU-27 („slabije razvijene regije”);
 - (b) tranzicijske regije, čiji je BDP po stanovniku između 75 % i 100 % prosječnog BDP-a država EU-27 („tranzicijske regije”);
 - (c) razvijenije regije, čiji je BDP po stanovniku iznad 100 % prosječnog BDP-a država EU-27 („razvijenije regije”);Razvrstavanje regija prema jednoj od triju kategorija regija određuje se na osnovi toga u kakvom su odnosu BDP po stanovniku svake regije, izmjeren prema standardu kupovne moći (PPS) i izračunat na temelju podataka Unije za razdoblje 2014.–2016., i prosječni BDP država EU-27 za isto referentno razdoblje.
3. Kohezijski fond daje potporu onim državama članicama čiji je BND po stanovniku, izmjeren prema PPS-u i izračunat na temelju podataka Unije za razdoblje 2014.–2016., manji od 90 % prosječnog BND-a po stanovniku država EU-27 za isto referentno razdoblje.
4. Komisija provedbenim aktom donosi odluku u kojoj utvrđuje popis regija koje ispunjavaju kriterije jedne od tri kategorija regija te popis država članica koje ispunjavaju kriterije iz stavka 3. Taj popis vrijedi od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027.

Članak 103.

Sredstva za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju

1. Sredstva za gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju dostupna za proračunsku obvezu za razdoblje 2021.–2027. iznose 330 624 388 630 EUR prema cijenama iz 2018.

U svrhu programiranja i kasnijeg uključivanja u proračun Unije taj iznos sredstava indeksira se za 2 % godišnje.
2. Komisija provedbenim aktom donosi odluku u kojoj se određuje godišnja raščlamba ukupnih sredstava po državi članici u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” po kategoriji regija, zajedno s popisom prihvatljivih regija u skladu s metodologijom određenom u Prilogu XXII.

U odluci se utvrđuje i godišnja raščlamba ukupnih sredstava po državi članici u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg).

3. Ukupno 0,35 % svih sredstava nakon izuzimanja potpore za CEF iz članka 104. stavka 4. dodjeljuje se tehničkoj pomoći na inicijativu Komisije.

Članak 104.

Sredstva za cilj „Ulaganje za radna mjesta i rast” i cilj „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg)

1. Sredstva za cilj „Ulaganje za radna mjesta i rast” iznose 97,5 % ukupnih sredstava (tj. ukupno 322 194 388 630 EUR) i dodjeljuju se kako slijedi:
 - (a) 61,6 % (tj. ukupno 198 621 593 157 EUR) za slabije razvijene regije;
 - (b) 14,3 % (tj. ukupno 45 934 516 595 EUR) za tranzicijske regije;
 - (c) 10,8 % (tj. ukupno 34 842 689 000 EUR) za razvijenije regije;
 - (d) 12,8 % (tj. ukupno 41 348 556 877 EUR) za države članice koje primaju potporu iz Kohezijskog fonda;
 - (e) 0,4 % (tj. ukupno 1 447 034 001 EUR) kao dodatno financiranje za najudaljenije regije utvrđene u članku 349. UFEU-a i regije razine NUTS 2 koje ispunjavaju kriterije iz članka 2. Protokola br. 6 uz Akt o pristupanju iz 1994.
2. Godine 2024. Komisija u svojoj tehničkoj prilagodbi za 2025. godinu u skladu s člankom [6.] Uredbe (EU, Euratom) br. [...] (*Uredba o VFO-u*) pregledava ukupne dodjele u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” svake države članice za razdoblje od 2025. do 2027.

Komisija u svojem pregledu primjenjuje metodu dodjele utvrđenu u Prilogu XXII. na temelju tada dostupnih najnovijih statističkih podataka.

Nakon tehničke prilagodbe Komisija mijenja provedbeni akt kojim utvrđuje revidiranu godišnju raščlambu iz članka 103. stavka 2.
3. Iznos sredstava dostupnih za ESF+ u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” je 88 646 194 590 EUR.

Iznos dodatnog financiranja za najudaljenije regije iz stavka 1. točke (e) koji se dodjeljuje ESF-u plus iznosi 376 928 934 EUR.
4. Iznos potpore iz Kohezijskog fonda koja se treba prenijeti u CEF iznosi 10 000 000 000 EUR. Potrošit će se na projekte prometne infrastrukture na temelju objave posebnih poziva u skladu s Uredbom (EU) [*broj nove Uredbe o CEF-u*] isključivo u državama članicama koje su prihvatljive za financiranje iz Kohezijskog fonda.

Komisija donosi provedbeni akt u kojem se određuje iznos za prijenos sredstava za svaku državu članicu iz Kohezijskog fonda u CEF, koji će se odrediti razmjerno za cijelo razdoblje.

Na odgovarajući način smanjuje se dodjela sredstava iz Kohezijskog fonda za svaku državu članicu.

Godišnja odobrena sredstva koja odgovaraju potpori iz Kohezijskog fonda iz prvog podstavka unose se u odgovarajuće proračunske stavke CEF-a počevši s proračunskim aktivnostima za 2021.

30 % sredstava prenesenih u CEF bit će odmah nakon prijenosa stavljeno na raspolaganje svim državama članicama koje su prihvatljive za financiranje iz Kohezijskog fonda kako bi se financirali projekti prometne infrastrukture u skladu s Uredbom (EU) [*nova Uredba o CEF-u*].

Pravila koja se primjenjuju na sektor prometa u okviru Uredbe (EU) [*nova Uredba o CEF-u*] primjenjuju se na posebne pozive iz četvrtog podstavka. Do 31. prosinca 2023. odabirom

projekata prihvatljivih za financiranje poštuje se nacionalna raspodjela sredstava u okviru Kohezijskog fonda u pogledu 70 % sredstava prenesenih u CEF.

Od 1. siječnja 2024. sredstva prenesena u CEF koja nisu vezana za projekt prometne infrastrukture stavljaju se na raspolaganje svim državama članicama koje su prihvatljive za financiranje iz Kohezijskog fonda kako bi se financirali projekti prometne infrastrukture u skladu s Uredbom (EU) [nova Uredba o CEF-u].

5. 500 000 000 EUR iz strukturnih fondova za cilj „Ulaganje za radna mjesta i rast” dodjeljuje se Europskoj urbanoj inicijativi u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja Komisije.
6. 175 000 000 EUR sredstava ESF-a plus za cilj „Ulaganje za radna mjesta i rast” dodjeljuje se za transnacionalnu suradnju kojom se podupiru inovativna rješenja u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja Komisije.
7. Sredstva za cilj „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg) iznose 2,5 % ukupnih sredstava koja su raspoloživa za proračunsku obvezu iz fondova za razdoblje 2021.–2027. (tj. ukupno 8 430 000 000 EUR).

Članak 105.

Prenosivost sredstava

1. Komisija može prihvatiti prijedlog države članice iz njezina podnošenja sporazuma o partnerstvu ili u kontekstu preispitivanja u sredini programskog razdoblja za prijenos:
 - (a) najviše 15 % ukupnih sredstava dodijeljenih za slabije razvijene regije na tranzicijske regije ili razvijenije regije te sredstava za tranzicijske regije na razvijenije regije;
 - (b) sredstava dodijeljenih za razvijenije regije ili tranzicijske na slabije razvijene regije.
2. Ukupna sredstva dodijeljena svakoj državi članici za cilj „Ulaganje za radna mjesta i rast” i cilj „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg) nisu prenosiva između tih ciljeva.

Članak 106.

Utvrđivanje stopa sufinanciranja

1. Odlukom Komisije o odobrenju programa utvrđuju se stopa sufinanciranja i najviši iznos potpore iz fondova za svaki prioritet.
2. Komisija za svaki prioritet donosi odluku u kojoj utvrđuje primjenjuje li se stopa sufinanciranja za prioritet:
 - (a) na ukupni doprinos, uključujući javni i privatni doprinos;
 - (b) na javni doprinos.
3. Stopa sufinanciranja za cilj „Ulaganje u radna mjesta i rast” na razini svakog prioriteta ne smije biti veća od:
 - (a) 70 % za slabije razvijene regije;
 - (b) 55 % za tranzicijske regije;
 - (c) 40 % za razvijenije regije.

Stope sufinanciranja iz točke (a) također se primjenjuju na najudaljenije regije.

Stopa sufinanciranja za Kohezijski fond na razini svakog prioriteta ne smije biti veća od 70 %.

Uredbom o ESF-u plus mogu se utvrditi više stope sufinanciranja za prioritete kojima se podupiru inovativne aktivnosti u skladu s člankom [14.] te Uredbe.

4. Stopa sufinanciranja za programe Interrega ne smije biti viša od 70 %.

Uredbom o ETS-u mogu se utvrditi više stope sufinanciranja za programe vanjske prekogranične suradnje u okviru cilja europske teritorijalne suradnje (Interreg).

5. Mjere tehničke pomoći koje se provode na inicijativu ili u ime Komisije mogu se financirati do stope od 100 %.

GLAVA IX.

DELEGIRANJE OVLASTI, PROVEDBENE, PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

POGLAVLJE I.

Delegiranje ovlasti i provedbene odredbe

Članak 107.

Delegiranje ovlasti

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 108. radi izmjene priloga ovoj Uredbi kako bi se prilagodila promjenama koje nastupe tijekom programskog razdoblja za elemente ove Uredbe koji nisu ključni, osim za Priloge III., IV., X. i XXII.

Članak 108.

Izvršavanje delegiranih ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 63. stavka 10., članka 73. stavka 4., članka 88. stavka 4., članka 89. stavka 4. i članka 107. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od datuma stupanja na snagu ove skupne Uredbe.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 63. stavka 10., članka 73. stavka 4., članka 88. stavka 4. i članka 89. stavka 1. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 63. stavka 10., članka 73. stavka 4., članka 88. stavka 4. i članka 89. stavka 4. članka 107. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 109.
Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.

POGLAVLJE II.
Prijelazne i završne odredbe

Članak 110.
Prijelazne odredbe

Uredba (EZ) br. 1303/2013 ili bilo koji drugi akt primjenjiv na programsko razdoblje 2014. – 2020. nastavlja se primjenjivati na programe i operacije koji primaju potporu iz EFRR-a, fonda ESF+, Kohezijskog fonda i EFPR-a u okviru tog razdoblja.

Članak 111.
Uvjeti za operacije koje se provode u fazama

1. Upravljačko tijelo može provesti odabir operacije koja se sastoji od druge faze operacije odabrane za potporu i započete u skladu s Uredbom (EZ) br. 1303/2013 ako su ispunjeni sljedeći kumulativni uvjeti:
 - (a) operacija, kako je odabrana za potporu u skladu s Uredbom (EZ) br. 1303/2013, ima dvije faze s financijskog stajališta i dva revizijska traga;
 - (b) ukupni trošak operacije premašuje 10 milijuna EUR;
 - (c) rashodi navedeni u zahtjevu za plaćanje u vezi s prvom fazom nisu uključeni u bilo koji drugi zahtjev za plaćanje u vezi s drugom fazom;
 - (d) druga faza operacije usklađena je s primjenjivim pravom i prihvatljiva je za potporu iz fondova EFRR, ESF+ i Kohezijskog fonda u skladu s odredbama ove Uredbe ili uredbi za pojedine fondove;
 - (e) država članica obvezuje se da će tijekom programskog razdoblja dovršiti i učiniti operativnom drugu i konačnu fazu u konačnom izvješću o provedbi podnesenom u skladu s člankom 141. Uredbe (EZ) br. 1303/2013.
2. Odredbe ove Uredbe primjenjuju se na drugu fazu operacije.

Članak 112.
Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Strasbourgu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i financijskih pravila za njih i za Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za upravljanje granicama

1.2. Predmetna područja politike (*klaster programa*)

Kohezija i vrijednosti

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

☐ novo djelovanje

☐ novo djelovanje nakon pilot-projekta / pripremnog djelovanja⁵²

produženje postojećeg djelovanja

☐ spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.4. Osnova prijedloga/inicijative

1.4.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

Tijekom 2019.: donošenje uredbe

Tijekom 2020.: pregovori o programima

1. siječnja 2021.: početak novih programa

1.4.2. *Dodana vrijednost angažmana Unije (može proizlaziti iz raznih čimbenika, npr. bolje koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke, „dodana vrijednost angažmana Unije” vrijednost je intervencije Unije koja je dodana vrijednosti koju bi države članice inače ostvarile svojim zasebnim djelovanjima.*

Razlozi za djelovanje na europskoj razini (*ex ante*)

Aktivnosti EU-a za Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond plus, Kohezijski fond, EFPR, FAMI, FUS i BMVI opravdane su na temelju ciljeva utvrđenih u članku 174. UFEU-a. Pravo na djelovanje sadržano je u članku 175. UFEU-a, u kojem se izričito poziva Uniju da provede ovu politiku kroz strukturne fondove, u vezi s člankom 177., u kojem se definira uloga Kohezijskog fonda. Ciljevi ESF-a, EFRR-a i Kohezijskog fonda definirani su u člancima 162., 176. i 177. UFEU-a. Djelovanja povezana s ribarstvom opravdana su člankom 39. UFEU-a.

U članku 174. UFEU-a navodi se da se posebna pozornost poklanja ruralnim područjima, područjima zahvaćenima industrijskom tranzicijom i regijama koje su izložene ozbiljnim i trajnim prirodnim ili demografskim poteškoćama. Potonje

⁵²

Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

uključuju najsjevernije regije s vrlo niskom gustoćom naseljenosti te otoke, pogranične i planinske regije.

U članku 349. UFEU-a navedeno je da se donose posebne mjere kako bi se uzelo u obzir društveno i gospodarsko stanje najudaljenijih regija, koje je još složenije zbog određenih posebnih značajki koje posebno ograničavaju njihov razvoj.

Očekivana dodana vrijednost Unije (*ex post*)

Djelotvornost i učinkovitost: ako se djelovanjem EU-a ostvaruje napredak u postizanju rezultata. Primjerice, u mnogim zemljama kohezijska politika čini približno 50 % javnih ulaganja (ili više) – te države članice inače ne bi imale financijske kapacitete za takva ulaganja. Uz to, strategije pametne specijalizacije (RIS3) ne bi postojale u većini regija, bez obzira na to jesu li jače ili slabije razvijene, niti bi ih se održavalo, bez EFRR-a.

Doprinos ciljevima koji su bitni za građane EU-a. Promicanje radnih mjesta i rasta, zelenog i niskouglijasnog rasta, socijalne uključenosti i integracije migranata, dobro održavanje granica – sva su ta pitanja bitna za građane. Uz to, uvjetima koji omogućuju provedbu promiču se strukturne reforme i modernizacija uprave.

1.4.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

(1) Pojednostavnjenje: potreba za smanjenjem administrativnog opterećenja. To je ključan nalaz koji se ponavlja. Previše složeni sustavi upravljanja, kontrole i revizije bili su izvor administrativne nesigurnosti i odgode provedbe te su odvrćali od podnošenja zahtjeva za potporu. Posebna se preporuka odnosila na upotrebu pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova.

(2) Fleksibilnost za odgovor na nove potrebe. Primjerice, *ex post* evaluacijom EFRR-a i Kohezijskog fonda utvrđeno je da je prilagodba programâ tijekom gospodarske krize bila uspješna u razdoblju 2007.–2013. i da treba graditi na tom iskustvu.

(3) Potencijal financijskih instrumenata (FI-jevi). Evaluacijama je utvrđeno da FI-jevi imaju potencijal za to da budu učinkovitije sredstvo za financiranje ulaganja u nekim područjima politike, ali da postoje kašnjenja u provedbi te da proširenje njihove upotrebe predstavlja izazov.

1.4.4. Usklađenost i moguća sinergija s ostalim odgovarajućim instrumentima

Prema vrsti potpore, najvažnije su sinergije s programom Obzor Europa i Instrumentom za povezivanje Europe:

Obzor Europa usmjerit će se na „europsku izvrsnost” (stvaranje i iskorištavanje novih znanja, vođenje vrhunskih istraživanja), a EFRR-a na „regionalnu važnost” (širenje postojećih znanja i tehnologije na mjestima na kojima je ta pomoć potrebna, njihovo uvođenje na lokalnoj razini s pomoću strategije pametne specijalizacije, izgradnja lokalnih inovacijskih sustava).

Kako bi se omogućila dosljednost s Instrumentom za povezivanje Europe (CEF), bolja sinergija i komplementarnost očituje se time što će CEF biti posebice usmjeren na „osnovnu mrežu”, a EFRR i Kohezijski fond osiguravat će potporu za „sveobuhvatnu mrežu”, uključujući osiguravanje regionalnih i lokalnih pristupa potonjoj mreži, kao i prometne veze u gradskim područjima.

1.5. Trajanje i financijski učinak

☐ **ograničeno trajanje**

- ☐ na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG
- ☒ financijski učinak od 2021. do 2027. za obveze po odobrenim sredstvima i od 2021. do 2029. za odobrena sredstva za plaćanje.

☐ **neograničeno trajanje**

- provedba s početnim razdobljem od GGGG do GGGG,
nakon čega slijedi redovna provedba.

1.6. Predviđeni načini upravljanja⁵³

☐ **Izravno upravljanje** koje provodi Komisija

- ☐ putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije;
- ☐ putem izvršnih agencija

Podijeljeno upravljanje s državama članicama

☐ **Neizravno upravljanje** povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

- ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile;
- ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti);
- ☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu;
- ☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe;
- ☐ tijelima javnog prava;
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva;
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva;
- ☐ osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.
- *Ako je označeno više načina upravljanja, pojedinosti navesti u odjeljku „Napomene”.*

⁵³

Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila nadzora i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Sustav praćenja nadovezuje se na najbolje prakse iz proračunskog razdoblja 2014.–2020. i nastaviti će se temeljiti na sustavu podijeljenog upravljanja. Odbori za praćenje osnovani za svaki program dobit će istaknutiju ulogu u nadziranju uspješnosti programa i svih čimbenika koji na nju utječu. U svrhu postizanja transparentnosti, dokumenti koji se podnose odborima za praćenje morat će biti javno dostupni. Sastanci Komisije i država članica u okviru godišnjeg pregleda uspješnosti dopunjuju sustav. Ukinut će se zahtjev za godišnja izvješća o provedbi u zamjenu za češće i ažurirano podnošenje podataka. Zadržat će se zahtjev za završno izvješće o uspješnosti.

Definicija zajednički primjenjivih pokazatelja pridonijet će dostupnosti informacija o praćenju koje je moguće objediniti na razini Unije.

Elektronički podaci omogućuju kombinaciju pojednostavnjenja i transparentnosti. U razdoblju 2014.–2020. primjenjivao se zahtjev za uspostavu elektroničkog sustava za razmjenu podataka između korisnika i upravljačkih tijela, kao i između različitih nadležnih tijela u sustavu za upravljanje i kontrolu. Trenutačna se uredba nadovezuje na navedeno te se u njoj dodatno razvijaju određeni aspekti u smislu prikupljanja podataka. Svi podaci potrebni za praćenje napretka u provedbi, uključujući rezultate i uspješnost programa, sada će se prenositi elektroničkim putem. Platforma otvorenih podataka ažurirat će se svaka dva mjeseca, što znači da će odražavati uspješnost gotovo u stvarnom vremenu.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

S obzirom na pozitivne rezultate smanjenja stopa pogreške o kojima je obavijestio Europski revizorski sud (i nesigurnost koja proizlazi iz činjenice da nije bilo uspostavljeno za cijeli ciklus provedbe programa, zbog čega se konačni zaključci o svim njegovim aspektima ne mogu donijeti) potrebno je zadržati postojeća temeljna načela sustava upravljanja i kontrole i pravila o financijskom upravljanju za razdoblje 2014.–2020.

Međutim, potrebno je i prepoznati odgodu početka provedbe za razdoblje 2014.–2020. i ponekad nepotrebna administrativna opterećenja koja su uvedena pojedinim zahtjevima. Stoga se predlaže da se zadaće i odgovornosti različitih tijela u sustavu upravljanja i kontrole utvrde na jasniji način, posebno s obzirom na odabir operacija i zahtjeve kako bi se osigurala usklađenost s načelima dobrog financijskog upravljanja.

Sve pojedinosti i sekundarna pravila kao što su ona prethodno navedena u sekundarnom zakonodavstvu uključeni su u zakonodavni tekst kako bi se osigurala predvidljivost. Nema zahtjeva za pokretanje postupka imenovanja; odredbama se promiče proširenje postojećih sustava. Viši stupanj pojednostavnjenja predložen je za programe sa sustavom upravljanja i kontrole koji dobro funkcionira i prethodnim dobrim rezultatima. Objašnjeni su i zahtjevi u pogledu provjera upravljanja temeljenih na riziku, mehanizama jedinstvene revizije, kao i u području minimalnih

zahtjeva za manje programe ako bi mogla biti potrebna upotreba metode nestatističkog uzorkovanja.

2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima radi smanjivanja tih rizika

Promjenama i mogućnostima pojednostavnjivanja koje Komisija razmatra za razdoblje nakon 2020. uzimaju se u obzir razne preporuke Revizorskog suda za pripremu zakonodavstva poslije 2020. godine, posebno one kojima se poziva na ponovno razmatranje oblikovanja provedbenog mehanizma za fondove (Preporuka 1 revizije 2015/AUD/0195) uzimajući u obzir prijedloge skupine na visokoj razini.

Visoke stope pogreške u prošlosti često su bile povezane s nedostatkom pravne sigurnosti i različitim tumačenjima istih pravila o upravljanju, primjerice u području javne nabave. Komisija uvodi nekoliko aspekata u novi prijedlog Uredbe o zajedničkim odredbama, kao što su provjere upravljanja temeljene na riziku, revizijska strategija na temelju rizika, pravila o proporcionalnoj potrebi za statističkim uzorkovanjem i posebne odredbe koje se odnose na proporcionalnost kontrole i oslanjanje na nacionalne sustave itd.

Detaljnim priložima o relevantnim aspektima sustava upravljanja i kontrole namjerava se osigurati pravna sigurnost bez potrebe za naknadnim sekundarnim zakonodavnim aktima ili opsežnim smjernicama koji obično prate donošenje Uredbe o zajedničkim odredbama.

2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)

Zbog prevelike složenosti i sklonosti pogreškama s visokim troškovima na svim razinama kontrole trenutačni je provedbeni mehanizam u podijeljenom upravljanju, među ostalima, ponekad kritizirao i Revizorski sud. Komisija je sve te ključne elemente pažljivo razmotrila s ciljem pronalaženja prave ravnoteže između odgovornosti, pojednostavnjenja i učinkovitosti.

Pojednostavnjenje je uvedeno kako bi se spriječio rizik od preklapanja kontrola koje se nad korisnicima provode na različitim razinama i preklapanja među različitim uspostavljenim funkcijama upravljanja i kontrole. Primjerice, za razdoblje nakon 2020., tijela za ovjeravanje (trenutačno njih više od 210) zamjenjuju se računovodstvenom funkcijom uz koju se u budućnosti kontrole neće moći udvostručavati. Uz to, predlaže se racionalizacija revizijskih aktivnosti uz smanjenje revizijske operacije koje se provode na razini korisnika. Predviđene su posebne odredbe o pojačanim proporcionalnim mehanizmima, uzimajući u obzir prijašnje djelotvorno funkcioniranje sustava upravljanja i kontrole programa.

U smislu ciljane razine uvjerenja, u fazi zakonodavnih prijedloga stopa pogreške nastoji se održati ispod praga značajnosti od 2% . Drugačiji bi se prag značajnosti mogao razmotriti samo od slučaja do slučaja u kontekstu zakonodavne rasprave, naročito ako zakonodavno tijelo ne bi (u potpunosti) prihvatilo predložena pojednostavnjenja programa i/ili ako bi ograničilo kontrole, što bi imalo posljedice na očekivanu stopu pogreške.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevара.

Komisija i dalje razmatra daljnje jačanje svih mjera koje su uspostavila upravljačka tijela u svrhu sprečavanja prijevара i nepravilnosti nakon 2020.

Upravljačka tijela morat će održavati djelotvorne i razmjerne mjere i postupke za borbu protiv prijevара, posebno uzimajući u obzir utvrđene rizike od prijevара.

E-kohezija i interaktivni informacijski sustavi ostaju glavni zahtjevi za budućnost. Upravljačkim će se tijelima omogućiti da prošire postupke i sustave za sprečavanje nepravilnosti i prijevара koji su uspostavljeni.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslov višegodišnjeg financijskog okvira i predložene nove proračunske linije rashoda

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	Dif./nedif. ⁵⁴	zemalja EFTA-e ⁵⁵	zemalja kandidatkinja ⁵⁶	trećih zemalja	u smislu članka [21. stavka 2. točke (b)] Financijske uredbe
02. Kohezija i vrijednosti	05.02: Europski fond za regionalni razvoj (EFRR)					
	05.03: Kohezijski fond (KF)					
	05.03.YY Doprinos Instrumentu za povezivanje Europe (CEF)	Dif.	NE	NE	NE	NE
	07.02: Europski socijalni fond (ESF)					

⁵⁴ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva

⁵⁵ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

⁵⁶ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni učinak na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na rashode

u milijunima EUR prema tekućim cijenama (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira:			02.	Kohezija i vrijednosti							
			2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Nakon 2027.	UKUPNO
05.02: Europski fond za regionalni razvoj (EFRR)	Obveze		29 440,110	30 327,771	31 279,590	35 259,611	33 267,540	34 307,819	35 425,598		226 308,000
	Plaćanja		1 164,755	1 341,699	12 834,033	16 236,551	29 081,391	38 297,376	38 210,997	89 204,236	226 308,000
05.03: Kohezijski fond (KF)	Obveze		4 522,388	4 684,978	4 862,038	5 044,652	5 232,977	5 428,152	5 631,603		35 407,000
	Plaćanja		175 643	200 023	3 490,734	3 019,315	4 914,058	5 243,048	4 989,748	13 374,217	35 407,000
05.03.YY Doprinos Instrumentu za povezivanje Europe (CEF)	Obveze		1 441,457	1 493,281	1 549,717	1 607,923	1 667,949	1 730,159	1 795,007		11 285,000
	Plaćanja		83,293	504,603	528,852	548,807	569,400	590,655	612,703	7 847,181	11 285,000
07.02: Europski socijalni fond (ESF)	Obveze		12 983,946	13 384,351	13 814,025	14 256,194	14 711,141	15 181,257	15 669,085		100 000,000 ⁵⁷
	Plaćanja		511,825	592,614	5 940,557	7 241,014	12 930,766	16 995,138	16 806,577	38 981,508	100 000,000
Udio administrativnih odobrenih sredstava koja se financiraju iz omotnice programa ⁵⁸	Obveze = plaćanja		40,300	40,600	35,900	36,200	36,500	36,800	37,100		263,400

⁵⁷ Taj iznos ne uključuje iznos za zdravstvo i zapošljavanje te socijalne inovacije (1 174 milijuna EUR).

⁵⁸ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbe programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje. Ovaj je iznos uključen u prethodno navedene iznose po fondu; odnosi se samo na tehničku pomoć GU REGIO-a. U pogledu GU EMPL-a, vidjeti pojedinosti u zasebnom prijedlogu COM(2018) 382 final. Tehnička pomoć za CEF nije uključena u ovaj financijski izvještaj.

UKUPNA⁵⁹ odobrena sredstva za omotnicu programa	Obveze		48 388,000	49 891,000	51 506,000	53 169,000	54 880,000	56 648,000	58 522,000		373 000,000
	Plaćanja		1 935,516	2 638,939	22 794,176	27 045,687	47 432,616	61 126,217	60 620,025	149 407,142	373 000,000

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7.	„Administrativni rashodi”
---	-----------	---------------------------

u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

GU EMPL		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
Ljudski resursi ⁶⁰		85,657	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657		599,599
Ostali administrativni rashodi ⁶¹										
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. – GU EMPL	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657		599,599

⁵⁹ Ukupni se iznosi ne podudaraju s pojedinačnim iznosima zbog zaokruživanja.

⁶⁰ Identični se iznosi spominju i u zasebnom prijedlogu COM(2018) 382 final.

⁶¹ Vidjeti zaseban prijedlog COM(2018) 382 final.

u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

GU REGIO		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
Ljudski resursi		80,506	82,116	83,758	85,433	87,141	88,883	90,660		598,497
Ostali administrativni rashodi		2,370	2,417	2,465	2,514	2,564	2,615	2,667		17,612
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. – GU REGIO	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	82,876	84,533	86,223	87,947	89,705	91,498	93,327		616,019

u milijunima EUR prema tekućim cijenama (do 3 decimalna mjesta)

UKUPNO EMPL I REGIO		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
Ljudski resursi		166,163	167,773	169,415	171,090	172,798	174,540	176,317		1 198,006
Ostali administrativni rashodi		2,370	2,417	2,465	2,514	2,564	2,615	2,667		17,612
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	168,533	170,190	171,880	173,604	175,362	177,155	178,984		1 215,618

u milijunima EUR prema tekućim cijenama (do 3 decimalna mjesta)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva u svim NASLOVIMA višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	48 556, 533	50 061, 190	51 677, 880	53 332, 604	55 055, 362	56 825, 155	58 700, 984		374 215,618
	Plaćanja	2 104,0 49	2 809,1 29	22 966, 056	27 219, 291	47 607, 978	61 303, 372	60 799, 009	149 407 ,142	374 215,618

3.2.2. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

u milijunima EUR prema tekućim cijenama (do 3 decimalna mjesta)

Godine	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

GU EMPL

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi ⁶²	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657	599,599
Ostali administrativni rashodi ⁶³								
Međuzbroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657	599,599

GU REGIO

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi	80,506	82,116	83,758	85,433	87,141	88,883	90,660	598,497
Ostali administrativni rashodi	2,370	2,417	2,465	2,514	2,564	2,615	2,667	17,612
Međuzbroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira	82,876	84,533	86,223	87,947	89,705	91,498	93,327	616,019

UKUPNO EMPL I REGIO

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi	166,163	167,773	169,415	171,090	172,798	174,540	176,317	1 198,006
Ostali administrativni rashodi	2,370	2,417	2,465	2,514	2,564	2,615	2,667	17,612
Međuzbroj za NASLOV 7. višegodišnjeg	168,533	170,190	171,880	173,604	175,362	177,155	178,984	1 215,618

⁶² Identični se iznosi spominju i u zasebnom prijedlogu COM(2018) 382 final.

⁶³ Vidjeti zaseban prijedlog COM(2018) 382 final.

financijskog okvira								
----------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

GU EMPL

Izvan NASLOVA 7.⁶⁴ višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	35,000
Ostali administrativni rashodi	20,000	20,000	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	115,000
Međuzbroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	25,000	25,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	150,000

GU REGIO

Izvan NASLOVA 7.⁶⁵ višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi	4,400	4,500	4,600	4,700	4,800	4,900	5,000	32,900
Ostali administrativni rashodi	10,900	11,100	11,300	11,500	11,700	11,900	12,100	80,600
Međuzbroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	15,300	15,600	15,900	16,200	16,500	16,800	17,100	113,400

UKUPNO EMPL I REGIO

Izvan NASLOVA 7.⁶⁶ višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi	9,400	9,500	9,600	9,700	9,800	9,900	10,000	67,900

⁶⁴ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

⁶⁵ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

⁶⁶ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

Ostali administrativni rashodi	30,900	31,100	26,300	26,500	26,700	26,900	27,100	195,500
Međuzbroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	40,300	40,600	35,900	36,200	36,500	36,800	37,100	263,400

UKUPNO	208,833	210,790	207,780	209,804	211,862	213,955	216,084	1 479,108
---------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------------

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, bilo kojim dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

3.2.2.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

EMPL

Godine		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)								
Sjedište i predstavništva Komisije ⁶⁷		599	599	599	599	599	599	599
Delegacije								
Istraživanje								
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV) – UO, LO, UNS, UsO i MSD ⁶⁸								
Naslov 7.								
Financirano iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	– u sjedištima							
	– u delegacijama							
Financirano iz omotnice programa ⁶⁹	– u sjedištima	99	99	99	99	99	99	99
	– u delegacijama							
Istraživanje								
Ostalo (navesti)								
UKUPNO		698	698	698	698	698	698	698

REGIO

Godine		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)								
Sjedište i predstavništva Komisije ⁷⁰		542	542	542	542	542	542	542
Delegacije								
Istraživanje								
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV) – UO, LO, UNS, UsO i MSD ⁷¹								
Naslov 7.								
Financirano iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	– u sjedištima	38,5	38,5	38,5	38,5	38,5	38,5	38,5
	– u delegacijama							
Financirano iz omotnice programa ⁷²	– u sjedištima	71	71	71	71	71	71	71
	– u delegacijama							

⁶⁷ Iznosi se temelje na sredstvima kako su dodijeljena 2018. (SEC(2017) 528), od kojih se oduzima osoblje dodijeljeno EGF-u, podložno zasebnom prijedlogu (COM(2018) 382 final).

⁶⁸ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

⁶⁹ U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).
⁷⁰ Iznosi se temelje na sredstvima kako su dodijeljena 2018. (SEC(2017) 528). U pogledu osoblja dodijeljenog za IPA III, vidjeti zaseban prijedlog COM(2018) 382 final.

⁷¹ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

⁷² U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

Istraživanje							
Ostalo (navesti)							
UKUPNO	651,5	651,5	651,5	651,5	651,5	651,5	651,5

EMPL i REGIO

UKUPNO radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)							
Sjedište i predstavništva Komisije	1141	1141	1141	1141	1141	1141	1141
Delegacije	0	0	0	0	0	0	0
Istraživanje	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO vanjsko osoblje (EPRV)	208,5	208,5	208,5	208,5	208,5	208,5	208,5

SVEUKUPNO	1349,5	1349,5	1349,5	1349,5	1349,5	1349,5	1349,5
------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	- Doprinijeti analizi, dogovoru, izmjeni i/ili pripremi prijedloga odobrenja za programe i/ili projekte u državama članicama. - Doprinijeti upravljanju, praćenju i ocjenjivanju provedbe odobrenih programa/projekata. - Jamčiti poštovanje pravila o provođenju programa.
Vanjsko osoblje	Isto i/ili administrativna potpora

3.2.3. Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

- ☒ ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju
- ☐ predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Godine	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
Navedi tijelo koje sudjeluje u financiranju								
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva								

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- ☒ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - ☐ na vlastita sredstva
 - ☐ na ostale prihode

navesti ako su prihodi dodijeljeni proračunskim linijama rashoda ☐

u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Proračunska priroda: linija	Učinak prijedloga/inicijative ⁷³						
	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Članak							

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

--

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

--

⁷³

Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi umanjani za 20 % na ime troškova naplate.